This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

+ *Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales* Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.

+ *Ne pas procéder à des requêtes automatisées* N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.

+ *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.

+ *Rester dans la légalité* Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse `http://books.google.com`

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3433 06914463 6

[redacted]

YPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 À 1540

UVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 À 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1902

Livr.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
527651
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
R 1911 L

TABLE DE LA 3IÈME LIVRAISON

ADRIANUS FLORENTIUS TRAIECTINUS (Adriaan VI), Questiones quotlibeticae. Lov., Th. Martens, 1518. Aug. folio. (1092).

AESOPUS, Fabulae. Dav., Jac. de Breda, (c. 1515). 4to. (130).

ALEXANDER DE VILLA DEI, Textus primae partis Doctrinalis. Dav., A. Paffraet, z. j. (1519). 4to. (1103).

ARITOTELES, De auscultatione naturali. Lov., Th. Martens, 1522. 1 Jan. folio. (1097).

BAPTISTA MANTUANUS, De patientia. Dav., R. Paffraet, 1503. 10 Nov. 4to (1101).

—— Contra poetas impuditos. (Dav., Jac. de Breda, c. 1515). 4to. (129).

—— Vita beata. (Dav., R. Paffraet), z. j. 4to. (111).

BARTHOLOMEUS COLONIENSIS, Canones etc. (Dav., Th. de Borne), z. j. 4to. (141).

BASILIUS MAGNUS, Opusculum de legendis libris secularibus (Dav., Th. de Borne), z. j. 4to. (151).

BERG VAN CALVARIËN. Z. pl. n. j. (Leiden, Jan Seversz., c. 1510?) kl. 8vo. (1077).

BERNARDUS LUTZENBURGENSIS, Compendium de Sancta Anna. Antv., J. de Lettersnider, (c. 1506). 4to. (139).

BEROALDUS, PH., De tribus fratribus. Dav., A. Paffraet, 1519. Aug. 4to. (110).

—— Orationes duae. Dav., Jac. de Breda, z. j. (132).

BIJBEL *(Oude Testament). Antw.*, W. Vorsterman, 1528. *27 Oct. folio. (1098).*

BOEK DER INGHELEN. Brussel, (T. v. d. Noot) 18 Nov. folio. (1087).

BOETIUS, S., De consolatione philosophiae. Dav. raet, (1514). 4to. (149).

BOOMGAERT, DEN GHEESTELIJCKEN, der vrucht Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. (92)

BOUTILLIER, J., Somme rurael. Antw., Cl. de 1520. 27 Juni. folio. (1095).

—— Somme ruyrael. Antw., Cl. de Grave, April. folio. (101).

CARMINA de beata virgine. (Dav., R. Pafraet 4to. (147).

CATHOON, DE GROOTE. Antw., Cl. de Grave, Maart. folio. (105).

(CORNELIS VAN HOORN), Corte Cornikel. Utr Berntsz., 1537. langw. folio. (108).

CROCUS, C., Ecclesia. Antv., J. Steelsius, 1 8vo. (124).

CRONIKE, EEN CORTE. Kampen, J. Evertszoo 4to. (135).

CRONYKE van Hollandt, Zeelandt en Vrieslant. Jan Seversz., 1517. 18 Aug. folio. (1081).

CRONYKE van Hollandt, enz. Leiden, Jan Severs 18 Aug. — Voortgezet tot 1530. Antw., Doesborch, 1530. Juli. folio. (1082).

CRONYKE van Braband. Antw., (H. Eckert van Ho 1512. Oct. folio. (1079).

CRONIKE van Brabant. Antw., Jan van Doesbor Juni. folio. (93).

CRONIKE van Vlaanderen. Antw., W. Vorsterma 11 Juli. folio. (106).

DATTUS, AUG., Isagogicus libellus in eloquent cepta. Lov., Th. Martens Alost, 1512. Dec. 4

ELEGANTIAE. Elegantiarum viginti praecepta (p. Aegidius Suchtelensis). Antv., G. Back, (c. 1510). 4to. (118).

EOBANUS HESSUS, H., Hodoeporicon. Lovan., Th. Martens, (1519). 4to. (121).

ERASMUS, D., De duplici copia rerum et verborum. Dav., Jac. de Breda, (c. 1513). 4to. (148).

—— Familiarium colloquiorum formulae. Antv., M. Hoogstratanus, (c. 1518). (137).

—— Encomium matrimonii. Z. pl. n. j. 4to. (153).

EVALUACIEBOEKJE. Amst., Doen Pieterszoon, 1526. langw. 4to. (115).

EVALUACIEBOEKJE. Amst., Doen Pieterszoon, 1526. 4to. (116).

EUALUACIE van den gelde. Amst., Doen Pietersz., 1527. April. langw. 4to. (122).

EVALUACIEBOEKJE. Amst., Doen Pieterszoon, 1528. 4to. (117).

EVALUACION des deniers etc. Anvers, J. Lettersnijder, 1526. 4to. (138).

EVERARDUS de Middelburgo, N., Topicorum seu de locis legalibus liber. Lov., Th. Martens, 1514. Febr. 4to. (1086).

FABER DE CARVINIO, J., Compendiosa exhortatio. (Lovan., Th Martens, c. 1502). 4to. (136).

FASCICULUS MEDICINE. Antw., Cl. de Grave, 1529. folio. (1096).

GNAPHEUS, G., Acolastus. Antv., M. Hillenius, 1533. Juli. kl. 8vo. (1093).

HEGIUS, A., Dialogus de arte et inertia etc. Z pl. n. j. (Dav., J. de Breda? c. 1506). 4to. (127).

HERBARIUS, DEN GROTEN. Utrecht, Jan Berntsz., 1538. 31 Aug. folio. (109).

HIERONYMI Epistola de fructu laboris et Persii Satyra ter. (Dav., Th. de Borne), z. j. 4to. (150).

(HIERONYMUS VAN BRUNSWIJK), Die distillacien der wa-*toren. Brussel, (Th. v. d.* Noot), 1517. 30 April. *folio. (1088).*

HORATIUS, Epistolae morales. Dav., R. Paffraet, 9 Oct. 4to. (126).

—— Epistolae morales. Dav., A. Paffraedt, 152 4to. (103).

INSTRUCTIE van den Hof van Holland. ('s Grav. Jansz. v. Woerden, 1517?). 4to. (113).

JUVENCUS HISPANUS, Carmina. Dav., A. Pafraet, Sept. 4to. (1100).

KEMENERUS, T., De quattuor indeclinabilibus o partibus. (Antv.), M. Hoochstratanus, (c. 4to. (120).

KEUREN van Voorne. Z. pl. n. j. ('s Grav., Hugo v. Woerden, 1519?) 4to. (112).

LEVEN van Jesus. Antw., W. Vorsterman, z. j. (99).

LUCIANUS, Inter Charonem et Mercurium dialogus R. Pafraet?), z. j. 4to. (155).

LUTHER, M., Een wonderlike leeringe om..... dat sacrament te ontvangen. (Antw., H. Eckert va berch, 1521). kl. 8vo. (1090).

MANCINELLUS, A., Vocabularius de floribus no Dav., R. Pafraet, 1506. 8 Juni 4to. (1102)

MEDITATIE op die passie ons heeren. Antw., W sterman, 1518. 12 Oct. kl. 8vo. (1078).

MURMELLIUS, J., In Aristotelis decem predic Isagoge. Dav., Th. de Borne, z. j. 4to. (143

—— Versificatorie artis rudimenta. (Dav., R. P z. j. 4to. (95).

NIGER, F., Epistolae. Antv., W. Vorsterman, z (125).

NOCTURNUS septimus Psalmorum Dauiticorum. Jac. de Breda, (1515). 4to. (131).

ORDINANTIEN enz., tegen de Lutheraensche secte. Antw., W. Vorsterman en M. van Hoochstraten, 1531. 15 Nov. 4to. (100).

OVIDIUS, Orationes familiares. Zwolle, Arn. Kempen, 1502. 1 Juli. 4to. (134).

—— Orationes familiares. Dav., A. Pafraet, 1520. 4to. (94).

PERSIUS, A., Satyrae (Zwolle, P. Os van Breda, 1503). 4to. (128).

PHILELPHUS, F., Epistolae. Dav., A. Paffraedt, 1516. 14 Jan. 4to. (104).

PHILIPPUS A LEYDIS, De reipublicae cura et sorte principantis. Leyd., J. Seversz., 1516. 14 Sept. folio. (1085).

POLITIANUS, A., Sylva. (Dav., A. Paffraet of Jac. de Breda?). 1519. 4to. (123).

—— Sylva. Dav., A. Pafraedt, 1523. Mei. 4to. (102).

RABANUS MAURUS, De institutione clericorum. (Dav, A. Pafraet), z. j. 4to. (144).

ROFFENSIS, J., Assertionis Lutheranae confutatio. Antv., M. Hillenius, 1523. folio. (1073).

ROSEMONDT, G., Confessionale. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1518. 14 April. kl. 8vo. (142).

—— Confessionale. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1519. 1 Maart. kl. 8vo. (1089).

SAVONAROLA, Expositio in ps. miserere mei deus. (Antv., Th. Martens, c. 1502). 4to. (145).

—— Expositio super ps. In te domine speravi. (Antv., Th. Martens, c. 1502). 4to. (146).

SEGELIJN van Jeruzalem. Antw., H. Eckert van Homberch, 1511. 14 Maart. folio. (114).

SEGELIJN van Jeruzalem. Antw., Cl. de Grave, 1517. 8 Mei. folio. (1084).

SEPTEM SAPIENTUM dicta. (Daventriae, Jacobus de Breda, z. j.). 4to. (119).

SONGEUR, (Nicaise Ladam), Cronicque abresiet (1508—1515). Anvers, Michel Hoochstraten, 1516. folio. (1083).

SOUTER, ONSER LIEVER VROUWEN. Antw., H. Eckert van *Homberch, 1520. 1 Oct.* kl. 8vo. (1075).

STACIEN ENDE AFLATEN die men binnen Rome ve mag. Antw., Michiel van Hoochstraten, z. j. l (1076).

SULPITIUS SEVERUS, Vita S. Martini Turonensis. A. Pafraet, c. 1510). 4to. (133).

TERENTIUS, Eunuchus Dav., A. Pafraedt, 152 4to. (1080).

THOMAS A KEMPIS, Navolging van J. C. Leide Seversz., 1519. 7 Mei. kl. 8vo. (98).

TIJDINGE van Rome aengaende den Keyser. K Jan Evertszoon, z. j. (c. 1536). 4to. (97).

VALUATIE van alle payment in Overijssel. Zwol van Breda, (1502). langw. 8vo. (152).

VALUATIEN en Ordonnantien van den gelde. Antw., Martens, z. j. (c. 1500). 4to. (96).

VERMAEN, EEN CORT, van die grote glorien des ee levens. Z. pl. n. j. (Antw., H. Eckert van berch, c. 1540?) kl. 8vo. (1074).

Gd

[redacted]

BOOMGAERT, DEN GHEESTELIJCKEN, der vruchten, enz. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. 92 SMP

Den gheestelijcken // boomgaert der vruchtē daer die deuotē siele // haer v'sadicht vandē vruchtē der passien xp̄i. // (*Houtsneê*) //

28 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A1—8) B—D; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hier beghint een ghenuechlijc ēn een wel- // lustelijck pryeel van welruy-kende bloemen // *enz.* *F.* 28 *recto, regel* 17: ¶ Hier is voleyndt den gheestelijcke boom- // gaert der vruchten. Gheprent Tantwerpen // buytē die Camerpoorte Inden gulden Een- // horen / Bi mi Willem Vorsterman. // *F.* 28 *verso* (*Drukkersmerk*, v. H. n°. 2)

R. W. P. de Vries.

[redacted]

Van . brabant . die . // excellente . Cronike . // Van Vlaenderē / Hollāt / Zeelant int generael. Vanden oorspronck des lants vā Ghelre / ende // ooc die afcomste der hertogen van Ghelre. Vā dat sticht ende van die stadt vā Wtrecht / hoe si // comen sijn onder den keyser Karolo. Ende van die nieuwe gesten gheschiet bi onsen prince eñ // keyser Karolo / tottē iare. M.CCCCC. eñ. xxx. in Iunio. Ende noch veel ander vreemde gestē // die in ander Cronijcken niet en sijn // (*Houtsneê: ridder te paard, links en rechts drie wapens*) //

320 bldn., Goth., 2 kol., 42 regels, met sign. Aij—K.ij., Aa.1.—Zz.ij., AA.1.—ZZ.ij., a.1.—z.ij. en [illegible].1.—[illegible].ij. Zonder reklamen. Met houtsneden. Fol.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels xylogr., in rood*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto* (1): D(*xyl.*)Ie tafele beghint hier // vanden eersten deele // *enz.* *F.* 50 *recto* (2), *regel* 10: ¶ Hier na volcht die boom oft linie d' // hoger princen *enz.* *F.* 50 *verso* (*blank*). („de boom" *bestaat uit 6 dubbele aan ééne zijde bedrukte genealogische tabellen; zij tellen als* Cc3—4 en Dd1—4; *alleen het eerste blad is aan beide zijden bedrukt* (*zie n°.* 1079 *noot*). *F.* 284 *verso, regel* 13: Aldus so willē wi scri // uen die grote gesten van onsen prince // tegenwoordich / wāt door dese croni- // ke werden die vrome princē met eend' // ley onsterflicheit des faems geperpe- // tueert / twelck al comt door die eedele // const vā boeck druckē / door welcke cō // ste gecomē is dat die werelt nv so sub // tijl is eñ meer weet dan si wist ouer C. // iaren / doemen niet en dructe / wāt die // eedele const vā boecdruckē wert eerst // geuondē eñ op gebracht int iaer. M. // CCCC. eñ. xl. // *F.* 285 *recto:* ¶ Vanden alder victorieusten prince Karolus van Spaen- // gien / hertoge van Brabant / eñ van sommige gesten bi sinē // tijden gheschiet // *enz,* *F.* 320 *recto* (2), *regel* 26: ¶ Hier is voleyndt dese cronijcke ach // teruolgende die rechte waerheyt / *enz.* *F.* 320 *verso:* ¶ Gheprent tot Antwerpen op die Lombaerde // veste / bi mi Ian van Doesborch / int iaer ons // heren M. CCCCC. xxx. in Iunio. // (*Wapenschild, onderaan:* § Nobilis brabancia § *het geheel aan drie zijden omgeven door randen*).

K. B.

Blad 285 tot eind (q.l. *enz.*) is hetzelfde, met kleine verandering op den titel, als het vervolg der „Divisiekroniek" (zie n°. 1[illegible]

[redacted]

OVIDIUS, Orationes familiares. Dav., A. Pafraet, 1520. 4to. 94

Orationes familiares et // elegātissimę ex omībus Publij Ouidij libris for= // matę. Quinetiā v'sus quidā integri notatu // digni eiusdeȝ poetę cū expositione vo= // cabulorum magis difficiliū per // Hermānum Torrentinū // de studiosa adolescē= // tia illisipis opti= // me meren= // tem. // . ȝ . // (*Houtsneê*) //

10 bldn., Goth., 48 regels, met sign. Aij—Biij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Orōes familiares et elegātissimę ex oībȝ Pub= // lij Ouidij libris *etc.* *F.* 10 *recto, onderaan:* ¶ Dauentrię ex officina litteratoria Alberti Paf= // radi. āno ab ortu Chrīiano xx. suþ sesq'millesimū. // *F.* 10 *verso* (*blank*).

R. W. P. de Vries.

MURMELLIUS, I., Versificatorie artis rudimenta. (Dav., R. Pafraet), z. j. 4to. 95

I Oannis Mur= // mellij Ruremūdensis versifica= // torie artis rudimenta // De hymnis ecclesiasticis eiusdē libellus: // Nicolai Perotti generū metrorū. quibus Hora // tius & Boetius vsi sunt annotationes. //

16 bldn., Goth., 42 regels, met sign. Aij.—Ciij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Ioannis Murmellij Ruremundēsis ad puerū artis // versificatorie studiosum distichon / // *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ De literis Caput Primum // L(*xyl.*)Itera est pars minime vocis composite. hoc est // que constat *etc.* *F.* 16 *recto, regel* 5: ¶ Nicolaus Perottus Bartholomeo Traiano. S. // H Odie *etc.* . . . . *onderaan:* ¶ Finis. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

R. W. P. de Vries.

VALUATIEN en Ordonnantien van den gelde. Antw., Dircsz Marţens, z. j. (c. 1500). 4to. 96

De valuatiē eñ ordinātien vandē ghelde // gheordineert eñ ghemaecht bii den heeren // ende staten vanden landen. Ende vā allē // chiis penninghē hoe men die sal betalen. // Eñ de renten af sal moghen quitē eñ lossen // vanden iare lxxiiii. tot dē iare. xv^{c} eñ twee. // Valuatiē vādē iarē lxxiiii. lxxviii. lxxxii. // lxxxiii. lxxxv. lxxxvii. lxxxixx . xci. xciii. // ende xcix. //

10 bldn., Goth., 32 regels, met sign. (a1—6) b; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Int iaer xiiii^{c}. lxxiiii. xiiij. daghē in Nouēbri werdē // de penninghē gheualueert, *enz.* *F.* 10 *verso*, *regel* 22: Dese valuacie es gheprent Thantwerpen // op die steenhouwers veste By mi Dircsz // martens van aelst // (*Twee kleine houtsneden*) //

R. W. P. de Vries. v. Iseghem, n°. 32, die het op het jaar 1496 plaatst. „Immédiatement après la souscription on voit deux carrés; d'un coté le buste de Philippe-le-Beau, de l'autre ses armoiries. Ce prince, inauguré en 1494, est mort en 1506; d'autre part le dernier décret d'évaluation contenu dans le livre est daté de 1496, (?) ce qui nous en fait rapporter l'impression à cette dernière date".

De laatste Valuatie is van 1499. De druk kan dus niet veel vroeger dan van 1500 zijn. Niet bij Campbell.

[redacted]

TIJDINGE van Rome aengaende den Keyser. Kampen, Jan Evertszoon, z. j. (c. 1536). 4to. 97

¶ Tijdinge vã Roome // aengaende dẽ Keyser. // (*Portret in houtsneê, aan drie zyden randen*) //

4 bldn., Goth., 39 regels, zonder sign. Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Copie. // ¶ Hier beghint die declaratie oft wtsprake van // den doorluchtichsten Keyser Karolus. // *F.* 4 *verso, regel* 29: ¶ Gheprent tot Campen in die Geert strate van // der. A. Bi mi Ian Euertssoon. // ☞ Eñ men salse te coep vijnden bi Ian Peterssoon //

R. W. P. de Vries.

THOMAS A KEMPIS, Navolging van J. C. Leiden, Jan Seversz., 1519. 7 Mei. kl. 8vo. 98

D(*xyl.*)It is een scoē Boexken ge // deelt in drie delen en // de is geheten (Qui sequitur me) // nv nieuwe gheprint eñ naerste- // *daaronder:* (lic. // ghecorrigeert. // (*Houtsneê, rechts:* ꝯ Qui sequitur me nō am // bulat in tenebris dicit dñs // *links:* ꝯ Die mi na volcht en wandert. // niet ī duysternissen seyt die here.) //

228 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A1—8) B—Z en Aa—Ff; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Dit is die tafel vanden eersten boec- // ke (Qui sequitur me.) // *F.* 3 *recto:* ꝯ Vander nauolghinghen xp̄i eñ ver- // smadenisse alre ydelheit der werelt. // *F.* 228 *recto, regel* 13: Lof god van al. // ꝯ Gheprent tot Leyden bi mi Ian zee- // uersoen wonende op die hoeygraft Int // iaer ons heren. M.C.C.C.C.C. ende. xix // Den seuenden dach van Mey. // *F.* 228 *verso* (*blank*).

K. B.

Dleuē ons heerē. // Ihesu Christi. // (*Houtsnē*) // ¶ By mi Willem Vorsterman. //

? bldn., Goth., 24 regels, met sign. A?—X i; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel xylogr.*). *F.* 1 *verso*: ¶ Dit is dye prologhe des leuēs ons herē. // O Mensche ist dattu begheerste voloc- // melijc *enz.* *F.* ? *recto, regel* 15: ¶ Hier eyndet dat leuen ons // liefs heeren Iesu Christi. // ¶ Gheprent Tantwerpen / buyten die Ca- // mer poorte / inden gulden Eenhoren / bi mi // Willem Vorsterman. // *F.* ? *verso* (*Drukkersmerk*, v. H. n°. 6)

R. W. P. de Vries (defect).

ORDINANTIEN enz., tegen de Lutheraensche secte. Antw., W. Vorsterman en M. van Hoochstraten, 1531. 15 Nov. 4to. 100

Ordinantien eñ Statuten // dye de Keyserlijcke Maiesteyt in zijnder teghen= // woordicheyt op den. vij. dach Octobris Int Iaer // M.CCCCC. xxxi. heeft doē lesen eñ verclaren ten Staten // van sinē landen vā herwaertsouer / ende de welcke aldaer // wt gheroepen eñ ghepubliceert zijn gheweest opten. xv. // dach Nouembris daer aen volgende / soe om te extirperen // eñ te verdriuē de Lutheraensche eñ andere gereprobeerde // secten / ende te versiene op die ongeregeltheyt vāder mun // ten / als om ordine te stellē op die policie vanden voirschre= // uen landē / tot der ghemeyn weluaert ende commoditeyt // van dien. // (*Houtsneê*) //

14 bldn., Goth., 34 regels, met sign. A ij.—D i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Cum Gratia et Priuilegio // Imperiali. // *F.* 2 *recto:* By den Keyser.... *laatste woord:* groo. *F.* 14 *verso, regel* 24: ¶ Gheprint Tantwerpen By mi Willem Vorsterman // ende Mychiel van Hoochstraten / Int iaer ons // Heeren duysent vijfhondert ende. xxxi. // Opten vijfthiensten dach van // Nouember. //

Mij. Ned. Letterk.
Andere druk dan 371. Het vervolg is hier niet bij. Of het er bij hoort?

BOUTILLER, Somme ruyrael. Antw., Cl. de Grave, 1529. 3 April. folio. 101

Jan bottelgier heeft // dit boeck gemaect · // gheheetē Somme ruyrael. sprekende van allen rechten Ghecorrigeert // bi eenen experten practizijn aduocaet inden hoghen raet des conincs vā // Castilien. Garnaten. &c. te Mechelen residerende .·. .?. .?. // (*Houtsneê*) //

252 bldn. (6 ongen. en gen.: Fo. I—Fo. CCxlvi.), Goth. 2 kol., 46 regels, met sign. Aij—Aiij., ai—ſ iij, s i.—v iij, u i.—z iij, z.i.—z iij, ȝ i.—ȝ iij, ?.1.—? iij en A.i.—Miij.; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood, de eerste twee regels in xylogr., aan drie zijden van de houtsneê zijn randen*). *F.* 1 *verso* (1): H Ier beghint die tafel van desen tegē⁵ // woordighen *enz.* *F.* 7 *recto:* Bottelgier // (1): S(*xyl.*)Omme ruael wert hier // beghonnne (*sic*) *enz.* *F.* 252 *recto* (2), *regel* 6: ¶ Ende hier mede soe eyndet dit teghen // woordighe boeck ghehieten Som // me ruyrael. Dat welcke gheprēt // is Thantwerpen. Inden iare // M.CCCCC. eñ. xxix. den // iij. dach van April. // By my Claes de Graue. // In onser lieuer vrou // wen pant // ¶ Dits ghetal vanden // a. b. *enz.* *F.* 252 *verso* (*blank*).

K. B.
Mij. Ned. Letterk. Bibl. Belg. B. 145.

POLITIANUS, ANG., Sylva. Dav., A. Pafraedt, 1573. Mei. 4to. 102

☞ Angeli Po // litiani sylua eruditissima, in georgica // Vergilij, cui titulus est // Rvsticvs // (*Drukkersmerk*) //

12 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Angelus Politianus Iacobo Saluiato suo, S. D. // E(*xyl.*)N rusticum tibi. *etc.* *F.* 2 *recto:* Rvsticvs // Angeli Poli // tiani *etc.* *F.* 12 *recto*, *regel* 15: Dauentriae, ex aedibus Alberti Pafradi, An- // no seruatoris nostri, supra sesquimillesi- // mum uicesimo tertio, Mense. Ma. // *F.* 12 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

HORATIUS, Epistolae morales. Dav., A. Paffraedt, 1522. Jan. 4to. 103

Qvinti Horatii // Flacci morales Epistolę, ex Aldi // Manutij Romani exēplari ad= // amussim castigatae, ac integrita= // ti restitutae. // Daventriae Al= // bertus Pafradus impri= // mebat usui stu= // diosorum, // An= // no salutis // nostrae XXII supra // sesquimillesimum Mense Ia // nvario. //

30 bldn., Latijn, 27 regels, met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsneêrand, waarin de portretten van:* Virgilivs. Orativs. Tvllivs. Ovidivs. Val. Maximvs. Salvstivs. Qvinilianz. M. Cicero, *onderaan drukkersmerk, waarboven het jaar* 1.5.20). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Qvinti Horatii Flacci epi= // stolarvm liber primvs // *etc.* *F.* 30 *recto, regel* 13: Daventriae ex aedibvs paf= // radi Annno redeptionis nostrae XXII. // supra sesquimillesimum. // *F.* 30 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

PHILELPHUS, F., Epistolae. Dav., A. Paffraedt, 1516. 14 Jan. 4to. 104

F(*xyl.*)Rancisci Philel // phi poetę oratorisqȝ tam gręce // q̄ȝ latinę linguę peritissimi: bre // uiores queqȝ elegantioresqȝ e= // pistolę omibus pure & venuste // scribere cupientibus plurimum // vtiles. ex prima eius epistolarum parte diligenter // excerptae. Cum argumentorum indice singulas e= // pistolas breuiter declarante ·ȝ· ·¿· ·ȝ· // ꝏ Petri Augustini Phi. ad lectorem Epigramma // Francisci *etc.* (11 *regels*) // Venales reperiūtur Da= // uentrię in ędibus Alberti Paeffraedt ·¿· //

64 bldn., (6 ongen. en gen.: Folium primum—lviij), Goth., 40 regels, met sign. II—IIII en Ai—Liij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* A Duentuȝ suuȝ narrat et pestilētię vim declarat Folio p'mo. // Agit *etc.* *F.* 7 *recto:* Folium primum // ꝏ Frāciscus Philelfus Frācisco barbaro S. D. // *F.* 64 *recto, onderaan:* ꝏ Impressum Dauentrię impensis Alberti Paeffraedt // Anno decimo sexto supra Millesimum q̃n̄= // gentesimo, die v'o xiiij. Ianuarij. // *F.* 64 *verso* (*Houtsneê, waarop* Caritas *en* Oratio).

Bibl. Dev.

CATHOON, DE GROOTE. Antw., Cl. de Grave, 1535. 5 Maart. folio. 105

Dē grootē Cathoon // vol vrvchtbarigher // leeringen historien ende exem // pelen also hi sinē sone onderwees ende leerde in duechden // ende goeden manieren: datmē heeten mach Trege- // ment der sielen ende des lichaems: wten // walschen in duytschen nv eerst // ghetranslateert. // (*Houtsneê*). // Men vintse te coop Thantwerpen in onser lieuer Vrouwen // Pant. Bi mi Claes de Graue. Anno. M.D. xxxv. // Cum gratia & priuilegio Regis Hyspanie. //

84 bldn. (3 ongen. gen.: Fo. i.—Fo. v. vij—Fo. lxxxi. en 1 ongen.?) Goth., 2 kol., 44 regels, met sign. aij.—aiij. en Ai.—Qiij.; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto*, (*titel, aan twee zijden omgeven door randen, de eerste twee regels in xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Die Tafel. // (1): I N desen tegenwoordighen boeck worden be // schreuē *enz.* *F.* 3 *verso* (2), *regel* 36: Legere & non // intelligere negli- // gere est. // *F.* 4 *recto:* Chaton. // (1): A(*xyl.*)Ls ic ouerdachte eñ in mijn // hert *enz.* *F.* 83 *verso*, *regel* 20: ¶ Hier eyndet den grooten Chaton inden welcken veel coste- // liker doctrinen leeringhen ende instructien die hi sinen // soone gaf gheschreuen zijn met veel goeder exem- // pelen en historien / seer profitelijck voor al // len menschen dien lesen eñ verstaē // willen. Gheprint Thant- // werpen in onser // lieuer vrou // wen // Pant. Bi mi Claes de Graue. Int Iaer // ons Heeren Duysent vijfhondert // ende. xxxv. opten vijsten (*sic*) dach Meerte. // Cum gratia & priuilegio Regis Hyspanie. // *F.* 84 (*blank?*)

K. B.
Museum Meerm.—Westr.

[redacted]

CRONIKE van Vlaanderen. Antw., W. Vorsterman, 1531. 11 Juli. folio. 106

Dits die excellente // cronike vā vlaenderē // Beghinnende vā Liederick Buc den eersten Forestier tot dē laetstē / die door // haer vrome feytē / namaels Grauē vā Vlaendrē ghemaect wordē / achteruol- // ghende die rechte afcomste der voors' grauē / tot desen onsen doorluchtichstē // hoochgheborē Keyser Karolo / altijt v'meerder des rijcx. geborē te Ghendt. &c. // (*Houtsneê, voorst. Karel V, geharnast te paard, in optocht, met inschrift:* Carolvs Imp.). // ☙ ¶ Gheprent Tantwerpen / by my Willem Vorsterman. ❧ //

372 bldn. (6 ongen., gen. Folio. 1.—Folio. CCC., 1 ongen. en gen.: Folio. ij.—Folio. xxxvij., Folio. xxxvij.—Folio. xliij, (2 aan één zijde bedr. bldn.), Folio. xlvi.—Folio. lix. en 5 ongen.), Goth., 2 kol., 50 regels, met sign. ✠ ij—✠ iij, a i—z iij, ꝯ i—ꝯ iij, ? i—? iij, A i—Z iij, Aa i—Bb iij en A i—L iij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels in xylogr. in rood, de overigen in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, voorst. Karel V te paard, in hermelijn, in optocht, met inschrift:* Carolvs Imp. // ¶ Cum Gratia et Priuilegio // (*Houtsneê-rand, waarin het keizerlijk wapen*) // *F.* 2 *recto:* ¶ Prologhe. // (1): O(*xyl.*)Mme des // willen *enz.* *F.* 8 *recto* (1): ¶ Dits die genealo- // gye vā vranckerijck // waer *enz.* *F.* 306 *verso, regel* 27: ¶ Hier eyndet die Edele Coronijcke van Vlaenderen / beghinnende vanden eersten Fo- // restier tot den laetsten / *enz.* *F.* 307 *recto:* ¶ Vanden alder victorieusten / eñ onuer- // winlijcsten Princhc Karolus / Keyser *enz.* (*onderaan portret van K.*) *F.* 367 *verso, regel* 28: ¶ Hier eyndet die edele Coronijcke vā Vlaendren / dye seer ghenouchlijck es om lēsen / // eñ om hooren / want daer in besloten sijn veel vromicheden eñ edelheden der wa- // penen aengaende. &c. Biddende daer om ootmoedelijc dye Collecteur dees // boecx hem allen dier in lesen sullen / eest datse daer in wat vinden dat // hem meshaghet / ofte daer in ghedoelt es / datse wt minnen dat // willen corrigerē / tot weder printens toe. Eñ es gheprent // Tantwerpen / by my Willem Vorsterman / buyten // dye Camer poorte / inden gulden Eenhoren. // Anno. M.CCCCC. ende. xxxi. Ende es // voleyndt den. xi. sten dach der // maent Iulij. // ✠ // ¶ Cum Gratia et Priuilegio. // *F.* 368 *recto:* ¶ Die Tafele. // (1): H(*xyl.*)ier beghint // dye Tafele *enz.* F. 371 *verso* (2), *onderaan:* ¶ Hier eyndet die Tafele. || F. 372 *recto* (*blank*). *F.* 372 *verso* (*Drukkersmerk, in randen*).

DRIEDO, J., De ecclesiastibus scripturis. Lov., R. Rescius, 1533. 28 Juni. folio. 107

☙ Ioannis Drie ❧ // donis a Tvrnhovt theologiae // professoris apud Louanienses, // de ecclesiasticis scripturis // & dogmatibus // Libri .4. // ☙ Cum priuilegio Cesareo in sexennium. ❧ // Vaenundantur Louanij a Bartholomaeo Grauio, // sub sole aureo. //

326 bldn., (10 ongen., 315 onregelmatig gepag. 2.—.634. en 1 blank), 46 regels, met sign. a 2—a 5, A 1—E 4, G 1—Z 3, a 1—z 3, Aa 1—Gg 4; Met reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ☙ Index Capitum quatuor librorum de scriptu // ris *etc.* *F.* 2 *verso:* ☙ Illvstrissimo ❧ // ac potentissimo principi Ioanni // tertio Lusitaniae & Algarbiorum citra & vltra // mare in Africa Regi, Domino Guineae & ex- // peditionis, nauigationis, ac commercij // Aethiopiae, Arabiae, Persidis, ac // Indie. &c̄ Ioannes Driedo, // s. p. d. // *F.* 3 *recto* (*onderaan*): Louanij quinto Idus Iunias, An. M.D. XXXIII. // *F.* 3 *verso* (*blank*). *F.* 4 *recto:* ☙ Index eorum, quae in quatuor sequentibus libris maxime // annotatione *etc.* *F.* 11 *recto:* ☙ De catalogo ❧ // librorvm sacrae scriptvrae // Ioannis Driedonis de Turnhout *etc.* *F.* 325 *verso*, *regel* 41: Finis libri quarti. // Louanij en officina Rutgeri Rescij, quarto Idus Iunias // An. M.D. XXXIII. // Sumptibus eiusdem ac Bartholomei Grauij. // *F.* 326 (*blank*).

K. B.

(CORNELIS VAN HOORN), Corte Cornikel. Utrecht, J. Berntsz., 1537. langw. folio. 108

D(*xyl.*)Ese corte cornikel // in dese rolle ghescreuē // ofte ghefigureert / zijn // begrepen / seer scerpe= // lijcken alle cronikelen // van diuerse meesteren // heidenē / eñ kerstenen / // oock Fascicul? tēporū // Die welcke hier altesamē binae seer suuer= // lijkē eñ ꝑfect īt cort hier ghenarreert werdē // als in eenen clarē spieghel / *enz.*.... *regel* 30: Alsoe is dese // nieuwe Fascicul? temporū / alle cristē // mēschē beyde mānē eñ vrouwē // latijnsche eñ duytsce vā // noodt / ooc seer ꝑfi // telijc ō bet= // te v'staen de gāse bibel eñ alle heilige scriften // (*Houtsneêrand*) //

18 bldn., aan één zijde bedrukt, gemerkt A—S, zoodanig gedrukt dat zij aan elkaar geplakt één groot blad vormen waarvan A—F de bovenste, G—M de middelste en N—S de onderste strook uitmaken. Goth., 5 tot 10 kol., tusschen den tekst afbeeldingen van bijbelsche geschiedenissen, steden, keizeren, koningen, pausen, wapens, enz. Langw. folio.

F. 1. (*Als boven, links van het blad; daarnaast de verschillende hemelen in concentrische cirkels, omgeven door randen, daarnaast weder bovenaan:* L(*xyl.*)Ouet ghy vandē hemelen // dē heere / *enz.* .... *onderaan:* G(*xyl.*)Od si ōser ghenadich eñ ghe= // benedie ōs / *enz. Daartusschen een* Spera Mundi). *F.* 18 *rechts van het blad, in versierden rand:* Des autoors prijs / met mijn auijs in soethꝫ groeyende. // Nicolaus Moddenus Traiectens'. // *enz.*, *regel* 39: Dat Cornelius van Hoorn sonder versaghen // Dit werck heeft voleynt / nyemant schoonder en sagh. // *Links, onderaan van dit gedicht, in lijst:* Dit heerlijck werck dat vāte voren // nauwelijck gehoort oft bekent en is ge // weest / wert ons nv openbaerlijck eñ // claerlijck int licht voort ghebracht. // Geprent in onse vernoemde stadt vā // Vtrecht / by my Ian Bernts' / woonen= // de opten hoeck van sinte Mar= // tens toorn / indē guldē leuwe. // Int Iaer ons Heeren. // M. D. XXXVII. // (*Drukkersmerk*) //

K. B.
Op blad R middenop staat een drukpers afgebeeld, en daarbij Ioēs Faust? heeft die prēt begonnē te Mens. 1452.

[redacted]

Den + groten // herbarius + // (*Aan weerszijden een houtsneê*) // met alden figuerē der cruydē. Om die crachtē der cruydē te onderkennē. Met eē tafele vandē // namē der cruydē / in Latijn eñ Duytsche. ¶ Een register om lichtelic te vindē die curaciē tegē // alderhāde cranchedē. ¶ Een tractaet om alle orijnē te iudicerene. ¶ Vandē cautelē der orijnē // vā Meester Arnold? de Noua Villa / op dat die meester niet bedrogē en worde. ¶ Om die ope= // raciē vā allē drogeriē eñ medecijnē te kennē. Metter Anothomie der mēschelijcker gebeentē. // EEn expert tractaet Voor personē / die op dorpē eñ castelē wonē verre vā die meesters. // Om te maken Wondranckē / Saluē / eñ Olien / daer hē elck mede // genesen mach. ¶ Noch is hier een boecxkē by gemaect vā menigerley plantingē eñ potingen // der boomē / met veel schoō leeringē vā die natuere der bomē / welc in dand' Herbari? niet en is. // (*Houtsneê*) // ¶ Geprēt Tutrecht ond' sinte Martens toorn / by my Ian Bernts. A°. M.D. xxxviij.

186 bldn., Goth., 2 kol., 44 regels, met sign. ✠.ij.—✠.iij., a.i.—z.iij., a.i.—z.iij. en A.i.—X.iiij. Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels in xylogr. en rood, de overigen in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (3 *kol.*), (1): ¶ Dit zij die namē der cruy= // dē *enz.* *F.* 4 *verso* (3), *onderaan:* ¶ Hier volcht van dit te= // genwoordighe boeck // die Prolo= // ge. // *F.* 5 *recto* (1): ¶ Hier beghint die prologhe des // scriuers / *enz.* *F.* 186 *recto* (2), *regel* 5: ¶ Gheprent Tutrecht opten hoeck // van sinte Martens toorn / inden gulden // Leewe / by my Ian Bernts' Int Iaer // ons Heeren. M. D. XXXVIII. // den laetsten dach Au= // gusti. // (*Ornament*) // (*Twee drukkersmerken, één langwerpig en een ander voorstellend den H. Martinus, te samen omgeven door randen*). *F.* 186 *verso:* (*Houtsneê, voorst.:* „Fortuna", *links* „Geluck" *rechts* „Ongeluck", *geld en steenen werpend op* 4 *personen; daaronder het langwerpige drukkersmerk; het geheel omgeven door randen*).

K. B.

BEROALDUS, PH., De tribus fratribus. Dav., A. Pafraet, 1519. Aug. 4to. 110

D(*xyl.*)Eclamatio Philippi // Beroaldi de tribus fratrib?: ebrioso: scor= // tatore: et aleone non minus vtilis q̃ꝫ incunda // ¶ Distichon ad Lectorem // Dulcis ephebe tibi placeat labor hic Beroaldi // ne te corrumpant, ocia, vina, Venus // ¶ Ioānis Murmellij ad iuuētutē tetrastichō // Si cupis ad verum decus *etc.* (4 *regels*) // (*Drukkersmerk*) //

14 bldn., Goth., 31 regels, met sign. Aij—Ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Epistola // ¶ Ad venerabilē et eruditus Sigismūdus Gossin // ge4 Ecclesie Wratislauiensis Canonicum *etc.* *F.* 2 *verso:* Argumentum // P(*xyl.*)Ater q̃ tres filios habebat, vnū scortatorē, Alte4 aleatorē // Tertiū ebriosus, *etc.* *F.* 13 *verso, onderaan:* ¶ Ex officina lr̃atoria Alberti Pafradi Anno // a virgineo partu M.CCCCC.Xix // Mense Augusto // *F.* 14 (*blank*).

Bibl. Dev.

BAPTISTA MANTUANUS, Vita beata. (Dav., R. Paffraedt), s. a. 4to. 111

Baptiste mantuani de vi // ta beata opusculum //

16 bldn., Goth., 39 regels, met sign. a ij—c iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* In laudē et auctoris et opusculi Epigrāma incultū // *F.* 2 *recto:* Fratis Baptiste Mantuani: ordinis Carmeli // professoris: de vita beata libellus incipit feliciter // *F.* 16 *recto, regel* 25: ¶ Explicit opusculum baptiste mantuani // *F.* 16 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev. (Op den titel een M, afgedrukt bij Ledeboer, nº. 188.)

KEUREN van Voorne. Z. pl. n. j. ('s Grav., Hugo Jansz. v. Woerden, 1519?) 4to. 112

(*Portret van Karel V, in houtsneê, als in n°.* 113) // ¶ Dit sijn die Keuren vanden lande van Voirn //

30 bldn., Goth., 31 regels, met sign. (A1—4), B—G en iij—iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Wapen von Karel V*) // Hier beghinnen die keuren vanden lande // van Voirn Inhoudēde hondert eñ viertich // articlen. // Cum gracia et priuilegio. // *F.* 2 *recto:* Karolus (*xyl.*) Bijder // gracie // goods / // Rooms // Coninck *enz.* *F.* 26 *verso, regel* 8: Ghegheuen in onser stadt vū // mechelen den derden dach van Februario Int iaer // ons heeren duysent vijfhondert eñ neghentiene. // *enz.* *F.* 27 *recto:* Hier beghint die Tafel vander Nieuwer keure // eñ ordōnancien / *ens.* *F.* 30 *verso, regel* 24: ghepreuile // gieerdesmael heerscepen. .·. //

K. B.
Volgens inschrift van Campbell gedrukt door Hugo Jansz. van Woerden, te 's Gravenhage.

INSTRUCTIE van den Hof van Holland. ('s Grav., Hugo Jansz. v. Woerden, 1517?). 4to. 113

(*Portret in houtsneê*).

64 bldn., Goth., 29 regels, met sign. (A1—4), B—Q; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*Portret van Karel V, in houtsneê, als in n°.* 112). *F.* 1 *verso:* D(*xyl.*)Instruxie vander camere vanden houe vñ // Hollant Zeelant eñ Vrialant. &c Welcke // instructie heeft. CC. ende. xlviij. articulen / Dwelcke gheboden zijn te onderhouden // alsmen claerlijkē beuinden sal int eynde van desen // teghēwoerdighen boecke. &c. // (*Wapen van Karel V, als in* 112) // Cum gracia et priuilegio Regis // *F.* 2 *recto:* Karolvs (*xyl.*) // Bijder graciē goods *enz.* *F.* 55 *verso, regel* 16: Gegeuen in onse stadt van Bruessel den .xxiiij // sten dach van Octobri Int iaer ons heren duysent // vijfhondert ende vijfthien // Charles (*xyl.*) // *enz.* *F.* 56 *recto:* D(*xyl.*)Ie hoofden ende Tresorier generael ghecō // mitteert *enz.* *F.* 56 *verso* (*Portret, als boven*). *F.* 57 *recto:* A(*xyl.*)Lso nade publicatie vandē nie // we ordōnantie *enz.* *F.* 62 *verso, regel* 12: D(*xyl.*)Ese voirgaende articulen zijn bijden houe // van Hollant ghepronunchieert openbaer // voerden volcke Inde raedtcamer vanden // voerseyden houe den elfsten dach in Ia- // nuario Anno. M. CCCCC. ende seuē-tiene secundū // cursum Curia Hollandie .·. *F.* 63 (*blank*). *F.* 64 *recto* (*blank*). *F.* 64 *verso* (*Portret, als boven*).

K. B.

Van denzelfden drukker als n°. 112; volgens een inschrift van Campbell gedrukt in 1517 door Hugo Jansz. van Woerden te 's Gravenhage, daar de pronunciatie dezer instructie op den 11 Jan. 1517 aldaar, in de Raadkamer van den Hove geschiedde.

SEGELIJN van Jeruzalem. Antw., H. Eckert van Homberch, 1511. 14 Maart. folio. 114

¶ Een seer // schone historie van seghelijn van iherusalem. // (*Houtsneê*) //

68 bldn., Goth., 2 kol., 45 regels, met sign. Aij—Miij; Zonder reklamen. Met één houtsneê, herhaald. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste regel xylogr. en in rood*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto* (1): ¶ Die hystorie van seghelijn van Ihe= // rusalem. // Maria *enz.* *F.* 68 *recto* (1), *regel* 32: ¶ Hier voleynt die schone eñ seer // ghenuechlike historie van se= // ghelijn van iherusalem // ¶ Gheprent Tãtwer= // pen binnen die cã= // merpoerte Bi // my // Henrick eckert. Int iaer ons // heeren alsmen screef dusent // CCCCC. eñ. XI. Den. XVI. // dach van maerte. .:. // *F.* 68 *verso* (*blank*).

K. B.
F. 68 *recto*, *regel* 25:

¶ Die dit dichte eñ heeft beecreuen
Was gheheeten loyate waert
God moet sijn tot sijnre vaert"

[redacted]

¶ Een nieuwe Eualuacie boecxken ge // ordonneert vā wegen onsers genadichs here des Keysers by dē gene= // raels vander muntē vandē goudē eñ siluere geualueerde pēnin= // gē. Eñ oock die waerde vā allē verboden goudē eñ silueren // pennninghen (*sic*) die noyt gheprent geweest en is nauol= // gende dassayen by den generaels daer af gema= // ket. Int iaer. M. CCCCC. XXVI. // (*Wapen van Karel V, waaronder:* Plvs Ovltre). //

12 bldn, Goth., 22 en 23 regels, met sign. Aij—Cij; Zonder reklamen. Met figuren in houtsneê. Langw. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Die Eualuacie van den gouden eñ silueren penningen eñ sal beghin // nen den eersten dach van Maerte Int iaer vijftienhondert. eñ. XXVI. // *F.* 12 *verso* (2), *regel* 13: ¶ Gheprent Tamstelredam aen die // oude side in die kercstraet By // my Doen Pietersoon in // Enghelenborch. // (*daarnaast, Vier kleine houtsneden*).

K. B.
Moes, nº. 51.

EVALUACIEBOEKJE. Amst., Doen Pieterszoon, 1526. 4to. 116

¶ Een nieuwe Eualuacie // boecxkē geordonneert vā wegen onsers gena // dichs heerē des Keysers bi dē generael vāder // muntē vandē goudē eñ silueren geualueerde // penningen Eñ oec die waerde vā allē verbo= // dē goudē eñ siluerē pēnningen de noyt geprent // geweest en sijn nauolgēde dassayē bi dē gene // rael dair af gemaect Int iaer. M. CCCCC : Xxvi. // (*Keizerl. wapen*) // Item ghi sult weten hoe dat. xlviij. miten sijn eē hollātsce stuuer eñ. // xxiiij. mitē sijn een halue stuuer eñ. xij. miten een oortstuuers / eñ // vi. miten een dueyt ende drie miten een penninck //

14 bldn., Goth., 32 en 34 regels, met sign. (A1—4) en B—D. Zonder reklamen. Met figuren. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Die eualucie vandē goudē eñ siluerē pennī // eñ sal beginnē den eersten dach van maerte int iaer // xv.c.xxvi. // Eerst *enz.* *F.* 14 *verso, regel* 23: ¶ Gheprent in die vermaerde coopstadt van Am // stelredam aen die oude side in die kercstraet by // my Doen Pieterzoen in Engelenburch. // ∴∴∴∴∴∴∴ //

K. B.
Moes, nº. 52.

[redacted]

¶ Hier nae is ghestelt eñ // verclaert van wegen onsers alders genadichsten herē // des Keysers die waerde vander marck. onche. eñ ingil // sche van diuerschen soorten van silueren verbodē pen= // ninghen gereputeert voor billioē | nauolgēde dassayē // biden generaels daer af gemaect waer af die calculacie // ghedaen is / den karolus guldē diemē inde. K. M. mun // ten slaet voor twintich stuuers / dē stuuer voor twe gro= // ten den haluen stuuer voor vierentwintich mitē vlaēs // gerekent / eñ allen anderen gouden eñ silueren gheua= // lueerde penningē na aduenant. Gedaen in Ianuarius // Int iaer ons heren. xv.C.xxviij. na stil shoffs vā Hollāt. // Gheprent tot Amstelredā in die kercstraet by my // Doen Pieterzoen in Enghelenburch .∴ // Cū gracy et // preuilegio. // (*Twee wapens: links het Keizerlijke, rechts dat van Utrecht.*)

4 bldn., Goth., 27 en 28 regels, zonder sign. Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Eerst die dobbel stuuers metten schildeken van sassen // op die kant *enz.* *F.* 4 *verso, regel* 22: Ghedaen eñ gecalculeert van wegē der. K. maeysteyt // biden generael meesters. van sijnder. Ma. munten. In // sijnder. K. Ma. stadt van Vtrecht den neghenentwin= // tichsten dach in Ianuarius. int Iaer ons heren .xv.C. // xxviij. na stil shoffs vā hollāt. *enz.*

K. B.
Moes, n°. 54.

ELEGANTIAE. Elegantiarum viginti praecepta (p. Aegidius Suchtelensis). Antv., G. Back, (c. 1510). 4to. 118

¶ Elegantiarū viginti precepta ad ꝑpul // cras conficiendas epistolas multum vtilia nec // non necessaria. // (*Houtsneê: de vier evangelisten*), (*H M T.* 107 (68 *c* 1).

8 bldn., Goth., 38 regels, met sign. (a 1—4) en b.1. Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* (A)D cōficiēdas elegāter epistolas pan= (*sic*) // ca scitu dignissima *etc.* *F.* 8 *recto, regel* 11: ¶ Impressum hantwerpie Per me Godefridum Back. // (*Houtsneê: de magister*) // *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk, lijkt het meest op H M T.* 107 (68 *c* 2).

K. B.

[redacted]

SEPTEM SAPIENTUM dicta. (Daventriae, Jacobus de Breda, s. a.) 4to. 119

SEptem sapientum celebria dicta e Gre // cis Erasmo Roterodamo in // terprete. // ꝯI Mimi Publiani ab Erasmo eo= // dem castigati. et // eluci // da // ti // . // (*Houtsneê*) //

22 bldn., Goth., regels verschil., (Bi 30, Ei. 19), met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ꝯI Dicta sapientum e Grecis: vt habeban= // tur *etc.* *F.* 22 *recto, onderaan:* Hoc fac et viues. *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.

[redacted]

KEMENERUS, T., De quattuor indeclinabilibus orationis partibus. (Antv.), M. Hoochstratanus, (c. 1518). 4to. 120

Opusculum Pulcerrimū & Vtilissimū // de Quattuor Indeclinabilibus // Orationis Partibus quas // Syncathegorematicos // vocant Dialectici. Qd' // q̄dē nō solū ad ora- // tionē // exornādā // est necessa- // riū: Verū etiā ad // Carmina & Epistolas // :⁘: Conficiendas. :⁘: // ✠ // (*Houtsneê: St. Joris, aan drie zijden omgeven door randen*) //

14 bldn., Goth., 60 en 61 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ꝟ Timānus Kemener? Wernēsis Monaste- // rij ad diuū Paulū Gymnasiarcha Cūctis bona // rum Artium Studiosis. // *F.* 2 *recto:* ꝟ Timāni Kemeneri Wernēsis Opusculum // vtilissimū *etc.* *F.* 14 *verso, onderaan:* Ex officina Michaelis Hoochstratani. //

K. B.

Helii Eobani // Hessi a profectione ad Des. Erasmum // Roterdamum hodoeporicon, // cum quibusdam aliis // eiusdem. // Epistolae aliquot. Erasmi ad eundem, & alios vi // ros Academiae Erphurdiensis. // Lucubrationum Erasmicarum Elenchus, per // Conradum Goclenium Vuesphalum // liberalium artium professorem // C. Vrsini Velii carmen grandiloquum eodem // pertinens. //

28 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. a ii—g ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Hvmaniss. viro dn. Ivdoco Ionae // vtriusq; iuris, *etc.*.... *regel* 34: Erphurdiae ex aedibus nostris. v. idus Ianuarii. M. D. XIX // *F.* 2 *recto:* Helii Eobani // Hessi a profectione ad Des. Erasmum Rotero // damum hodoeporicon. // *F.* 14 *recto, regel* 20: Lovanii // mense octobri An. M. // D. XIIX. // *F.* 14 *verso:* Clariss. D. Mvtiano Rvfo // viro oī doctrinae genere consummatiss. // Erasmus Roterodamus S. D. // *F.* 15 *recto, onderaan:* Louanii .xiiii. Cal. Nouembr. M. D. XIX. // *F.* 18 *verso:* Petrvs Aegi- // dius Conrado Goclenio S. D. // .... *onderaan:* xii. Calendas Iunias. An. M. D. XIX. *F.* 19 *recto:* Lvcvbratio // num Erasmicarum Elenchus per Conradum // Goclenium *etc.* *F.* 26 *recto, regel* 14: Alardvs Am // stelredamus Conrado Goclenio amico // suo *etc.* *F.* 26 *verso:* Vrsini Velii // carmen grandiloquum. // *F.* 27 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 28 *recto* (*blank*). *F.* 28 *verso,* (*Drukkersmerk, omgeven door Latijnsche en Grieksche spreuken*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 147.

[redacted]

EUALUACIE van den gelde. Amst., Doen Pieterszoon, 1527. April. langw. 4to. 122*

Die Eualuaciē eñ ordōnancien vandē // gelde geordōneert eñ gemaect bi den heerē en statē vandē lande. Eñ vā al // le chijs pennningē (*sic*) hoe men die betalen sal. Eñ die renten af sal mogen quiten en // lossen vanden iaren. LXXIIIJ. tot den iare. MCCCCC. eñ twee. // Eualuacien van den iaren. LXXIIIJ. LXXVIIJ. LXXXJ. LXXXIJ. LXXXV. LXXXVJ. // LXXXIX. XCI. XCIJ. eñ XCIX. // Int iaer *enz.*

4 bldn., Goth., 8 kol., 29 regels, zonder sign. Zonder reklamen. langw. 4to.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 4 *verso* (1): Geprent Taemstelredā / aen dou= // de syde / in dye kercstraete / by my Doen // Pietersoon in Engelenborch/ Anno. // M.CCCCC. XXVIJ / in April //

J. F. M. Sterck, Amsterdam.
Moes, n°. 55.

POLITIANUS, A., Sylva. (Dav., A. Paffraet of Jac. de Breda?) 1519. 4to. 123

Angeli Politiani. Sylua cui // titulus Rusticus in poetarū Hesiodi. // Vergilijq; georgicon enarratione // pronunciata. // ꝯ Ad aemulū. I. M. R. Epigramma. // Aemule qui libros quos enarrauimus ante // Tractas: fac mihi dux: *etc.* (12 *regels*).

12 bldn., Goth., 26 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Angelus Politianus Iacobo Salui // ato suo salutem dicit. // *F.* 12 *verso, regel* 17: ꝯ Angeli Politiani Rusticus finem // accipit anno domini 1519. //

Bibl. Dev.

[redacted]

CROCUS, C., Ecclesia. Antv., J. Steelsius, 1536. kl. 8vo. 124*

Ecclesia // ad confirmandam // fidem catholicorvm // dogmatum, & stabiliendos animos ad= // uersus falsae doctrinae ventos, nimium // extremis hisce periculosis temporibus, vt D. ipse Paulus vocat, inualescētes, ver= // bi etiam Dei cōcionatoribus prae= // cipue vtilis, per Cor. Crô= // cum Aemstelre= // damum. // Antverpiae. // In aedibus Ioannis Steelsij. Anno // M. D. XXXVI. // Cum Gratia & Priuilegio. //

56 bldn., Latijn, 35 (en 34) regels, met sign. A2—G5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ex prvdentio. // Multa *etc.* *F.* 2 *recto:* C. Aemstelreda= // mvs domino Nicolao // Cannio Aemstel. virginum Vrsu= // lensium moderatori vigilan= // tissimo S. D. // Q(*xyl.*)Vanqvam ea sacrarum // eminentia *etc.* *F.* 5 *recto:* Ecclesia // ad *etc.* *F.* 55 *recto, regel* 22: Typis Ioannis Graphei. // Anno. 1536. // *F.* 55 *verso* (*Merk van Io. Steelsius*). *F.* 56 (*blank*).

J. F. M. Sterck, Amsterdam.

END
DATE
FILMED

NIGER, F., Epistolae. Antv., W. Vorsterman, z. j. 4to. 125

Epistole Francisci Ni // gri multum elegantes // Et pro componendarum epistolarum adipiscen- // da scientia iuuenibus multum vtiles nec minus // necessarie // (*Houtsneê*) //

34 bldn., Goth., 39 regels, met sign. a iij—f 1; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de twee eerste regels xylogr. en in rood*). *F.* 1 *verso:* ¶ Opusculum epistolaruȝ familiarium & artis earundem scribē // darum *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Opusculum scribendi epistolas Francisci nigri incipit feliciter // ¶ Franciscus niger venetus doctor Clarissimo viro iacobo geroldo / Styro Cuitelfendensi *etc.* *F.* 34 *verso, onderaan:* Impressuȝ hātwerpie P̱ me Wilhelmū vorstermā //

K. B.

HORATIUS, Epistolae morales. Dav., R. Paffraet, 1506. 9 Oct. 4to. 126

ꝏI Institutio moralis philosophie metrica. // ꝏI Continentur in hoc codice Horatij Flacci mo // rales epistole cum argumentis breuiter ad // vnius cuiuslibet caput adiectis. que tāto precio fiores ceteris poetarum lectio= // nibus estimari debent quāto he // scꝫ ad vite omnino moꝝqꝫ in // stitutionem magis ꝑti // neant atqꝫ ?ducant // Qd' veꝝ esse id // ita quoqꝫ // agnosces // Cum sint ip̄a quidem diuersa poemata vatum // Atqꝫ alia expediant: *etc.* (8 *regels*).

30 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝏI Ioānes Cesarius Iuliacensis Leonardo pri // cardo aquensi presbytero *etc.*... *onderaan:* Vale ex dauen= // tria tercio calendas Nouembris // *F.* 2 *recto:* Liber p'mus epistolaꝝ // ꝏI Argumentum epistole Prime // *F.* 30 *recto, regel* 21: ꝏI Finis secuudi (*sic*) epistolarum libri Impressum // Dauentrie per me Richardum paffraet. Anno // domini Millesimo quingentesimo sexto in ꝑ // festo Victoris et Gereonis // *F.* 30 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

HEGIUS, A., Dialogus de arte et inertia etc. Z. pl. n. j. (Dav., J. de Breda? c. 1506). 4to. 127

Alexandri hegii quondā // rectoris schole Dauentriensis dialogus de ar // te & inertia ac de vtilitatibus artiū grāmatice // logice & rhetorice Incipit feliciter. // (*Houtsneê, HMT. 66 (114 f*[1]) //

10 bldn., Goth., 36 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Alexandri hegii quondā // rectoris *etc. F.* 10 *recto, onderaan:* ¶ Telos. // *F.* 10 *verso* (*blank*).

K. B.

PERSIUS, A., Satyrae. (Zwolle, P. Os van Breda, 1503). 4to. 128

Persij Flacci. poete lepidissimi Satyrae // (*Houtsneê*) //

22 bldn., Goth., 18 regels, met sign. a ij—d ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Philippi beroaldi oratio habita in enarratiōe // Persij poete Satyrici // ¶ Multe *etc.* *F.* 2 *recto:* (N)Ec fonte labra plui caballino // Nec *etc.* *F.* 21 *verso, regel* 3: ¶ A. Persij Flacci Saturarum Finis // *F.* 22 *recto* (*blank*). *F.* 22 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.

[redacted]

Contra poetas impudi // tos egregiū Carmē Baptiste mantu // ani principis nonmimi theologo4 // rhetorum simul et poetarum // (*Drukkersmerk*) //

4 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Venerandissimi dni Ioānis Tritthemij spanhe // mensis abbatis in auctoris vitā sūmula. *etc.* (*Onderaan: een vignet in houtsneê waarin* I. H. S, *daaromheen:* In nomine Ihesu omme genu flectatur celestium terrestriū & ifernom). *F.* 2 *recto:* S(*xyl.*)Unt quib' eloquij datur aurea vena poete: // Sed *etc.* *F.* 4 *verso, regel* 12: Finis // (*Houtsneê*).

K. B.

AESOPUS, Fabulae. Dav., Jac de Breda, (c. 1515). 4to. 130

Aesopi Fabule ex oratiōe // ligata in solutam verse qua4 lectio // (quia ad bene & sapienter viuē // dū in illis cōtinēt' multa) au // diētibus & legētibus vti= // lis erit et iucūda atq3 // pergrata // ·?· ·?· ·?· // (*Drukkersmerk, als in* 129) // Prostant venales Dauen // trie in edibus Iacobi de Breda //

10 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De gallo gallinaceo. // G(*xyl.*)Allus *etc.* *F.* 10 *recto, onderaan:* ¶ Et sic habetur finis // *F.* 10 *verso* (*Houtsnee*).

K. B.

NOCTURNUS septimus Psalmorum Dauiticorum. Dav., Jac. de Breda, (1515). 4to. 131

Sequitur nocturnus Sep // timus psalmorum Dauiticorum // ·?· // (*Drukkersmerk, als in* 129) // Prostant venales Dauen // trie in edibus Iacobi de Breda //

12 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). C(*xyl.*)Antate dño canticum nouū q̃ mira // bilia fecit *etc.* *F.* 12 *verso*, *regel* 13: quentibus animam meam. ꝟ Finis. // (*Houtsneê, als in* 129).

K. B.

BEROALDUS, PH., Orationes duae. Dav., Jac. de Breda, z. j. 4to. 132

Philippi Beroaldi Orato // ris preclarissimi orationes due. vna // potissimuꝫ historie altera ve // ro eloquētie et poetices // complectēs lau // dem.... // (*Houtsneê HMT. 114[9] met den naam:* Jacob? de Breda) //

8 bldn., Goth., 37 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Philippi Beroaldi oratio habita in enarratiōe // Titi Liuij ac Silij italici continens hystoriae lau= // dationem. // *F.* 8 *recto, regel* 12: Deo gratias .:. // *F.* 8 *verso* (*blank*).

K. B.

In hoc opere continetur vita Martini // Turonensis archiepiscopi cum tri // bus opusculis dyalogo4 per // scripta ab eloquētissimo // oratore Seuero Sul // pitio eiusdē viri // sanctissimi dis // cipulo //

36 bldn., Goth., 45 regels, met sign. a iij—f iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Gēnadius massiliēsis eccl'e p̄sbit' in li. de il. vi. // Seuerus p̄sbyter *etc.* .... *regel* 16: ¶ Incipit epistola Seueri ad desiderium de // vita sancti Martini episcopi *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Incipit tabula capt'o4 in vitā sancti martini. // De sancta *etc.* *F.* 36 *recto, onderaan:* Et sic est finis deo laus & gloria trinis // *F.* 36 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.
De letters als in 94. Campbell schreef op den omslag Swollis, P. de Os van Breda vers 1502.

OVIDIUS, Orationes familiares. Zwolle, Arn. Kempen, 1502. 1 Juli. 4to. 134

Orationes familiares & elegantissime ex // omnib' Publij Ouidij libris forma- // te Quinetiã versus quidã integri // notatu digni eiusdẽ poete cũ ex // positione vocabulo4 magis // difficiliũ per Hermannũ // Torrcntinũ (*sic*) de studio // sa adolescẽtia illisip // sis optime meren // tem //

12 bldn., Goth., 40 en 41 regels, met sign. a ij—c ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Orationes familiares et elegantissime ex omnibus // Publij Ouidij libris *etc.* *F.* 12 *verso, regel* 34: ¶ Finiũt orões familiares ouidiane quas si quis memori // mente tenuerit facile latinus euadet. Impresse sunt anno // quingentesimo (*sic*) secũdo supra millesimũ Ipsis kalẽdis Iu- // lijs in Oppido zwolleñ per Arnoldum Kempen //

K. B.

Een corte Cronike wt // voele Croniken toe samen mit groter neersticheyt // vñ arbeyt gebracht tracterende de oerspronck vñ // crijch der Vreisen wente to dessen dach to / van // Westvreislant Groningherlant vnde Oest // vreislant vñ wat daer omlandes ghesche // en is seer ghenuechlick om toe lesen. // ☛ Datum Grōninge Anno. 1536. // (*Houtsneê: het kantoor van een wisselaar, aan weerszijden randen*) // ¶ Gheprent tot Campē in die Geert strate vander. A // Bi mi Ian Euertssoon Eñ mē salse te coop vin= // den to Grōningē bi Teilmā Boeckuercoper. //

24 bldn., Goth., 30 regels, met sign. (A 1—4) B i—F i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Portret van Karel V, in randen*). *F.* 2 *recta:* Hier beghint een trac= // taet tracterende vā die heer koomste der vreisen // ende hoor vryheyt *enz.* *F.* 22 *verso, regel* 14: Een kleyn Cronica, // *enz.* *F.* 24 *verso, onderaan:* ☛ Finis ☚

K. B.

FABER DE CARVINIO, J., Compendiosa exhortatio. (Lovan., Th. Martens, c. 1502). 4to. 136

ꝯ Compendiosa variis ex libris / exhortatio ad // ōnes xp̄ifidelium status Collectio Excellentis // patris / dn̄i Iohānis Fabri de Caruinio: diui pre // dicator ordinis. Sacre pagine p̄fessoris / Maxi // miliani Caesaris: Domestici Capellani // (*Houtsneë*) //

14 bldn., Lat., 36 regels, met sign. a iii—b iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ꝯ Compendiosa variis ex libris / exhortatio ad // ōnes *etc.* *F.* 13 *recto, regel* 15: Oratio Hugonis de sancto Victore quomodo // peccator debeat orare. // *F.* 14 *recto, regel* 17: Amen. // *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B. v. Isegheim, n°. 49.

ERASMUS, D., Familiarium colloquiorum formulae. Antv., M. Hoogstratanus, (c. 1518). 4to. 137*

Familiarivm collo // qviorvm for- // mvlae, // Et alia quaedā, per Des. Erasmum Ro // terodamum. //

20 bldn., (met pagin.: ij—xl), Latijn, 35 regels, met sign. A ij—F ij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsneê; onderaan de letters:* M. H.) *F.* 1 *verso:* ij Io. Frobenivs lectori, s. // Hunc tibi *etc.* *F.* 2 *recto:* Beatvs Rhenanvs, Nicolao // et Cratoni Stalberge // riis patritiis Franc- // fordiensibus, Nicolai filijs. // S. D. . . . . *onderaan:* Basileae .X. Calen // das Decembreis. M. D. XVIII. // *F.* 20 *verso, regel* 5: De ratione studij Epistolae protrepticae, Finis. // Impressum Antuerpiae In intesignio Rapi per me // Michaelem Hoochstratanum. //

K. B.

[redacted]

EVALUACION des deniers etc. Anvers, J. Lettersnijder, 1526. 4to. 138

¶ Eualuacion ordonnee de // par Lempereur par les gene= // raulx des monnoyes. des de // niers dor & dargent qui aurōt // cours doresenauāt par de cha // et commēcera le premier iour // de Marcz. en lan. xv. c. xxvi. // (*Afbeelding van 4 munten, daaronder drukkersmerk*) //

12 bldn., Goth., 32 en 34 regels. (bl. 12 recto, in 2 kol.), met sign. (A 1—4) B—C i; Zonder reklamen. Met figuren van munten, in houtsneê. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, aan drie zijden randen*). *F.* 1 *verso:* ¶ Eualuation ordonnee de par Lempereur par // les generaulx *etc.* *F.* 12 *recto* (2), *onderaan:* ¶ Imprime en Anuers par // moy Iohan Lettersnijder. // Cum gracia et preuilegio // *F.* 12 *verso* (*Keizerlijk wapen, waarboven* Plus. Oultre. *Onder het wapen het drukkersmerk. Aan weerszijden randen*).

K. B.

BERNARDUS LUTZENBURGENSIS, Compendium de Sancta Anna. Antv., J. Lettersnider, (c. 1506). 4to. 139

Compendium. // sermocionatoriū in preconio diue Anne geītricis marie // (*Houtsneê, met onderschrift:* Maria. Ihesus. Anna., *omgeven door versierde randen, boven aan met de letters:* I. D., *rechts met:* Time deuz) // ꝯ Anna parens Ihesu christi genitricis aueto // A nobis petimus onme repelle nephas //

8 bldn., Goth., 34 regels, met sign. (a 1—4), b; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste regel in xylogr.*). *F.* 1 *verso:* (*Houtsneê als op titel met omzetting van de twee staande randen*) // ꝯ Annam quisquis amat felicia tempora habebit // Et modo *etc.* *F.* 2 *recto:* (V)Idebam coram me vitem in qua erāt tres // ppagines Genes'. xl. *etc.* *F.* 8 *recto, regel* 29: ꝯ Explicit tracatus (*sic*) de sancta Anna Fratris Bernardi // lutzenburgēn ordinis predicatorū Iohēs littersnid'. // ꝯ Antwerpie // Ora pro nobis quoniam mulier sancta es Iudith. viij. // *F.* 8 *verso* (*Houtsneê, in dezelfde randen*) // ꝯ Quisquis christifere roseum crinale Marie // Obtulerit. *etc.*

K. B.

[redacted]

ORDONNANCES, Statutes etc. de Charles V. Antw., (J. van Liesvelt), voor M. Martin te Brussel. 1540. 4to. 140

☙ Les ordonnāces / sta // tutes, & Edictz, que Lempereur Charles cinquiesme // de ce nom / tousiours Auguste / a faict publier en la ville de Bruxelles / en la pre // sence de sa treshaulte Maieste / & de la tresexcellente Royne / Gouuernante & // Regente du pays bas / & en la presence des Seigneurs de Lordre & du Toyson // dor / auec le Chancelier / Presidentz / & Gouuerneurs du Conseil de sa M. & les // Seigneurs des finances / & aussy generalemēt les Estatz de tous ses pays bas. // Le. iiii. iour Doctobre. Lan. M. D. & XL. // (*Keizerlijk wapen met helm, gedragen door cherubijnen*) // ☙ On les vendt en la noble & renommee ville de // Bruxelles sur le grant marche / a lhostel dict le Paradis / par Marc // Martin / ou a Anuers en lescu Dartoys / sur le Pont de Chambre. // ☙ Cum Gratia & Priuilegio. //

12 bldn., Goth., 34 regels, met sign. A.ij.—C.iij. Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ☛ Copie du Priuilege. // C(*xyl.*)Harles *etc.* *F.* 2 *recto:* ☙ Copie. ☙ // C(*xyl.*)Harles par la diui // ne clemēce *etc.* *F.* 8 *recto:* ☙ Copie. ☙ // De par Lempereur, // A(*xyl.*) Nozz aymez *etc.* *F.* 12 *recto, regel* 22: ☙ Imprime en Anuers sur le Pont de la Chambre a // lenseigne de Lescu Dartoys, aux despens de // Marc Martin, bourgeois & libraire // de la ville de Bruxelles. // ☛ Auec Grace & Priuilege de la M. Imperiale. // *F.* 12 *verso* (*blank*).

K. B.

BArtholomei Coloniensis // Canones vna cū declaratōibus eorūdē // in tabulas Cōputi ecclesiastici: in // pulcherrimum Cōpendiū // subtili ingenio: miraqz̄ // arte redacti felici sy // dere incipi // unt. // Eiusdem Bartholomei libellus de magnitu // dinibus terre: lune: et solis: vna cum distancijs // eorundem luminarium a terra. // (*Houtsneê*) //

24 bldn., Goth., 30 regels, met sign. Aij—Fij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝟ In hoc compendio presenti traduntur quedā // vtilia & necessaria *etc.* *F.* 3 *verso:* ꝟ De cyclo lunari *etc.* *F.* 24 *verso, onderaan:* ꝟ Finis Deo grās //

K. B.

[redacted]

ROSEMONDT, G., Confessionale. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1518. 14 April. kl. 8vo. 142*

Confessionale Godtscalci // Rosemondi. // ꝟ Liber peroptim?. Clero & vulgo de= // seruiens: Cuilibet confessori & // recte cōfiteri volenti admo= // dū vtilis ac necessari?. // Editus et studiosissime collectus per // Godtscalcum Rosemondt de // Eyndouia: Artium & sacre // Theologie ꝑfessorem: // & verbi dei Concio= // natorem. // De modo rite cōfitendi: recte viuēdi: // & salubriter moriendi. //

296 bldn., (1 ongen., gen.: Folio scd'o.—Fo. CClxxxviij. en 8 ongen.), Goth., 33 regels, met sign. (A 1—8), B i—Y, AA—OO en A; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* (*Keizerlijk wapen*) // ꝟ Cum gratia & Priuilegio // Regis Hispanie. // *F.* 2 *recto:* Q(*xyl.*)Voniā Confessio oīm morta // taliū corā idoneo *etc.* *F.* 288 *verso, regel* 15: ꝟ Finit Confessionale prestantissimi sacre Theologie // Doctoris mgrī Godscalci Rosemondi de Endouia. // Impressum Antuerpie per me Michaelem // Hoochstratanū cōibus eiusdē & Hērici // Eckaert de Homborch impensis // Et venūdant' apud eosdē: & Louanij in taber // na mgrī Thielmāni Bibliopole Vni= // ::: versitatis Louaniensis. ::: // (*Een roos*, mondt *en krul*) // *F.* 289 *recto:* ꝟ Tabula Capl'oꝶ & tituloꝶ hui? libri. // *F.* 296 *recto, onderaan:* ꝟ Impressum Antuerpie per me Michaelē Hillenium // Hoochstratanū: Anno dnī. M. CCCCC. // XVIII. 14. Maij. // ✠ // *F.* 296 *verso* (*blank*).

Ellis & Elvey, Londen.

Zie Campbell, Annales, n°. 1483. „Edition très douteuse. Pourtant Lambinet (II. p. 293, 294) dit catégoriquement l'avoir vue chez les Croisiers de Huy. C'est peut-être une édition de 1514."

[redacted]

MURMELLIUS, J., In Aristotelis decem predicamenta Isagoge. Dav., Th. de Borne, z. j. 4to. 143

IN Aristotelis decem pre // dicamenta Ioannis Murmellij // Ruremundensis isagoge // cum hendecasyllabis // eiusdem pare // neticis // ✠ // Marsilius ficinus Platonicus // Ubi ipsum vacillat fundamentum: quicquid // superstruxeris: corruet // ꝯ Dialectica apud Pāphilum // Sarum sic loq't' // Discutiens verū: sinuosa sophismata soluo // Corruit in tenebras: me sine qui graditur // (*Houtsneê*) //

14 bldn., Goth., 37 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ In garrulum sophistam Ioānis // Murmellij *etc.* *F.* 2 *recto:* ꝯ Ioannes Murmellius Ruremūdensis Petro // suo *etc.* *F.* 14 *verso, regel* 19: ꝯ Excussum Dauentrie p me // Theodoricū de Borne // (*Twee kleine houtsneden naast elkander*).

K. B.

[redacted]

RABANUS MAURUS, De institutione clericorum. (Dav., A. Pafraet), z. j. 4to. 144

R(*xyl.*)Abani Mauri viri di // gnissimi libellus de institutione cleri= // corum. de sacris ordinibus & sacramē= // tis ecclesie. officio misse clericis et sacerdotibus // valde vtilis et necessarius. .ʒ. .;. // (*Houtsneê*) //

8 bldn., Goth., 32 regels, met sig. A ij—A iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Incipit liber Rabani Mauri de institutione clerico4 // ¶ De vna *etc.* *F.* 8 *recto*, *regel* 30: ¶ De sacris ordinibus, et sacramentis, et officio // misse dicta sufficiant. .;. // *F.* 8 *verso* (*blank*).

K. B.

SAVONAROLA, Expositio in ps. Miserere mei deus. (Antv., Th. Martens, c. 1502). 4to. 145

Re // uerendi // Patris. F. Iero // nymi Sauonarole // de Ferr̄. ordīs p̄dicato // rum expositio in psalmū mise // rere mei deus & secundum magnā. //

14 bldn., Latijn, 37 regels, met sign. A—B iiii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Expositio Miserere. // Reuerendi Patris *etc.* *F.* 13 *verso: regel* 24.... Ad gl'iam il= // lam: quā preparasti: Diligentibus te. Deo gratias. Amen. // *F.* 14 *recto:* El Reuerendo padre F. Ieronymo poi che fu cōdemnato // ala morte. *etc.* *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B. Niet bij v. Iseghem.

[redacted]

SAVONAROLA, Expositio super ps. In te domine speravi. (Antv., Th. Martens, c. 1502). 4to. 146

Incipit expositio ac meditatio Reuernedi (*sic*) Patris // Fratris Ieronymi Sauonarole de Ferrariis ordīs // predicatorū quā in vltimis diebus vite sue edidit // dum esset in carcere super tribus versibus p̄s. xxx // scilicet. In te domine speraui: quā propter perse // quentium rabiem vt eum morti traderent perfi // cere non potuiit (*sic*) // (*Houtsneê*) //

10 bldn., Latijn, 39 regels, met sign. (a—)aiii: Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Sequitur in te dn̄e speraui. // Hiero. // *etc.* *F.* 9 *verso, regel* 25: Deo Gratias. // Finis expositionis quā non perfecit Instāte mortis tpe. // Hec fuerunt verba nouissima fratris Hieronymi *etc.* *F.* 10 *recto:* Oratio. // (m) Agnifice domine scio ego *etc.* *F.* 10 *verso* (*Drukkersmerk, het kasteel van Antwerpen, HMT pl.* 105 (63) //

K. B. v. Iseghem, n°. 48.

Carmina de beata virgine // Maria que et Parthenice // dicuntur ∴ //

52 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—I ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Carmina de beata virgine // ¶ Fratris Baptiste Mantuani Carmelite Theo= // logi ad Ludowicum Fuscararium et Ioannē Bap= // tistam Refrigerium ciues Bononienses Partheni= // ce Incipit foeliciter .;. // *F.* 50 *verso:* ¶ Fratris Baptiste Mantuani Carmelite // ad beatam virginem Votum // *F.* 51 *verso, onderaan:* ¶ Finis // *F.* 52 (*blank*).

K. B.

ERASMUS, D., De duplici copia rerum et verborum. Dav., Jac. de Breda, (c. 1513). 4to. 148

D(*xyl.*).Erasmi Ro // terodami de duplici Co= // pia rerum ac verborum // Commentarij duo. // DE ratione studij et instituēdi pu // eros commentarij totidem // (*Drukkersmerk*). // Venūdantur Dauē // trie in edibus Iacobi de Breda //

60 bldn., Goth., 48 regels, met sign. A ij—M ij; Zonder reklamen. Met talrijke initialen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door versierde randen*). *F.* 1 *verso:* D. Erasmus Roterodamus Ioāni // Coleto Decano sancti Pauli // apud Londinū. S. D // NOn possum *etc.* *F.* 2 *recto, regel* 5: Londini. Anno. M.D. XII. Tertio Kal' Maias // *F.* 3 *recto:* Liber Primus // CI De duplici Copia rerum ac v'borum // Erasmi *etc.* *F.* 60 *verso, regel* 18: Finis. // (*Houtsneē*) //

K. B.

[redacted]

Seuerini Boethii de Phi= // losophiae consolatione Libri quinqꝫ cuꝫ Io= // annis Murmellij commentarijs Alcmarie // (quod Hollandiae oppi= // duꝫ est liberalib? studijs // claꝫ) editis // vsui studio // soꝫ // ꝯ Insunt in hoc opere graeca: quae in peruulgatis // hactenus exemplaribus desiderantur // ꝯ Insunt et haec. // ꝯ Nicolai Crescij Florentini epistola. // ꝯ Iacobi Bononiensis in Boethium praelectio // ꝯ Theodorici Gothoꝫ regis ad Boethiuꝫ episto= // la ex Cassiodori varijs // ꝯ Augustini Dathi epistola quoddaꝫ Boethij car= // men enarrans. // ꝯ Rodolphi Agricolae Phrisij in Boethij partē lu= // culēte enarratiōes: et alia quaedā minīe poenitēda. // Venundantur Dauentrie // in aedibus Alberti Pafraet //

132 bldn. (10 ongen., gen.: Foliuꝫ i.—Foliu cxvij en 4 ongen.), Goth., 30 regels (voor de aanteekeningen 48 regels), Met sign. A y—B iij, A j—Z iiij en A aj—Bb ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto*, (*titel in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ꝯ Ioannes Murmellius Rure= // mundensis Rodolpho Lan // gio Monasteriēsis ec= // clesiae canonico sa // lutem plurimā // dicit // . ¿ . // Tandem meas *etc.* . . . / *onderaan*: Alcmariae tertio nonas aprilis Anno a Christi seruatoris // ortu Millesimo Quingentesimo Decimo quarto // *F.* 11 *recto:* Liber Primus Foliuꝫ i. // ꝯ Boethij *etc.* *F.* 128 *verso, regel* 33: ꝯ Finem accipiunt quinqꝫ libri de consolatione phi= // losophie Boethij philosophi Platonici cū // Ioannis Murmellij Ruremunda= // ni commentarijs. // *etc.* *F.* 129 *recto:* ꝯ Sequitur index *etc.* // *F.* 131 *verso:* ꝯ Ioannes Aedicollius Agrippinus // Lectori foelicitatem. // H Abes *etc.* *F.* 132 *recto* (*blank*). *F.* 132 *verso* (*Houtsneê, waarop* „Caritas" *en* „Oratio").

K. B.

HIERONYMI Epistola de fructu laboris et Persii Satyra ter. (Dav., Th. de Borne), z. j. 4to. 150

E(*xyl.*)Pistole xli noni tracta // tus tertie partis epistolarum beati // Hieronymi de fructu laboris et peri // culis ocii Caput. xvi // ✠ Persii principis eminentissimi satyrographorū // tertia satyra reprehendens desidiam negligētiāqꝫ // virtutis ac disciplinarum: quibus est incumbendū // iuuenibus ✠ ✠ ✠ // ✠ In terna ignauos notat inflatosqꝫ potentes // (*Vier kleine houtsneden, omgeven door versierde randen*) //

4 bldn., Latijn, 24 regels, met sign. A ij; Zonder reklamen. 4to

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* De laborib? māuū ca. xviii // H Ec vacet *etc.* *F.* 4 *recto, onderaan:* ✠ Finis // *F.* 4 *verso* (*Houtsneê, aan drie zijden omgeven door versierde lijsten, daaronder de letters I. H. S. in een vlammenden cirkel*).

K. B.

[redacted]

BASILIUS MAGNUS, Opusculum de legendis libris secularibus. (Dav., Th. de Borne), z. j. 4to. 151

Magni Basilij Cesaree ciuitatis Archi // epī ad nepotes suos pulchrum opus- // culū qūo legendi sint libri secula // res maximeqꝫ poete et qui // eorum refutandi //

8 bldn., Goth., 38 regels, met sign. a ij.—b ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Liber Basilij // ꝯ Leonardi Arretini ad colluciū salutatem prefatio in // magni Basilij liberum *etc.* *F.* 8 *recto, regel* 13: ꝯ Magnus Basilius de poetarum oratorum // historicorumqꝫ ac philosophorum legendis li- // bris (quo facilius intelligatur) rubricis titulis- // qꝫ interstinctus. foeliciter finit // *F.* 8 *verso* (*blank*).

K. B.

VALUATIE van alle payment in Overijssel. Zwol, P. Os van Breda, (1502). langw. 8vo. 152

(*Wapen van Zwol*) // Die valuacie van allen // golde ende siluere pay // ment In den lande van // aueryssel in gheset van // Fredericus van Baden // biscop vā Vtrecht eñ die // gemeyne ridderscap vā // aueryssel eñ by dē stedē // deuēter campē eñ zwol. // In dē iaer M. ccccc. eñ ij. //

8 bldn., Goth., 14 regels, zonder sign. Zonder reklamen. langw. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, links daarvan een houtsneê, waarin de wapens van Deventer, Kampen en Zwol*). *F.* 1 *verso:* ¶ So als schelinge eñ ghebreke droch menichuoldich v'loep // van *ene*. *F.* 2 *recto:* ¶ Van den golde // *F.* 8 *recto, regel* 6: ¶ Gheprent to zwol by Peter Os van Breda // *F.* 8 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

[redacted]

ERASMUS, D., Encomium matrimonii. Z. pl. n. j. 4to. 153

Encomivm // matrimonii, per // Des. Erasmvm // Roteroda. // Encomivm artis // medicae per // evndem. // ❦ //

22 bldn., Latijn, 31 regels, met sign. a 2—e 4; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in versierde randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Matrimonii // encomivm *etc.* *F.* 10 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 11 *verso:* D. Erasmi Roteroda. declamatio // Erasmvs Roterodamvs // D. Henrico Afinio Lyra // no insigni medico s. d. // N Vper *etc.* . . . . Louanij, tertio Idus Mar // tias Anno. M. D. XVIII. // *F.* 22 *recto, onderaan:* DIXI. // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.

[redacted]

DATTUS, AUG., Isagogicus libellus in eloquentiae praecepta. Lov., Th. Martens Alost., 1512. Dec. 154

Augustini Datti Senensis // Isagogicus libellus in eloquentiae praecepta // omnibus cultiori literaturae initiatis lō // ge vtilissimus //

36 bldn., Latijn, 23 regels, met sign. A ii—F v; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ornatissimo & doctissimo viro M. Ioanni Bor- // salo Canonico Diui Petri apud Middelburgos // Hadrianus Barlandus Salutem *etc.* *F.* 2 *recto:* Prefatio // Credimvs *etc.* *F.* 35 *verso, regel* 18: *Τέλος.* // Has Augustini Datti elegantias Theodoricus Alostensis Louanii imprimebat Anno // M. Quingētesimo Duodecimo. // XXX. Monas (*sic*) Decēbrias. // *F.* 36 *recto:* ¶ Barlandus studiosis adolescentibus *etc.* *F.* 36 *verso* (*blank*).

K. B.
Niet bij van Iseghem.

Luciani inter Charonem // et Mercuriū dialogus. //

6 bldn., Goth., 37 regels, met sign. A ij—Aiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Luciani dialogus qui inscribitur maior Charon latin? // per pheniciū denuo factus ad reuerendū prēm dnm Ioan· // nem Cardinalem morinensem Incipit feliciter. // *F.* 2 *recto:* ¶ Dialogi argumentum. // *F.* 6 *verso, onderaan:* Ioannem Cardinalē episcopū Moainēsem finit feliciter. //

K. B.

ROFFENSIS, J., Assertionis Lutheranae confutatio.
Antv., M. Hillenius, 1523. folio. 1073 SMP

☙ Assertionis // Lvteranae confvtatio // Per Reuerendum Patrem Ioannem Roffensem // Episcopum, Academiae Cantabrigiensis // Cancellarium. //

Cvm Privile= gio Imperiali in triennium.

Privilegivm Sereniss. Regis An= gliae reperies in proxima pagina

Apvd inclytam Antver= // piam in aedibus Honesti viri Michaelis Hil= // lenij. An. M. D. XXIII. postridie // Calen. Ianuar. //

244 bldn. (8 ongen., gen.: Fo. 1.—Fo. 235. en 1 ongen.), Latijn, 40 regels, met sign. aij—zij, Ai—Zij en aa i—mm iij; Met reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door spreuken in Latijn, Grieksch en Hebreeuwsch, daaromheen versierden houtsneêrand*). *F.* 1 *verso*: H (*xyl.*) enricvs octa // vvs Dei gratia *etc.* *F.* 2 *recto*: Georgii Dayi Cantabrigien // sis carmen *etc.* *F.* 3 *recto*: Index operis. // *F.* 9 *recto*: Io. Roffensis lectori salvtem. // N (*xyl.*) olim existimes Lector *etc.* *F.* 243 *verso, onderaan*: Finis // ☙ // *F.* 244 *recto*: Errata. // *F.* 244 *verso* (*Houtsneê, omgeven door Grieksche en Latijnsche spreuken*).

Bibl. Dev.

VERMAEN, EEN CORT, van die grote glorien des eeuwigen levens. Z. pl. n. j. (Antw., H. Eckert van Homberch, c. 1540?) kl. 8vo. 1074

Een cort eñ suuerlijck vermaen // van die grote glorien eñ blyscapē // des eewighen leuens. // (*Houtsneê, aan drie zijden randen*) //

16 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A1—8) Bi; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*, *de letters in rood*). *F.* 1 *verso*: ¶ Ter eerē eñ loue gods eñ sijnd' lieuer // moed' eñ maget maria *enz.* *F.* 16 *recto*, *regel* 2: Die ander waerheit // ... *regel* 16: oft hi dese voers' waerhedē in hē vindt. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

R. W. P. de Vries.

SOUTER, ONSER LIEVER VROUWEN. Antw., H. Eckert van Homberch, 1520. 1 Oct. kl. 8vo.

1075

H Ier beghint een boecxken // geheeten onser lieuer vrou // wen Soutere. // (*Houtsneê*) //

60 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8) Bi—Hi; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto*: HIer beghint onser lieuer vrouwen // Souter . . . . . Ende desen souter heuet // ghemaect die welludende snare der god // lijcker minnen die honichuloeyende lee= // raer sinte Bernardus. *F.* 59 *verso*, *regel* 16: ¶ Gheprent Tantwerpen binnen dye // Camerpoorte / int huys van Delft. By // mi Henrick eckert van Homberch. Int // iaer ons heren M.CCCCC. eñ. XX. op // den eersten dach Octobris. // *F.* 60 (*blank*).

K. B. (2 exx.)

Mus. Meerm. Westr.

De houtsneê op den titel is een omgekeerde copie van HMT. 109 (70) b[2].

STACIEN ende AFLATEN die men binnen Rome verdienen mag. Antw., Michiel van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. 1076*

¶ Hier beginnen die Stacien eñ // Aflaten die men binnen Roomē // ⁝;⁝ verdienen mach. ⁝;⁝ // (*Houtsneê, in vier randen*) //

8 bldn., Goth., 25 regels, zonder sign. Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ Daer sijn seuen principale kerckē te Roomen // Soe wie dese v'soect *enz.* *F.* 7 *verso, onderaan*: ¶ Gheprent Tantwerpen By My // Michiel van Hoochstraten. // *F.* 8 *recto* (*Houtsneê*). *F.* 8 *verso* (*Houtsneê, in vier randen*).

Q.

[redacted]

BERG VAN CALVARIËN. Z. pl. n. j. (Leiden, Jan Seversz., c. 1510?) kl. 8vo. 1077*

H Ier beghint een // seer goet eñ deuoet boecxkē voer enen // yegeliken kerstē mensche Hoemē den // berch vā caluarien op climmen sal eñ // helpē onsen here sijn swaer cruys dra // ghen want hi seer moede is ghewordē // van den swaren anxt des doots. // (*Houtsneê, aan twee zijden randen*) //

16 bldn., Goth., 20 regels, met sign. B; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto*: A (*xyl.*) Ls ghi den berch vā caluarien o du ynnige siel // uisiterē wilste *enz.* *F.* 16 *recto*, *onderaan*: Lof God van al. // *F.* 16 *verso* (*Houtsneê*).

Q. (defect).

MEDITATIE op die passie ons heeren. Antw., W. Vorsterman, 1518. 12 Oct. kl. 8vo. 1078

Dit is eē deuote me // ditacie op die passie ons liefs heeren Eñ // van plaetse tot plaetsen dye mate gheset // daer onse lieue here voer ons gheledē he // uet mit die figuren eñ mit suuerlike ora // cien daer op dienēde. Eñ so dick alsmē dit // deuotelic leest so v'dientmē al dye aflaten // so volcomelijc als oftmē alle die heylige plaetsen bin // nen Iherusalē lichamelijc versochte. Eñ een deuoet // priester die langen tijt te Iherusalē heeft ghewoont // die heeft dit ghemeten eñ bescreuen .:. ✠ .:. ✠ // (*Houtsneê, aan drie zijden randen*) //

? bldn., Goth., 21 regels, sonder sign. Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). F. 2 *recto*: ¶ Item dit deuoet boecxken heeft een // weerdich priester ghenaēt heer Beth= // lem bescreuē *enz.* *F.* 4 *recto*: A Ls ghi tottē berch vā Caluarien // gaen wilt *enz.* *F.* ? *verso*: Gheprent in die v'maerde coopstadt // van Antwerpen butē die camer poorte // In den gulden eenhoren bi mi Willem // vorsterman. Int iaer ons heeren. M. // CCCCC. ende. Xviij. Den. xij. dach van // October .ꝯ. ✠ ·ȝ· ✠ .:. // (*Wapen, aan twee zijden randen*) // Cum gratia et priuilegio //

Q. (defect).

[redacted]

CRONYKE van Braband. Antw., (H. Eckert van Homberch), 1512. Oct. folio. 1079

Die alder excel= // lenste cronijke // van Brabant Hollant Seelant Vlaenderen int generael Met ve= // le nyeuwe addicien die indye andere niet gheweest en zijn // (*Houtsneê*: *wapenschild*) // Cum priuilegio //

230 bldn. (*met inbegrip der* 6 *dubbele bladen voor de* „boom"), Goth., 2 kol., 40 regels, met sign. ai—hi, Ai—Riij, RR1—RR3, rrr 1.—rrriij, Si - Yiij, en aai—hhij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*, *de eerste twee regels in xylogr.*, *in rood*, *evenals* Cum priuilegio). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: B (*xyl.*) I dye woordē van Cice // ro / so is historie een ghe // tuge *enz.* *F.* 3 *recto*: D (*xyl.*) Ie tafele beghint hier // vandē eerstē deel der // Cronijckē *enz.* *F.* 4 *recto*: B (*xyl.*) Artholome; int boecke // vandē *enz.* *F.* 45 *verso* (1), *regel* 18: ¶ Hier eyndet dat yerste boeck vand' // Croniken van Brabant. // *F.* 46 (*blank*?) *F.* 47 *recto* (1): ¶ Dit es dye tafel vādē tweestē boec= // ke oft deele vander Croniken vā bra= // bant: // *F.* 56 *verso* (2), *regel* 30: Hier na nv beghint dē boom // (6 *dubbele aan ééne zijde bedrukte genealogische tabellen; zij gelden als* C 1—6; *alleen het eerste blad is aan beide zijden bedrukt*: C 1 *recto*: M Et desen nauolghende boome oft linie der edelder hertoghen // van Brabant *enz.*, *onderaan*: van Vlaendrē / Bourgondien &c. // *daarop de signatuur* C). *F.* 62 *recto*: ¶ Dat vi. Capit. Vandē tweedē deel deser Cronijckē is vā Ansises dē xij. coñ. // vā *enz.* *F.* 230 *recto* (2), *regel* 8: Gheprent Thantwerpen Int iaer ōs // heerē M.CCCCC. eñ xij. in Octobri // (*Wapen*) // *F.* 230 *verso* (*blank*).

M. N.

Waarschijnlijk gedrukt door H. Eckert van Hombergh, wiens initialen misschien in de eerste letter van den titel te lezen zijn.

De K. B. bezit hiervan een exemplaar waarvan de titel (ingeplakt) gelijk aan bovenstaand is; blad 2—46 zijn evenwel van den druk van Jan van Doesborch, in 1518 verschenen. (Zie n°. 24).

De „boom" is in dat ex. niet compleet. Er zijn slechts 3 bladen. Bovendien houd ik hetgeen er is ook voor een gedeelte van „de boom" uit den druk van 1518 of 1530. Het opschrift op het aan beide zijden bedrukte blad loopt: M Et desen nauolgēde bome oft linie der edeld' hertogē // vā Brabant *enz.* . . , . *onderaan*: gra // uinne vā Vlaenderē / Bourgondien [illegible]

TERENTIUS, Eunuchus. Dav., A. Pafraedt, 1521. Jan. 4to. 1080.

P. Terentii Afri poetae co // mici Eunuchus ex Aldi Manutij et Ioan= // annis Frobenij exemplaribus ada= // mussim castigata. // (*Drukkersmerk*) //

20 bldn., Goth., 32 regels, met sign. Aij—Diij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: E Menandro // ❦ Acta ludis Megalensib'. L. Postumio. L. Cor= // nelio edilib. *etc.* *F.* 2 *recto*: P. Terentij Eunuchus // Prologus // *etc.* *F.* 20 *recto*, *regel* 15: Eunuchi Terentianę Finis // ❦ Dauentrię ex officina chalcotypa Alberti Paffradi // Anno a natali christiano sesquimillesimo supra // vicesimum primum. Mense Ianuario // *F.* 20 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

CRONYCKE van Hollandt, Zeelandt eñ Vrieslant. Leiden, Jan Seversz., 1517. 18 Aug. fol. 1081[1])

D (*xyl.*) Ie cronycke van Hollandt, Zeelandt // eñ Vriestant beghinnende vā Adams // tiden tot die geboerte ons heren Ihū // Voertgaende tot dē iare M.CCCCC. Ende // Xvij. Met dē rechten oerspronc hoe Hollandt // eerst begrepen eñ bevvoent is ghevveest vā= // dē Troyanē. Eñ is inhoudende vā die herto // gen vā Beyerē // Henegouvvē eñ Bourgōgen // Die tijt dat si ant graefscap gevveest hebbē. // Met die cronike der biscoppen van vvtrecht // seer suuerlic gextēdeert eñ int lange v'haelt. // (*Houtsneê, aan twee zijden randen*) //

436 bldn. (2 ongen., gen.: I-CCC.xli. (voor 342), CCCxliiij.—CCCCxxxiiij. en CCCC.xxxvi.), Goth., (tot bl. 94 één kol., daarna meestal twee), 48 regels, met sign. (A1—2), Bi—Ziij, ꝛ.—ꝛiiij, ꝯ.—ꝯiij., ai—yiij, aa.—ddiij, A—Ziij en Aa—Eeiij. Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso*: ¶ Prologe. // M (*xyl.*) Eester Robertus Holcot een eerwaerdich eñ expert Leraer eñ doctoer // ind' heiliger scriften *enz.* *F.* 2 *verso*, *onderaan*: .·. ¶ Cum gratia Et priuilegio. .·. // *F.* 3 *recto*: ¶ Die eerste diuisie // (*Houtsneê*) // ¶ Hoe dat god van hemelrijcke ghescapen heeft hemel ende āerde eñ vanden // werkinghe der vi. daghen ¶ Dat eerste capittel // I (*xyl.*) Nden beginne heeft god ghescapen hemel ende aerde Vanden begin // ne der tijt *enz.* *F.* 4 *verso*: ¶ Die eerste diuisie // *F.* 6 *recto*, *onderaan*, *laatste woord*: dient // *F.* 94 *verso*: W Ant nu in dese onse cronike mentie gemaect wert eñ haer beghinne an neēpt // vā die scheppinge *enz.*.... *onderaan*: (*Wapen in houtsneê*). *F.* 95 *recto*: Princen eñ vorsten oerspronc // H (*xyl.*) Ier beghint dat anderde princi= // pael deel vā dese tsegēvvoerdige // cronike *enz.* *F.* 283 *recto*: Phillips deerste van bourgondien die xxvi. graef van hollandt // D (*xyl.*) At derde principael deel destsegē // vvoerdighe cronijcs *enz.* *F.* 436 *recto* (2), *onderaan*: ¶ Voleynt tot Leyden Bi mi Ian seuers' // den xviij. dach in oestmaent. An. xv c. eñ // xvij. Lof god Van al. // *F.* 436 *verso*: ¶ Copie. // K Aerle Byder gratien goeds *enz.*

R. W. P. de Vries (de kaart ontbreekt).

Tusschen blad 94 en 95 (xcij en xciij) behoort een ka-
....so hebbe ick dese // tseghenwoerdige figuer hier by
printen wt den welcken men als in een spiegel // w—

hebben kennisse vã datter voors' is alsoe veel alst moghelick is. //

In sommige exemplaren is de tekst op blad 94 (xcij) verso in het midden van de bladzijde gedrukt, in andere exemplaren staat dieselfde tekst (hetzelfde zetsel) bovenaan de bladzijde en zijn daaronder het groote wapen van Karel V en kleine wapens van zijn verschillende rijken gedrukt.

Op dit werk verscheen een Register:

D (*syl.*) It is dat register oft die tafele vã desen boucke te vinden alle datmẽ begeert te wetẽ . eñ is bo=// uẽ in elc blat geordineert dat getal der bladẽ *ens.* 4 bldn., in 2 kol., met kleine letter gezet, en iets grooter van formaat.

Of dit register er later door Jan van Doesborch (bij zijn hernieuwde uitgave in 1530) aan toegevoegd is blijkt niet.

CRONYCKE van Hollandt, enz. Leiden, Jan Seversz., 1517. 18 Aug. — Voortgezet tot 1530. Antw., Jan van Doesborch, 1530. Juli. folio. 1082

(Titel als bij n°. 1081).

F. 1 *recto* (*titel, dezelfde*). *F.* 1 *verso* (*als bij n°.* 1081) *F.* 3 *recto* (*Twee houtsneden*) // ¶ Hoe dat god van hemelrijcke ghescapen heeft hemel ende aerde ende vanden // werkinghe der vi. daghen // ¶ Dat eerste capittel // I (*xyl.*) Nden beginne heeft god ghescapen hemel ende aerde Van= // den beginne *enz.* *F.* 4 *verso* ¶ Dat eerste diuisie // *F.* 6 *recto, onderaan laatste woord*: diēt // *F.* 436 *verso* (*als bij n°.* 1081).

Vervolg: ¶ Dit nauolgende veruolcht eñ accordeert op die Cronike // vā Hollant / inhoudende die gestē geschiet vandē iare. xvij // voort aen tot den iare van. xxx. // ¶ Vanden alder victorieusten prince Karolus van Spaen= // gien / hertoge van Brabant / eñ van sommige gesten bi sinē // tijden gheschiet // IMP. CAESAR CAROLVS. V. HISPANIARVM REX. // (*Portret*) //

36 bldn., Goth., 2 kol., 42 regels, met sign. q. i. — z. ij en ✱. i. — ✱. ij. Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 1 *verso* (1) (*Wapen van Karel V*) // K Arel is die derde hertoge vā // dien name *enz.* *F.* 36 *verso*: ¶ Gheprent tot Antwerpen op die Lombaerde // veste / bi mi Ian van Doesborch / int iaer ons // heren M.CCCC.xxx. in Iunio. // (*Wapenschild, onderaan op bandelier*: § Nobilis brabancia § *het geheel aan drie zijden met randen omgeven*).

K. B. (defect).

Mij. Ned. Lett. (defect).

Univ. Bibl. Leiden (zonder het Vervolg).

R. W. P. de Vries. (de kaart ontbreekt).

Van de zoogenaamde „Divisiekroniek van Jan Seversz." verscheen in 1530 geen tweede druk. Alleen werd blad B (1—6) overgedrukt en achteraan werd bovenstaand vervolg bijgevoegd, dat tegelijk bestemd was om als slot van „Van brabant die excellente Cronike, Antwerpen, Jan van Doesborch, 1530, (zie n°. 93) te dienen. Vandaar de signatuur q.i. enz. die aan de signatuur van het voorgaande blad van dat werk aansluit.

Hierbij behoort eveneens het bij n°. 1081 beschreven *Register. De kaart* tusschen blad 94 en 95 heb ik tot heden *in geen der door* mij geraadpleegde exemplaren aangetroffen.

[redacted]

SONGEUR, (Nicaise Ladam), Cronicque abresiet (1508—1515). Anvers, Michel Hoochstraten, 1516. folio. 1083

(*Wapen van K. in houtsneê, in rood en zwart gedrukt*) // Cronicque abresiet par Nicaise ladā dit songeur // demorant a Bappalmes cheuaulcheur ordi= // naire de lescuierie de treshault trespuis= // sant et redoubte Prince Charles // par la grace de dieu Prince // des Espaignes Archiduc Dau= // strice &c̄. Et seruiteur a messire Ferry de croy seigneur du Keux cōseillier & grād // Maistre Dhostel dudict Prince commenchant lā // Mil Quatrecens Quatreuings & Douze. // Et finant en la fin du mois Doctobre // Mil Cincq cens et Quinze. // ✠ //

22 bldn., Goth., 5 strofen van 8 regels, met sign. Aij—Diij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Hetzelfde wapen*) // Par La Grace Et Preuilege Du Prince. // *F.* 2 *recto*: L(*xyl.*)An mil cincq cens huit mains // mon vingtquatriesme eage // *etc.* *F.* 22 *recto, laatste strofe*:

Par ce point ie voeul cloire
mon Cronicque abregiet
priant au roy de gloire
que iaie au vray songiet
quant en ce point ie songe
iattends par mon songe heur
mais sil y a mensonge
pardonnes au songeur.

F. 22 *verso*: (*Hetzelfde wapen*) // ¶ Imprime en Anuers par Michel Hoochstratē // demourant audit lieu chez le cimetiere no= // stre Dame. Lan Mil cincqcens et sai= // ze par Congie et Preuilege de // nostre Prince. //

K. B.

Cat. Rothschild, I. blz. 300 noemt een aantal hss. en voegt er aan toe: Un fragment des quatrains historiques de Nicaise Ladam fut imprimé au XVIe siècle, sous le titre de: Chroniques abregiées depuis l'an treize jusques a l'an vingt sept (s. l. n. d. pet. in-4to de 8 ff. — voy. Brunet, I, 1866); Il est étonnant que l'ouvrage entier, qui contient tant de faits peu connus, n'ait pas encore trouvé d'éditeur.

[redacted]

SEGELIJN van Jeruzalem. Antw., Cl. de Grave, 1517. 8 Mei. folio. 1084

Die historie vā seghe // lyn van iherusalem // (*Houtsneê*) //

62 bldn., Goth., 2 kol., 47 regels, met sign. Aij—Miij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, aan drie zijden omgeven door verschillende randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto* (1): ¶ Die hystorie van Seghelijn van Ihe // rusalem. // O(*xyl.*) Maria maghet soete // Medicine *enz.* *F.* 62 *recto* (1), regel 36: ¶ Hier voleynt die schone ende seer ghe // nuechlike historie vā seghelijn van // iherusalē ¶ Gheprent Tātwer // pen binnē die camer poorte // in onser lieuer vrouwē // pant Bi my // Claes de graue. Int iaer ons // heeren alsmen screef dusent // CCCCC. eñ. xvij. Den viji. // dach van meye. .·. // *F.* 62 *verso* (*blank*).

K. B.

Hierin wordt nu en dan de Latijnsche W gebruikt, alle andere letters zijn gothisch.

PHILIPPUS A LEYDIS, De reipublicae cura et sorte principantis. Leyd., J. Seversz., 1516. 14 Sept. folio. 1085

D (*xyl.*) E reipublice cura et sorte principā // tis a reuerēdissima vniuersitate et // felici collegio doctorum & scolariū // studij Aurelianensis missus illustri et potenti ducti wilhelmo de ba // uaria tunc hollandie et zelandie Comiti vicesimo secundo. eius no // minis quinto postmodum ad hannonie comitatum promoto Cla // rissimi Erudissimiq3 viri domini philippi de Leydē Insignis Acha // demie parriseorum pōtificij iuris interpretis ac eiusdem illustrissi= // mi principis viri consularis nec nō vigilantissimi traiectensis eccle // sie presulis domini Arnoldi de hoern vicarij Tractatus. // Eiusdē de formis & semitis reipublice vtilius et facilius gubernāde // De modo et regula Rei familiaris facilius gubernande bernardī. // (*Houtsneē*) // ¶ Cum gratia et priuilegio. :// ¶ Venundantur Leydis in aedibus Iohannis Seuerini // qui eos selectis characteribus impressit. // xiiij. Septembris anno dni. // 1.5.1.6. //

86 bldn. (2 ongen., gen.: Foli. I—Folio LXXX en 4 ongen.), Goth., 2 kol., 59 regels, met sign. A—Qij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1. *verso*: ¶ Ad amplissimum virum Inuictissimi Karoli Regie maiestatis Castelle Archiducis austrie Ducis bourgondie // Comitatus hollandie zeelādie magistrū finantiariū vincentiū Cornelij Iodocus franconis natione leydius. // I(*xyl.*)Llud *etc.* *F.* 2 *recto* (1): ¶ De modo et regula rei fami= // liaris facilius gubernande. // *F.* 3 *recto* (1): ¶ Prohemium exitans ad // labores et exercitium // C(*xyl.*) Um me iuuenem *etc.* *F.* 4 *recto* (1), *regel* 13: ¶ Incipit tractatus qui in // titulatur. de cura reipublice // et sorte principantis. I(*xyl.*) Llustri *etc.* *F.* 82 *verso* (*blank*). *F.* 83 *recto* (1): ¶ Incipit tractatus de formis // et semitis reipublice vtilius & fa= // cilius gubernande // *F.* 86 *verso*: ¶ Kaerle byder gratie goedes Coninc // (1) van Castille *enz.* (*Portret en* 5 *wapens van K.*) // ¶ Cum gratia et priuilegio // ¶ Venundatur Leydis in aedibus // Ioānisseueri submissali aureo //

K. B.

EVERARDUS de Middelburgo, N., Topicorum seu de locis legalibus liber. Lov., Th. Martens, 1514. Febr. 4to. 1086

Clarissimi viri domini Nicolai Euerar // di de Middelburgo insignis Louanienū Academie iuris vtri- // usqꝫ Doctoris Ac illustrissimi & serenissimi Hispaniarū Princi // pis Caroli Archiducis Austrie ducis Burgundie Brabantie. // &c. Consularis Presidis Hollandie Selandie & Phrisie ad ma= // gnificum & celeberrimum virum dnm Ioānem le Sauuaige // dominū de Scaubeke equitem auratum eiusdem serenissimi // Principis Cancellariū topicorū seu de locis legalibus Liber. // (*Drukkersmerk*) // Venundantur Louanii in aedibus Theodorici Martini Alustensis e regiōe // scholae iuris ciuilis, qui exacte, & exquisitis characteribus excudit. //

128 bldn. (6 ongen., gen. : Folium .I.—Fol. Cviii! en 14 ongen.), Goth., 2 kol., 54 regels. Met sign. Aii—Aiii en a i – y iij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*, *in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: Prefatio. // ¶ Ad clarissimvm ac spectatissimvm virvm // dominum Ioannem Sauuaige *etc.* *F.* 6 *recto*: Loci Legales. // (1): Loci Legales de quibus in hoc li= // bro *etc.* *F.* 6 *verso*, *regel* 11: Epigramma Ioannis Munterii Gandaui in // hanc *etc.* *F.* 7 *recto* (1): Prohemium // Q (*xyl.*) Uoniam ar // gumentandi *etc* *F.* 115 *recto*: Tabula. // (1): ¶ Ioannes Munterius Gandauus // omnibus Iuris studiosis salutem. // *F.* 128 *recto*: ¶ Iussu, mandatoqꝫ D. Max. Aug. eiusqꝫ nepotis Illust. Caroli Aust. quisquis es, no // bilis, plebeie, impressor, mercator, mercenarie, hunc librum intra eorum ditiones // quadriennium ne imprimito: si quis huiusce iussonis ergo aduersus ierit, feceritve, // paenas statutas pendito, impunitatem ne sperato, sin sperauerit, prorsus frustrator. // (*Wapens van Maximiliaan en van Karel*) // Cum gratia & priuilegio. // Theodoricus Martinus Alustēsis Louanii imprimebat sua cura, suaqꝫ vnius opera. // sed impensis, cum Henrico Eckert ab Humburch, communibus, Anno Millesimo // Quingentesimo decimo sexto a Natali Christiano, Mense Februario. // *F.* 128 *verso* (*blank*).

K. B.

v. Iseghem, n°. 96.

BOEK DER INGHELEN. Brussel, (T. v. d. Noot), 1517. 18 Nov. folio. 1087

Dboeck ~ der ~ inghelen // (*Houtsnee, omgeven door randen*) //

108 ongen. bldn., Goth., 2 kol., 41 regels, met sign. ij (4) en a—xiij. Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de letters xylogr., in rood*). *F.* 1 *verso*: (*Wapen van Karel, onderaan:* « Cum gratia et preuilegio », *omgeven door dezelfde randen*). *F.* 2 *recto* (1): ¶ Hier beghint de tafele van desen teghe= // woerdeghen boecke / geheeten (dboec vā= // den heylighen inghelen) ghetranslateert // wten franchoyse in duitsce bi mi thomas // vander noot *enz.* *F.* 4 *verso* (*blank*). *F.* 5 *recto* (1): ¶ Deerste deel van desen boecke spreect // van *enz.* *F.* 107 *recto* (2), *regel* 34: ¶ Geprint inde princelijcke stat vā Brue // sele Int iaer ons heeren vijftienhondert // ende seuenthiene Den achtiensten dach // in nouembre // *F.* 107 *verso* (*Drukkersmerk, omgeven door dezelfde randen*) *F.* 108 (*blank*).

K. B.

Mij. der Nederl. letterk.

(HIERONYMUS VAN BRUNSWIJK), Die distillacien der wateren. Brussel, (Th. v. d. Noot), 1517. 30 April. folio. 1088

Die + distillacien + eñ // virtuyten + der waterē // (*Houtsneê*) //

104 bldn., Goth., 2 en 3 kol., 41 regels, met sign. aij—hij en A—Niij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*, *de letters xylogr.*, *in rood*). *F.* 1 *verso* (*Wapen van Karel, in versierde randen*), *onderaan:* Cum gratia et preuilegio // *F.* 2 *recto* (1): D (*xyl.*) En almoghenden god // te loue *enz.* ..... *regel* 24: Om welcke voernoemde sa // ken ick. Iheronimus bruynswijck / des // gheslechs salern / tot straesborch gheborē // versaemt hebbe desen minen boeck / dye // genoemt es. Liber de arte distillandi / in // onser talen. Dboeck der const des distele- // rens. *enz.* *F.* 4 *verso* (2) (*Twee houtsneden, onder elkaar*). *F.* 5 *recto* (1): ¶ Hier begint dat eerste deel des boecks // inden welcken *enz* *F.* 38 *verso* (3), *onderaan*: ¶ Hier eyndet de ta // fele God heb lof ind' // eewicheyt Amen // *F.* 39 *recto*: ¶ De prologhe des boecks vanden ghe= // branden ende ghedisteleerden wateren // *F.* 103 *verso* (2), *regel* 12: ende daer op gheleyt. // (*Drukkersmerk, met spreuk*: Ic sals ghedinckē; *zie reprod. in Le Bibliophile belge*, Dl. II. blz. 267) // ¶ Geprint īde prīcelijcke stat van Brue= // sele. inden Zeeridere Int iaer ons heerē // duysent vijfhondert ende seuentiene dē // lesten dach van aprile. // *F.* 104 (*blank?*)

K. B. (laatste blad ontbr.)

ROSEMOND, G., Confessionale. Antv, M. Hillenius Hoochstratanus, 1519. 1 Maart. kl. 8vo.
1089

Confessionale siue Libellus mo // dum Confitendi pulcherrime complectens. // Necessarius atqꝫ vtilis, & cuilibet recte // confiteri volenti, & ipsis Sacerdo= // tibus, qui alior̃ confessiones // audire habent. Editus a // Celeberrimo aca- // demiae Loua- // nieñ Artiū & sacræ // Theologiae // professore Dininiqꝫ verbi decla- // matore Facundissimo, Magistro // Godscalco Rosemondo // Endouiensi. Denuo ab eodē recognitus & // Castigatus. // (*Houtsneê, een roos, dan het woord* mondt *en een krul*) //

288 bldn. (1 ongen. en gen.: Fo. scd'o. — Fo. CClxxxij. en 6 ongen.), Goth., 33 regels, met sign. (A1–8), Bi—Yi en AAi—OOi; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*, *in rood en zwart*). *F.* 1 *verso*: Levini Linij Gandauensis Hipodi- // dascali Antuerpieñ in Libri laudē. // *F* 2 *recto*: Q (*xyl.*) Voniā Confessio oīm morta= liū // corā *etc.* *F.* 288 *recto*, *regel* 9: ❦ Impressum Antuerpie per me Michaelē Hilleniū // Hoochstratanū: Anno dñi. M.CCCCC. // XIX. 1. Martij. // *F.* 288 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dresden.
M. N.

LUTHER, M., Een wonderlike leeringe om ... dat heylich sacrament te ontvangen. (Antw., H. Eckert van Homberch, 1521). kl. 8vo. 1090

E (*xyl.*) En wonderlike // nyeuwe leeringhe // van den eerwaerdi= // ghē kerstelijckē doc // toor Martinus Luther tot be= // reydinghē om waerdichlijc eñ // salichlijc dat heylich sacramēt // tontfanghē. Och kerstē hertē // leest doch dit met aendachte: // noyt beter lesse. // ✠ // (*Drie kleine houtsneden*) //

16 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (a1—8), b; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door rand*). *F.* 1 *verso*: ¶ Die translatuer deser nauolgēder lee= // ringhen : allen deuoten kersten herten. // *F.* 16 *verso*, *regel* 10: ghelijc ve= // le andere heylighe ghiften ende leerin= // ghen Christi. //

K. B.

OORSPRONCK onser salicheyt. Antw., J. van Doesburg. 1517. Mei. folio. 1091

Den ꝛ oorspronck // onser ꝛ salicheyt // (6 *kleine houtgravuren, de scheppingsdagen voorstellend, daaronder een rand*).

190 bldn., Goth., 2 kol., 40 regels. Met sign. Aij—Yiij en AAi-QQij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de letters in xylogr.*, 1*e regel in rood de* 2*de regel wit op zwart*) *F.* 1 *verso* (2 *wapens: bovenaan het keizerlijk wapen, rechts* Cum gracia *links* Et preuilegio, *onderaan het wapenschild uit de Croniek van Brabant, met devies:* § Nobilis brabancia §) *F.* 2 *recto*: Die Prologhe. // D(*xyl.*)Ie heylighe propheta Moyses wāt hi eē // bisonder *enz. F.* 190 *recto* (2), *regel* 13: ¶ Geprent Thantwerpen in de stat // Bi Jan van Doesborch / ic seg v dat // Int iaer alsmen sceef (*sic*) . xvij. eñ vijftien // Int lèste vā mey / wient v'wōd't (hōd't // Is hier misset / mistelt / wilttet v'geuen // op dꝫ wi mogen comē int ewich leuē // *F.* 190 *verso* (*Drukkersmerk, Proctor n°.* 3).

K. B. (defect).
B. M.

[redacted]

ADRIANUS FLORENTIUS TRAIECTINUS (Adriaan VI), Questiones quotlibeticae. Lov., Th. Martens, 1518. Aug. folio. 1092

Reverendissimi // In Christo patris artiū ac sacrę Theologiae professoris nominatissimi. // D. Hadriani Florentii de Traiecto S.R.E.TT. sanctorum Ioannis & // Pauli, Episcopi Cardinalis Dartusensis, & prę̄clarissimae Academiae // Louaniensis Cancellarii, Questionęs quotlibeticae, rursus accuratissi= // ma diligentia recognitę. // E Xcellentissimi viri, artium itidem & sacrę Theologiae professoris // eruditissimi. M. Ioannis Briardi Athensis, eiusdem Academiae vi= // cecancellarii quęstiones quotlibeticę, cum aliis nonnullis eiusdem. // Iussu, mandatoqꝫ. D. Max. Aug. eiusqꝫ nepotis Caroli potentissimi Hi // spaniarū regis. quisquis es, nobilis, plebeie, impressor, mercator, mer- // cenarie, hunc librum intra eorum ditiones quadriennium ne imprimi // to, neue impressum vēdito, si quis huiusce iussionis ergo aduersus ierit // feceritve, penas statutas pendito, impunitatem ne sperato, sin speraue- // rit, prorsus frustrator. // Venundantur Louanii e regione scholę iuris ciui. in ędibus Theodo- // rici Martini Alustensis, qui exactissima diligentia, maioribusqꝫ q̄ cre- // datur, impensis, denuo impressit. //

158 bldn. (1 ongen., gen.: Folio II.—Folio Cxxvj (2 maal), 6 ongen. en genum. Folio I.—Folio XXIIII en 1 ongen.), Goth., 2 kol., 54 regels, met sign. aij—zij en Ai—Fiij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: Questio Prima // (1): ¶ Quodlibetica questio prima reuerendis // simi *etc.* *F.* 133 *verso* (2), *regel* 14: Absolute sunt he questiones anno a partu // virgineo. M. D. 18 Mense Iulio // Loua- // nij in edibus Theodorici Martini Alustē // sis / maiori vigilantia: *etc.* *F.* 134 *recto*: Questio Prima // (1): ▶ Qvestio ◀ // Quotlibetica *etc.* *F* 157 *verso* (2), *regel* 3.: Absolute sunt hee clarissimorū virorū q̄stio // nes an. a partu virgineo. M. D. XVIII // Mense Augusto. Louanij / in *edibus The=* // odorici Martini Alustensis | maiori vigilā // *tia / etc.* *F.* 158 *recto* (*blank*). F. 158 verso (Drukkersmerk).

GNAPHEUS, G., Acolastus. Antv., M. Hillenius, 1533. Juli. kl. 8vo. 1093*

Aco= // lastvs // de filio prodigo // Comoedia Acolasti titulo in= // scripta, authore Gui= // lielmo Gnapheo, // Gymnasiar= // cha Hagi= // ensi. // Antverpiae apvd // Michaelem Hillenium in Rapo. // Anno. M. D. XXXIII. //

36 bldn., Cursief, 28 regels, met sign. A 2 – E. 2; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*, *in houtsneé-rand*). *F.* 1 *verso*: Gvilielmvs Gnaphevs // Hagiensis Ioanni Sartorio Amstelredamo // S. D. // *etc.* *F.* 34 *verso*, *regel* 15: Gvilielmvs Fvllonivs // canebat apvd Hagien // ses svos. Anno. // M. D. XXIX. // Excvsvm Antverpiae // apud Michaelem Hillenium in Rapo. // Anno. M. D. XXXIII. // Mense Iulio. // *F.* 35 *recto* (*Drukkersmerk*). *F.* 35 *verso* (*blank*). *F.* 36 (*blank*).

M. N.

DIEREN PALEIS, DER. Antw., Jan van Doesborch, 1520. 5 Mei. folio. 1094

Der dierē // palleys: eñ // Die v'gaderinge vandē beesten d' // Aerdē. Van dē vogelē d' lucht. Vā // dē visschen eñ monstrē d' waterē. //

124 bldn., Goth., 2 kol., 39 regels, met sign. Aij - Yij en Aai—Hhij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door een rand van verschillende dieren. Bovenaan drie figuren met de namen:* Plinius, Albertus Magnus, Dyascorides; *de eerste twee regels van den titel in xylogr., wit op rood*). *F.* 1 *verso* (*Portret van Karel V, in drie randen,* // Cum Priuilegio et Gracia // (*rand*) // *F.* 2 *recto*: Die prologhe // I(*xyl.*)N den name Ihesu Cristi scepper ald' dingen // so sal ic *enz.* *F.* 123 *recto* (2), *regel* 10: Hier is volbracht dat derde tractaet // des boecs vandē visschen / god heb lof. // daermen in mercken mach die macht // eñ grote wond'lijcheyt sijnd' wercken // Gheprent bi my Ian van doesborch // Thantwerpen. Int iaer ons heeren // M. CCCCC. ende. xx. den vijfsten // dach in Meye. // (*Houtsneê*; *F.* 123 *verso* (*blank*). *F.* 124 *recto* (*blank*). *F.* 124 *verso* (*Drukkersmerk, in rand, Proctor n°.* 3).

K. B. (defect).

BOUTILLIER, J., Somme rurael. Antw., Cl. de Grave, 1520. 27 Juni. folio. 1095

Ian bottelgier heeft // dit boeck gemaect. // geheeten Somme ruyrael. Sprekēde van allen rechten Ghecorrigeert // bi eenen experten practizijn aduocaet inden hoghen raet des conincs vā // Castilien. Garnaten. &c. te Mechelen residerende .·. .ʒ. .J.// (*Houtsneê, aan weerszijden randen*) // (*Het bekende wapen*) //

252 bldn. (6 ongen. en genum.: (I—lxxij, lxxij—xci, xciij—Cij (gen. lxxxviij) Ci—CCxliiij), Goth., 2 kol., 46 regels, met sign. Aij—Aiij, ai—ziij, zi—ziij, ?i—?iij, 9i—9iij en Ai—Miij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood, de eerste twee regels in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (1): HIer beghint die tafel van desen tegēwoer // digen *enz. F.* 6 verso (2), *regel* 35: ¶ Cum gratia & priuilegio Regis hyspanie // ¶ Int iaer ons heren. M. CCCCC. eñ . xx. den // xxvij. dach iunij. // *F.* 7 *recto* (1): S(*xyl.*)Omme rurael wert hier // begonnen *enz. F.* 252 *recto* (2), *regel* 6: ¶ Ende hier mede soe eyndet dit tegen // woordighe boeck ghehieten Som= // me ruyrael. Dat welcke ghe= // prent is Thantwerpen. // Indē iare. M. CCC // CC. eñ (*sic, voor* eñ xx) den. xxvij. // dach iunij. // By mi Claes de Graue. // In onser lieuer vrou // wen pant. // Dits *enz. F.* 252 *verso* (*blank*).

K. B. Bibl. Belg. B. 144.
Museum Meerm. Westr. (defect).

FASCICULUS MEDICINE. Antw., Cl. de Grave, 1529, folio. 1096

Fascicul' medi= // cine houdende in hem dese nauolghende tractaten De allen Cyrurginen Eñ an= // dere menschēte wetene seere profitelijc *enz.* . . . . . *regel* 23: Ende dit boeck is anderwerf met grooter neersticheit ghecorrigeert. //

84 bldn., (1 ongen. en gen.: ij—v, v—lxxxiiij.), Goth. 2 kol., 43 regels, met sign. aij—rij; Zonder reklamen, met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*). *F. verso* (1): Prologhe // G (*xyl.*) Od vā hemelrijck geneest allee= // ne alle siechedē *enz.* *F.* 5 *recto* (*Houtsneé*) *F.* 81 *verso* (2), *regel* 36: Geprint Tantwerpen bi Claes die Gra= // ue in onser vrouwen pant int iaer // M.CCCCC. eñ. xxix. // *F.* 82 *recto*: Om die vrinen te iudiceren. // *F.* 84 *recto* (2), *onderaan*: LAVS DEO // *F.* 84 *verso* (*Houtsneé*).

K. B.

ARISTOTELES, De auscultatione naturali. Lov., Th. Martens. 1522. Jan. folio. 1097

Aristotelis // stagyrite peripateti // corvm principis // de auscultatione naturali, // Libri octo, Ioanne // Argyropylo // Interpre // te. // Louanii apud Theodorum Martinum Alostensem. // Anno. M.D.XXII. //

284 bldn. (1 ongen. en gen.: 2—284), Latijn, 33 regels, met sign. Aii—Ziiii, ai—ziii, aai—kkiii; Met reklamen. Met mathematische figuren in de randen, en astronomische figuren in den tekst. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*). *F* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: ¶ Primvs physicorvm Aristo= // telis ad Petrum Medicem, interprete Ioanne // Argyropylo Byzantio. // *F.* 85 *recto*: Primvs de coelo Aristotelis // ad. R.P D. Ioannem Archiepiscopum Strigonien // sem, *etc.* *F.* 130 *recto*: Vatablo interprete liber I // ¶ de generatione et corrv= // ptione Aristotelis ad R.P.D. Guillermum Bri // connetum Episcopum Meldensem li= // ber prior *etc.* *F.* 155 *verso*: Meteorol. // Meteorologicorvm Aristo= // telis, *etc.* *F.* 207 *verso*: De Anima. // ¶ Aristotelis de anima liber // primus, ad Cosmam Medicem, *etc.* *F.* 241 *verso*: De sen. et sen. // ¶ Aristotelis de sensv et sen= // sili liber vnus, *etc.* *F.* 258 *recto*: Vatablo interprete liber I // ¶ Aristotelis de somno et vi // gilia *etc.* *F.* 284 *recto*, *onderaan*: Lovanii apvd Theodoricvm // Martinū Alostensem. Anno. M.D.XXIII. // Mense Ianuario. // *F.* 284 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 188.

BIJBEL (Oude Testament). Antw., W. Vorsterman, 1528. 27 Oct. folio. 1098[1])

De Bibel. // Tgeheele Oude ende Nieu // we Testament met grooter naersticheyt // naden Latijnschen text gecorrigeert / eñ opten // cant des boecks die alteratie die hebreeusche // veranderinge / naerder hebreeuscer waerheyt // der boeckē die int hebreus zijn / eñ die griecse (*sic*) // der boeckē die int griecs zijn / eñ dinhout voor // die capittelen gestelt / met schoonen figueren // ghedruct / eñ naerstelijck weder ouersien. // Cum Gratia et Priuilegio //

476 bldn. Goth., 2 kol., 55 regels, met sign. a.i.—z.iij., aa.i.—cc.iij., .Aa—Ii.iij., A.i.—Z.iij. en AA.i.—BB.iij. Zonder reklamen. Met een kaart van het Heilige Land, in houtsnede, vóór h.iij., en houtsneden in den tekst. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel in xylogr., omgeven door* 8 *houtsneden*). *F.* 1 *verso* (*Twee houtsneden, naast elkaar*) // (1): ¶ Dit zijn die boecken des Ou= // den Testaments. // *F.* 2 *recto*: ¶ Extract wten Registere vanden Vonnissen / der // wethouderen der stadt van Antwerpen. // *F.* 2 *verso*: ¶ Die verclaringhe eñ maniere / om dit boeck te lesen. // *F.* 3. *recto* (1): ¶ Dat boeck Genesis. ¶ Dat eerste Capittel. // (*Houtsneê*) // (1): ☙ Hier begint dat ☙ // boec Genesis / dat eerste boec Moysi. // *F.* 476 *recto* (2), *regel* 24: ¶ Hier eyndet dat gheheele Oude Testa= // ment / na den Latijnschen Text / Ende opten // cant des boecs / die Hebreeusche Text ende // veranderinghe / naerder Hebreeuscer waer // heyt. Ghedruct in die vermaerde coopstadt // van Antwerpen in Brabant / Inden gulden // Eenhoren / Bi mi Willem Vorstermā / Vol= // eynt op Sinte Simons eñ Iudas auont / // den. xxvij. dach vā October / Int iaer // nae die gheboorte Christi ons sa= // lichmakers. M.CCCCC. // ende .xxvij. // ¶ Aldus salmē dat Oude Testament verga= // deren .... // ¶ Hier na volcht dat Register vanden Nieu // wē Testamēten *enz.* *F.* 476 *verso* (*blank*).

K. B.
Le Long, blz. 577 vg.
Naar de beschrijving van Le Long te oordeelen zou
Voorreden veel langer zijn. Hij schrijft evenwel (blz. 5

BIJBEL (Oude Testament). Antw., W. Vorsterman, 1528. 27 Oct. folio. 1098[2])

„Daar zijn ons Exemplaaren van desen selfden Druk des *Ouden Testaments* voorgekomen, daar maar een verkorte *Voorreeden* voor stondt; ook waren somtijdts andere *Nieuwe Testamenten* selfs eenige volgens de *Vulgata* vertaalt, en bij den selfden Drukker, gedrukt, gebonden. Als een gedrukt, den 20. September Ao. 1529. Noch een gedrukt, volgens den Tijtel, den 7 November Ao. 1530. en achter aan Ao. 1531." Een exemplaar van dien laatsten druk is bij het ex. van de K. B. gebonden (defect). Er behoort feitelijk bij een N. T. bij denzelfden drukker in hetzelfde jaar verschenen. Al deze bijbels werden later (1546) bij plakaat verboden.

JUVENCUS HISPANUS, Carmina. Dav., A. Pafraet, 1519. Sept. 4to. 1100

I (*xyl.*) uuencus Hispanus // presbyter immensam Euāgelicę legis // maiestatē Heroicis v'sibus cōcludens // ¶ Franciscus Patrarcha in Bucolicoꝝ su= // orum Egloga x. q̄ Laurea occidēs inscribit' // Tum pinea late // Sylua vireus *etc.* (8 *regels*) // ¶ Ioannes Murmellius in pri= // ma Elegia. // Composuit nostra redimitus fronde Iuuencus // Sacram euangelij versibus historiam // D (*xyl.*) auentriae veneunt ab // Alberto Paffrado. // . ⁝ . . ; .

68 bldn., Goth., 26 regels, met sign. Aij—Niij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ Commendatio Iuuenci et opeꝝ eius // Diuus Hieronymus de illustribus viris // *F.* 2 *recto*: Carminum Euāgelioꝝ Prologus // ¶ Incipit prologus *etc.* *F.* 68 *recto*, *regel* 20: Dauentrię ex officina literatoria Alberti Paffradi // Anno salutis nostrę xix. supra sesquimillesimū // mense septembri // *F.* 68 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev.

BAPTISTA MANTUANUS, De patientia. Dav., R. Paffraet, 1503. 10 Nov. 4to. 1101

Reuerendi frīs Baptistae // mantuani Camelitae (*sic*) de pa // tientia aurei libri tres: //

70 bldn., Goth., 39 regels, met sign. Aij—Miij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ Helias Capreolus brixianus Ioāni taberio. S. // (n) Isi vana sit *etc.*, ... *onderaan:* Brixie .iiij. Nonas Decembres. M.cccc.xcviij. *F.* 2 *recto*: ¶ Indices librorum // Reuerendi Fratris Baptistę Mātuani Carmelitę // Theologi ad Carolū Antoniū Fantuciū patriciuʒ // Bononiēsem *etc.* *F.* 3 *verso*, *onderaan:* ¶ Finis huius Tabule // *F.* 4. *recto* (*blank*). *F.* 4 *verso*: ¶ Venerandus Frater Baptista Mantuanus // Carmelita *etc.* *F.* 69 *verso*, *regel* 13: ¶ Impressum Dauentrię per me Richardum // paffraet Anno dñi. M.CCCCC. iij. In pro= // festo Martini .;. // *F.* 70 *recto*: ¶ Ioannis Taberij Brixiani ad Heliam Ca= // preolum amicorum optimum Antigraphia // *F.* 70 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev.

MANCINELLUS, A., Vocabularius de floribus nominum. Dav., R. Pafraet, 1506. 8 Juni. 4to. 1102

Antonii Mancinelli viri // doctissimi. Vocabularius vtilissimus de flori= // bus nominū hoc est vocabulis electis. fere om // nia vocabula scitu dignissima continens. //

50 bldn., Goth., 30 regels, met sign. Aij—Hiiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: Flores Mancinelli // ¶ Antonij Mācinelli viri doctissimi Vocabula // rius vtilissim; de *etc.* *F.* 50 *verso*, *regel* 13: ¶ Finiunt carmina de floribus // Impressum Dauentrie Per me // Richardum Pafraet Anno dñi // M.CCCCC. vi. Octauo die // Mensis Iunij //

K. B.
Bibl. Dev.

ALEXANDER DE VILLA DEI, Textus primae partis Doctrinalis. Dav., A. Paffraet, z. j. (1519). 4to. 1103

T(*xyl.*) Extus Primae // partis doctrinalis Alexādri // quibusdā in locis obscuriori // bus correct; et abbreuiat; ab Hermāno // Torrētino Cū textu scd'ę partis eiusdęs. // (*Drukkersmerk*) // ¶ Prostant in ędibus Alberti paefraed //

46 bldn., Goth., 16 regels, met sign. Aij—Iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in vier gefigureerde randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: ¶ Prohemialis pars doctrinalis // magistri Alexandri de villa dei. // S(*xyl.*, Cribere *etc.* *F.* 46 *recto, laatste regel*: Plurali numero fil'es sunt quos ego cerno // *F.* 46 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

Hommage de l'auteur

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 À 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1902

48 Litr.

Tirage à 50 exemplaires.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNEES

1500 À 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1902

Livr.

NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
527652
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
R 1911 L

Table de la 4ième livraison

Aeneas Silvius, In sacrat. passionem dominicam etc. (Zwolle, P. Os de Breda, c. 1505). 4to. (172).

Agricola, R., Carmina in divae Annae laudem. (Zwolle, Tyman Petri de Os van Breda, c. 1507). 4to. (188).

Albertus Magnus, De virtutibus herbarum. Leyd., J. Seversz., z. j. 4to. (166).

Apianus, P., Cosmographicus liber. Antv., L. Bollaert, typ. J. Graphei, 1529. Febr. 4to. (1148).

Augustijns, Sinte, eenlijke sprake. Antw., Jan van Ghelen, c. 1540. kl. 8vo. (1117).

Baptista Mantuanus, De mundi calamitatibus. Dav., J. de Breda, 1501. 14 Juni. 4to. (184).

—— Parthenice tertia. (Zwolle, P. Os de Breda, c. 1501). 4to. (179).

—— De vita beata. Dav., R. Pafraet, 1502. 17 Maart. 4to. (198).

—— Passio virginis Catharinae. Dav., J. de Breda, 1502. 15 Juni. 4to. (194).

—— Carmen bucolicum. Dav., A. Pafraet, 1515. Oct. 4to. (1128).

—— Apoloniae Virginis et martyris agon. (Dav., A. Pafraet), z. j. 4to. (160).

Begeerte tot den H. Geest. Z. pl. n. j. kl. 8vo. (1127).

Bernardus, S., Onser liever vrouwe souter. Leyden, Hugo Janszoon van Woerden, 1500. kl. 8vo. (1139).

—— *Onser liever vrouwen* souter. Leyden, Hugo *Janszoon van Woerden*, z. j. kl. 8vo. (1137).

BOECXKEN van goeder devocien ende oeffeninghe. Jan Seversz., z. j. kl. 8vo. (1138).

BOETIUS, De consolatione philosophiae. Dav., J. de 1502. 25 Maart. 4to. (180).

BOEXKEN VAN DER MINNE GODS. Antw., Mich Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. (1123).

BONAGARSUS Pistoriensis, Declamatio de nobilitat Th. Martens Alost., 1501. 1 Dec. 4to. (186)

CATO, Disticha. (Zwolle, P. Os de Breda), z. (174).

CEBES, Tabula. (Graece et Latine). Lov., Th. M (c. 1517). 4to. (169)

CELLAE, A. et CHR., Europae descriptio. Antv., J. S typ. J. Graphaei, 1536. April. kl. 8vo. (113

CICERO, M. T., Cato Major. Dav., A. Pafraet, z. j. 4to.

COPIE (eener verordening van Philips op de g zilversmeden). Z. pl. (1501). (165).

COUDEN, VAN DEN NEGEN, ons liefs heeren. (1501 ?) 8vo. (181).

CRANS van duysent rosen. Leiden, Peter Ja z. j. kl. 8vo. (1115).

DACHUS, A., Ars scribendi epistolas. Dav., J. de 1502. 10 Nov. 4to. (181).

EPISTOLAE aliquot eruditorum. (Antv., M. Hille 1520). 4to. (1147).

ESOPUS MORALISATUS. Dav., J. de Breda, 1502. 4to. (196).

ERASMUS, D., Bereydinghe tot der doot. Antw., van Bergen, voor Wouter van Lin, 1534. (1121).

FISCHER, J., Eversio munitionis. Lov., Th. M (c. 1518). 4to. (170).

FUNDAMENTUM grammaticis ordine Alexandri

GRACIEN, DIE, ende aflaten van S. Franciscus. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. (1113).

GUILIELMUS GOUDANUS, Bellum Olandie Gelrieque. Amsterdam, (Hugo Jansz. van Woerden, 1510?) 4to. (1116).

HAEC NUNC DAMUS etc. Lov., Th. Martens, (1517). 4to. (175).

HAEC NUNC DAMUS etc. Lov., Th. Martens, 1518. Nov. 4to. (1151).

JOHANNES DE BRUGIS, De varietate astronomiae. (Antw., Th. Martens, 1503). 4to. (202).

JUVENALES, Satyra octava. Dav., Wessel Zuselerus, 1523. 4to. (1109).

—— Satyra decima tertia. Dav., W. Zuselerus,1523. Mei. 4to. (1110).

KEMPO THESSAL., Secunda commentariorum in secundam doctrinalis Alexandri partem editio. Dav., A. Pafraedt, 1518. 4to. (1106).

—— Carmina. (Zwolle, P. Os de Breda), z. j. 4to.(171).

LACTANTIUS FIRMIANUS, De opificio dei etc. (Dav., Rich. Pafraet, c. 1505). 4to. (157).

LATOMUS, J., De trium linguarum ratione. Antv., M. Hillenius, 1519. 4to. (1150).

—— De primatu Romani pontificis adversus Lutherum. Antv., (M. Hillenius, 1526. Mei). 4to. (1149).

LEVEN van Sinte Kunera. (Renen, na 1515). 4to. (163).

LEXICON Graeco—Latinum. Antv., I. Steelsius, 1539. Juli. gr. 8vo. (1135).

LIBERTUS, De crucibus. Antv., In mortario aureo, 1501. 23 Juli. 4to. (182).

LISTRIUS, Commentarioli in dialecticen. (Zwolle, S. Corver, c. 1520). 4to. (176).

LUCIANUS, Icaromenippus. (Grieksch). Lov., Th. Martens, (c. 1519). 4to. (168).

—— *Icaromenippus, Erasmo* interprete. Lov., Th. Martens, *z. j. 4to. (167).*

MANCINELLUS, A., Thesaurus de varia constru
Dav., R. Pafraet, 1502. 21 Jan. 4to. (197).

—— Versilogus. Swollis, P. Os de Breda, 15(
Jan. 4to. (1104).

MONTE, PETRUS DE, Satyrae (1—6). (Dav., J. de l
1501. 15 Oct. 4to. (187).

—— Opus satyricvm. (Sat. 1—8). Swolle, P.
Breda, 1506. 20 Nov. 4to. (192).

—— Satyrae 10, 11 et 12. (Zwolle, P. Os de
c. 1507). 4to. (1141).

MONTE REGIO, J. DE, Kalendarius. (Zwolle, P.
Breda, c. 1501). 4to. (190).

MOSELLANUS, P. (Schade), Paedologia. Antv., M. Hi
1519. Aug. 4to. (1144).

MURMELLIUS, J., Opusculum de discipulorum
Swollis, P. Os de Breda, z. j. 4to. (178).

—— Protrepticus poetantium. (Dav.), A. Pafra
4to. (161).

ORDINANTIE van alre goldene pennynge ..... ing
Deventer, Campen en Zwolle. Z. pl. (Deventer,
kl. 8vo. (156).

OVIDIUS, Orationes familiares. Antv., W. Vors
z. j. 4to. (199).

PAULI Apostoli Epistolae. (Zwolle, P. Os de Breda, c
4to. (189).

PENITEAS CITO s. de modo confitendi et penitendi
Juxta mortareum aureum, 1503. 4to. (203).

PHILELPHUS, F., Epistolae. Dav., J. de Breda,
4 Nov. 4to. (183).

—— Epistolae breviores. Dav., R. Pafraet, 1509
4to. (1132).

—— Epistolae. Antv., M. Hillenius Hoochst
[redacted]

PROPHECIE, Een vreemde eñ wōderlijcke, Antw., H. Peetersen van Middelburg, 1534. 4to. (1140).

PRUDENTIUS, AUR. CL., Cathemerinon. (Hymni). (Dav., R. Paffraet, c. 1511). 4to. (1129).

REUCHLIN, J., Sergius. Dav., A. Pafraedt, 1516. Maart. 4to. (1119).

ROSEMONDT, G., Zeven bloedstortingen. Anw., Michiel van Hoochstraten. 1519. kl. 8vo. (1122).

SALLUSTIUS, De coniuratione Catilinae. (Antv., M. Hillenius), 1519. 8 Nov. 4to. (1145).

SANTEN, H VAN, Collacien. Antw., H. Eckert van Homberch, z. j. kl. 8vo. (1125).

SEGELIJN van Jeruzalem. Z. pl. n. j. folio. (173).

SENECA, De quatuor virtutibus cardinalibus. (Dav., J. de Breda), z. j. 4to. (158).

SPIEGEL der volcomenheit. Leiden, (Jan Seversz.), 1502. kl. 8vo. (1120).

STELLA CLERICORUM. Dav., J. de Breda, 1502. (195).

SULPITIUS VERULANUS, Carmen de facetia mense. (Zwolle, Timan Petri de Os van Breda), z. j. 4to (177).

—— De moribus puerorum. (Dav., Jac. de Breda), z. j. 4to. (159).

TERENTIUS, Andria. Dav., A. Pafraet, 1525. Jan. 4to. (1130).

—— Comoediae sex. (Dav., Jac. de Breda), z. j. 4to. (162).

TESTAMENT, NIEUWE. Antw., M. van Hoochstraten, 1530. 19 Juli. 8vo. (1111).

TITELMAN, F., Den schat des kersten gheloofs. Antw., S. Cock, (1528). kl. 8vo. (1124).

TORRENTINUS, H., Verborum deponentalium interpretatio. (Zwolle, A. Kempen, c. 1518). 4to. (1105).

—— In primam Alexandri Galli partem commentaria. Dav., A. Pafraedt, 1519. Jan. 4to. (1108).

VALUACIE van den lande en de steden van Overijssel. *Deventer, zonder naam* van drukker, 1506. langw. *8vo. (185).*

VEGEIUS, M., Dialogus. (Zwolle, P. Os de Breda, 4to. (164).

VERTROOSTINGE der gelatenre menschen. Leid Janszoon van Woerden, 1502. 3 Sept. kl. 8v

VERTROOSTINGE der gelatenre menschen. Antw kert van Homberch, 1510. 26 Febr. kl. 8vo

(VLIEDERHOVEN, G. DE), Quatuor novissima. D Breda, 1502. 14 Oct. 4to. (200).

VIRGILIUS, Georgica. Dav., Jac. de Breda, 1502. 4

—— Aeneidos liber VI. Dav., A. Pafraet, 15 4to. (1131).

WOORDEN van J. C. tot Brigittam. Antw., W man, 1530. 6 Febr. kl. 8vo. (1126).

ZIELENTROOST. Antw., H. Eckert van Homber 27 Febr. folio. (1136).

ORDINANTIE van alre goldene pennynge.... ingeset by Deventer, Campen en Zwolle. Z. pl. (Deventer, 1501). kl. 8vo. 156

Die ordinancie // van alre leye golde // ne pennynge toe boeren ellicks nae // sijn ghewichte. ingesat by dē dreen // stedē Deuenter Campen eñ zwolle // Indē Iaer. vā. xv. hondert eū (*sic*) een. //

8 bldn., Goth., 20 en 21 regels, zonder sign. Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Item die grote Reael van Oestenri // ke sal gelden *enz.* *F.* 7 *recto*, *regel* 8:.... ghe= // lijck dat tot desser tijt ghedaen heeft // *F.* 7 *verso* (*blank*). *F.* 8 (*blank*).

Bibl. Dev.

Lactantij Firmiani de opificio dei vel formatio // ne hoīs liber ad Demetrianū auditorē suum. // (*Houtsneê*) //

30 bldn., Goth., 25 regels, met sign. a ij—e iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Lactantij Firmiani de opificio dei vel formatiōe // hoīs liber *etc.* *F.* 30 *recto, onderaan:* Telos. *F.* 30 *verso* (*blank*).

K. B.

SENECA, De quatuor virtutibus cardinalibus. (Dav., J. de Breda), z. j. 4to. 158

Seneca de quattuor virtutibus // Cardinalibus // (*Houtsneê, HMT. pl. 114g., doch met den naam* Seneca *op het lint*) //

18 bldn., Goth., regels verschillend, (bl. 2, 34), met sign. a ii—c iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* (s)Eneca cordubensis: philosophus: vir doctissimus // Stratini stoici discipulus *etc.* *F.* 2 *recto:* Incipit liber lucij Annei Senece de formu // la honeste vite *etc.* *F.* 18 *verso, regel* 23: Finis est. //

K. B.

SULPITIUS VERULANUS, J., De moribus puerorum. (Dav., Jac. de Breda), z. j. 4to. 159

Ioānis Sulpitii Veru // lani de moribus puerorum // in mensa precipue ser= // uandis Carmen // Elegiacum // ꝯ Seruacij Agrippini ad iuuentutem studiosam // hexastichon // Quisquis ades generose puer qui morib? optas // Compositis genios condecorare tuos // Sobria quid ve vetat Curiorum dicere mensa // Noscere; et vt laudem turpia contaminant // Cuncta hec pol sapies. virtute imbut? honesta // Sulpici exiguum volueris istud opus // ꝯ Distichon de virtute. // Ille beatus erit qui se virtutibus ornat // Sed qui se vicijs inquinat ille miser // (*Houtsneê*) //

4 bldn., Goth., 30 regels, met sign. Aij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Ioannis Sulpicij Verulani de moribus pue= // rorum *etc.* *F.* 4 *recto, onderaan:* ꝯ TELOS // *F.* 4 *verso* (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Apoloniae Virginis et martyris agon. (Dav., A. Pafraet), z. j. 4to. 160

Fratris Baptiste Man // tuani Carmelitae theologi et poetae // prestantissimi: diue Apolo // nie virginis et mar // tyris Agon // .ʒ. // (*Houtsneê*) //

14 bldn., Goth., 28 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ Argumentum Ascensianum in diue // Apoloniae Agonem // *F.* 14 *recto, onderaan:* ☙ Finis. // *F.* 14 *verso* (*Houtsneê, waarop drie vrouwen:* Cognitio, Fides, Spes, *die een gevallen vrouw ondersteunen*).

K. B.

Ioannis Murmellii // Ruremundensis Libellus : qui // inscribitur protrepti= // cus poetanti= // um. // (*Drukkersmerk*) //

6 bldn., Goth., 37 regels, met sign. A ij—A iiij; Zonde reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Ioannes Murmellius auditoribus suis salutem // E(*xyl.*)N vobis *etc.*.... *regel* 8: Alcmarie nonis Martijs. Anno salutis nostre M.D. xvij. // *F.* 5 *verso, onderaan:* ¶ Protreptici poetantium Finis // *F.* 6 (*blank*).

K. B. Bibl. Belgica; M. 118, waarop het drukkersmerk.

TERENTIUS, Comoediae sex. (Dav., Jac. de Breda, c. 15). 4to. 162

Therencius poeta // cum comento dona // ti grammatici. //

296 bldn., Goth., (de tekst omgeven door de noten; bl. E1 telt 27 regels), met sign. A 2—Z 3 en a—s4; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (?). *F.* 2 *recto:* Vita Terentij // (p) Vblius Terentius // afer chartagine *etc.* *F.* 7 *verso:* Prologus // Aelij Donati grāmatici clarissimi // in sex. *etc.* *F.* 295 *verso, onderaan:* Finis. *F.* 296 (*blank*).

K. B.

LEVEN van Sinte Kunera. (Renen, na 1515). 4to.
163

ꝏ Dat Leuen / ende die // Passie / ende Verheffinghe vander heyliger maget // sinte Kunera die in die stadt vā Renen rustēde is // Mer (*sic*) haer tekenē ende mirakelen die ghe= // schiet sijn eñ noh (*sic*) dagelicx geschiē die // god gedaē heeft doer die heylighe // Maghet Sinte Kunera. // (*Houtsneê*) // Dit boecxken vercooptmen in die stadt van Renen. //

24 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Een ghebet totter heyligher ioncfrouwen // sinte Kunera. // O Blijde bruyt *enz.* *F.* 11 *recto:* Hier beghinnen die teekenen eñ mirakelen die god // almachtich *enz.* *F.* 23 *recto, onderaan wordt verhaald een mirakel van een kind, dat te Oosterbeek gestikt was, en door toedoen van Kunera weer levend geworden is; dit eindigt:* Dit geschye= // de des woendaechs voer sint Iās te midsomer. Int // iaer ons heeren. M. CCCCC. ende .xv. // *F.* 24 *verso, regel* 30: Hier is voleyndt die geboerte / dat leuen / die doot // ende verheffinghe / der heyligher ioncfrouwē sinte Kunera met // veel schoone mirakelen / *enz.*

VEGEIUS, M., Dialogus. (Zwolle, P. van Os, c. 1501). 4to. 164

Mafei Vegei dialogus inter // Alethiam et Philaleten // (*Houtsneē*) //

14 bldn., Goth., 27 regels, met sign. a ij—c i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Mafei Vegei dialogus inter Alithiam // et Philaleten *etc.* *F.* 14 *verso, onderaan:* Explicuit feliciter Mafei Vegei di // alogus int' Alethiā & Philaleten. //

K. B.

COPIE (eener verordening van Philips) op de goud- en zilversmeden). S. l. (1501). 4to. 165

Copie //

8 bldn., Goth., 29 regels, met sign. a (1—4) b; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Copie // P(*xyl.*)Hillips bijder gracie goods Eerst / // hertoghe *enz.* *F.* 8 *recto, regel* 19: Ghegheuen // in onse stat vā brussel den viij.sten dach in octobri // Int iaer ons heeren duysent vijfhondert eñ een. // Eñ is gescreuen opten plon Bi mijnen heere der // eertshertoghe in sinen raet Aldus ghetekent // Haneton // *F.* 8 *verso* (*blank*).

K. B.

ALBERTUS MAGNUS, De virtutibus herbarum etc. Leyd., J. Seversz., z. j. 4to. 166

A(*xyl.*)Lbertus Magnus // De virtutib' quarūdā herba4 // De virtutib? herba4 septē pla // netis proportionantium // De virtutibus q̊rundā lapidū // De virtutib' q̊rundam aīaliū. // De scitu dominij planeta4 in // q̃libet hora De mirabilibus mūdi Item paruū // regimen sanitatis valde vtile Item questiones // naturales philosophorum humane nature val- // de vtiles nec non salubres // (*Houtsneê, aan drie zijden omgeven door versierde randen*) //

36 bldn., Goth., 36 regels, met sign. a ij—F i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, met uitzondering van de eerste letter A, in rood gedrukt*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Liber aggregationis seu liber secretorum Alberti magni de v'tuti // bus herbarum. *etc.* *F.* 36 *recto, regel* 22: Expliciunt questiones naturales philosophorum // Impressum Leydis per me // Iohannem seueri // Laus dcb // *F.* 36 *verso* (*blank*).

K. B. (defect.)

Lvciani Icaromenippvs, sev Hʎ (*sic*) pernephelus Erasmo Roterodamo interprete. // Eiusdem Menippus, seu necromantia. uersa a Tho- // ma Moro. // Eiusdē Vitarū auctio. interprete Nicolao Beraldo. //

24 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. a ii—e iii. Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Icaromenippus siue Hypernephelus // Erasmo Roterodamo // interprete. // ( ) Er mille igitur erant stadia *etc.* *F.* 11 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 11 *verso:* Necro // Menippvs sive necro // mantia Lvciani // Thoma Moro // inter // prete. // *etc.* *F.* 17 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 17 *verso:* Vitarvm // Philosophorum seu uitarum auctio, latina facta // Nicolao Beraldo interprete. *etc.* *F.* 23 *verso, onderaan:* Finis. *F.* 24 *recto* (*blank*). *F.* 24 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem. 152.

LUCIANUS, Icaromenippus. (Grieksch). Lov., Th. Martens, (c. 1519). 4to. 168

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ,||Η ΠΙΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.|| *Τοῦ ἀυτοῦ Μένιππος, ἤ νεκυομαντία. || Τῶν ἀυτου Βίων πράσις.* || Lvciani Icaromenippvs, sev, Hy || pernephelus. || Eiusdem Menippus, siue necyomantia. || Eiusdem Vitarum auctio. ||

30 bldn., Grieksch, 22 regels, met sign. A ii—G ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* *ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ Η ΠΙΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.* || *Μένιππος.* || *F.* 13 *verso, regel* 9: *ΤΕΛΟΣ.* || *F.* 14 *recto:* *ΜΕΝΙΠΠΟΣ Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.* || *F.* 29 *verso, onderaan:* *ΤΕΛΟΣ.* || *F.* 30 *recto* (*blank*). *F.* 30 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem. 151.

Cebetis tabula & greca & la // tina, opus morale, & vtile oĩbus & praecipue adolescẽtibus // Carmina Aurea Pythagorae. // Phocylidis Poema ad bene, beateq; viuendum. // (*Drukkersmerk*) //

22 bldn., Grieksch en Latijn, 35 regels, met sign. (a 1—4) b 1—e iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* *ΚΕΒΗΤΟΣ ΘΗΒΑΙΟΥ ΠΙΝΑΞ* // *etc.* *F.* 2 *recto:* Cebetis Thebani Tabvla. // (f)Orte fortuna *etc.* *F.* 13 *recto, onderaan:* Finis Cebetis Tabvlae.// *F.* 13 *verso:* *ΧΡΥΣΑ ''ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ.*// *F.* 14 *recto:* Aurea carmina Pythagorae. // Immortales *etc.* *F.* 22 *recto, onderaan:* Finis Phocylidae carminum, & deo gratia. // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.
Van Iseghem, n°. 119 (niet gezien).

FISCHER, J., Eversio munitionis. Lov., Th. Martens, (c. 1518). 4to. 170

Eversio mv // nitionis // qvam Iodocvs Clichtovevs // erigere moliebatvr ad- // versvs vnicam magda // lenam per Ioannem // Roffensis eccle- // siae in Anglia // episcopvm. // * * * // * //

102 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. a ii (—4), B—Z, & (1—4) en a—aiii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Devotis vnicae mag // dalenae cultoribus Ioannes ecclesiae Roffen- // sis in Anglia Episcopus *etc.* *F.* 102 *recto, onderaan:* Louanii Apud Theodoricvm Alostensem // *F.* 102 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.

Van Iseghem, n°. 187. „Cet ouvrage sans date a été imprimé vers la fin de 1518 ou au commencement de 1519, puisque Jean Fischer y réfute un écrit de Clichtoveus publié à Paris en 1518, et qu'en 1519 celui-ci a publié une défense de son premier écrit en réponse au livre de l'évêque de Rochester."

[redacted]

KEMPO THESSALIENSIS, Carmina. (Zwolle, P. Os van Breda), z. j. 4to. 171

ꝯ Kemponis thessaliēsis carmina et epi- // grāmata pulcherrima ꝯ Hecatostichō de // innocentib? pueris ab iniq̃ rege Herode // vt & puerū Iesum ?p̄henderet trucidatis //

10 bldn., Goth., 33 regels, met sign. a i.—b iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*bovenstaande* 4 *regels en* 29 *versregelen*). *F.* 10 *verso, regel* 8: Telos Finis // (*Houtsnee*).

K. B.

AENEAS SILVIUS, In sacrat. passionem dominicam etc. (Swollis, P. van Os, c. 1505). 4to. 172

¶ Aenee Siluij Pij secūdi maximi pōtificis. ora= // toris et poete clarissimi in sacratissimam // passionem dominicam sapphicū cū dilu // cida explanatione Petri Drolshagij // Diligenter recognita // Tetrastichon Petri Drolshagij. // Quisquis amas christi. gemit? lamētaqꝫ nosse // Innumeras poenas: suppiciumqꝫ dei // Que tulit: atqꝫ crucem qua soluit tartara ditis // Huc ades et docti cerne Pijqꝫ lyram. // ¶ Carmen lugubre elegantissimū Philippi // Beroaldi de dominice passionis die // Philippi Beroaldi peanes beate virginis // (*Houtsneê*) //

10 bldn., Goth., regels verschillend (Aiij, 40), met sign. A iij—B i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Petrus Nehemeus Drolshagius Quirono // Wilichcēsi bonaꝫ artiū *etc.*... *regel* 32: Ex Suollis // Anno natalis dūici. M.CCCCC v q̃rto calēdas Apriles // *F.* 10 *recto, regel* 32: Telos //

K. B.

Die historie vā seghe // lijn van iherusalem // (*Houtsneê*) //

68 bldn., Goth., 2 kol., 45 regels, met sign. a ij—M ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de twee regels tekst in xylogr., van hetzelfde blok als n°.* 1084). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Die historie van seghelijn van // Iherusalem // *enz.* *F.* 68 *recto* (1), *regel* 32: Hier voleynt die schone histo // rie van Segelijn van iheru // salem .·. // *F.* 68 *verso* (*blank*).

Mij. Ned. Lett.
Is niet gelijk aan den druk van 1517. De tekst is, wat letter aangaat en zetten, geheel gelijk aan de uitgave van 1511, van Eckert van Homborch. De xyl. titel is evenwel dezelfde als die van de uitgave van 1517. Ook 2 houtsneden (de eenigen van de uitgave van 1517) komen hierin voor. Bovendien één welke in geen der andere uitgaven is. Ik houd dezen druk voor voorafgaand aan de anderen. (Aan het eind zijn twee bladz. in HS. van de 16e eeuw).

CATO, Disticha. (Zwolle, P. van Os de Breda), z. j. 4to. 174

Cato ad filium suum // (c)Vm animaduerterē q̃ꝫplurimos homi // nes *etc.*

6 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A i—A iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*als boven*, 28 *regels*). *F.* 6 *verso, onderaan:* ꝟI Finiūt disticha Catonis ad filiū suū. //

K. B.

Haec nunc damus lector, partim locu= // pletiora & castigatioraq3, partim // noua. // Disticha moralia, titulo Catonis, cum scholiis au // ctis Erasmi Roterodami. // Mimi Publiani, cum eiusdem scholiis auctis re= // cogniti. // Institutum hominis Christiani carmine per eū= // dem Erasmum Roterodamum. // Isocratis paraenesis ad Demonicum, denuo cū // Gracis collata per Erasmum. // Erudita iuxta ac salutaris epistola clarissimi vi // ri Eucherii episcopi Lugdunensis ad Valerianū // ppinquū de philosophia Christiana, recognita // & scholiis illustrata per Erasmū Roterodamū. // Cum gratia & priuilegio. //

64 bldn., Latijn, regels verschillend, (b i, 31), met sign. A ii—A iii, en a.i.—o iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Theodoricus Martinus Alostensis typo // graphus *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 10:.... Louanii. An. M.D. XVII. // Epigramma Gerardi Nouiomagi *etc.* *F.* 3 *recto:* Erasmus Roterodamus. M. Ioanni // Neuio Hondiscotano Liliano= // rum apud inclytū Loua // niū Gymnasiarchae. // *etc.* *F.* 4 *recto, regel* 16:.... Louanii. Anno. M.D. XIIII. Kalen. Augu. // Libellus *etc.* *F.* 6 *verso, onderaan:* Finis. *F.* 7 *recto:* Liber primvs. // Disticha dicta Catonis // SI de? est anim? *etc.* *F.* 64 *recto, onderaan:* Fi(n)is. *F.* 64 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem 120bis (suppl.), stelt den datum op 1517, daar een vermeerderde druk in 1518 verscheen; het drukkersmerk van boven beschreven uitgave geeft slechts één grieksch onderschrift.

LISTRIUS, Commentarioli in dialecticen. (Zwolle, S. Corver), c. 1520. 4to. 176

Commentarioli // Listrij in Dialecticen. // ꝯ D. Symon Coruerius Ado / // lescentibus studiosis S. // ꝯ Quicqd Hactenus in P.H. scri / // ptum est, nugae mihi uidentur, prae // ijs quae Listrius scripsit. Quapropt' // spretis omibus ineptijs, & ueris Crā // bis, hec tantū aeuoluite. Omniumqꝫ // sophistarum clamores non pluris q̃ // strepitum ficulneoꝝ folioꝝ fa / // cite, Listriumqꝫ amate. Li // strius uos ab immensis // onerib? liberat. Li / // strius uestris cō // modis nihil // antiqui // us // habet. //

66 bldn., Latijn, regels verschillend (Bij, 40), met sign. A ij—Q iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door een rand, in houtsnee, onderaan het wapen van Zwolle*). *F.* 1 *verso:* D(*xyl.*)Ominus Symon Coruerius, excusurus erat // dialectica. *etc.* *F.* 66 *recto, onderaan:* .... Bn̄ Vale Suollae An. sesquimillesimo. xx. idib? Feb. // *F.* 66 *verso* (*Drukkersmerk*) // Listrivs. // Discite, discendi quando est occasio, spreta // Nam fugit, at tristis uos metanoea coquet. //

K. B.

SULPITIUS VERULANUS, Carmen de facetia mense. (Swollis, Timan Petri de Os), z. j. 4to. 177

IOannis Sulpitij Verulani. Carmen // Elegiacum de Facetia mense // deqꝫ ceteris honestis // adolescentum // moribus // ꝯ Seruacij Aedicollij. Agrippini ad iuuentutem // studiosam hexastichon // Quisquis ades generose puer q̃ morib? optas // Compositis genios condecorare tuos // Sobria quid ve vetat Curiorum dicere mensa // Noscere: et vt laudem turpia contaminent. // Cuncta hec pol sapies. virtute imbutus honesta. // Sulpitij exiguum volueris istud opus // ꝯ Distichon de virtute // Ille beatus erit qui se virtutibus ornat // Sed qui se vicijs inquinat ille miser // (*Drukkersmerk*) //

4 bldn., Goth., 30 regels, zonder sign. noch reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ IOannis Sulpicij Verulani de moribus pue // rorum Carmen Iuuenile. // *F.* 4 *recto, onderaan:* ꝯ Finis. // *F.* 4 *verso* (*xylographie, voorst. Christus, waarboven de woorden:* saluator mundi salua nos).

K. B.

MURMELLIUS, J., Opusculum de discipulorum officiis. Swollis, P. Os de Breda, z. j. 4to. 178

Opusculū Ioannis Murmellij de discipulorum // officijs: qd' enchiridion scholasticoꝶ inscribitur // Epl'a seu volumen diui Hieronymi ad Nepo // tianum de clericorum officijs cū Murmellij com // mentarijs. // Hermanni Buschij carmen saphicū in vrbem // Ruremundensem // Ioānis Murmellij ode saphica de duplici vo // luptate // (*Houtsneê*) //

26 bldn., Goth., regels verschillend (c i, 46), met sign. a ij—e; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Clarissimo atqꝫ ornatissimo viro Ioanni Mur // mellio Ruremundēsi humanaꝶ artium professo // ri Petrus Nehemeus Drolshagius // Salutem P D // *F.* 2 *recto:* ꝯ Timanno kemenero wernēsi clarissimo philo // sophie magistro. *etc.* *F.* 23 *recto:* ꝯ Hermanni Buschij in Ruremundam // (que quondā insula dei dicta fuit) vrbem // gelrie eminentissimā ac de fortissimo in // uictissimoqꝫ principe suo Carolo Gelrie // Iulieqꝫ duce ac comite zutphanie deqꝫ to // ta gelriensi terra optime meritam // Ode sapphica. // *F.* 26 *recto, regel* 11: Impressum Swollis per me Petrum // Os de Breda. // (*Houtsneê*) // *F.* 26 *verso* (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Parthenice tertia. (Zwolle, P. Os van Breda, c. 1501). 4to. 179

Fratris baptiste mantuani carmelite theologi // et poete prestantissimi Parthenice Tercia Diua // rū. Margarite Agathes Lucie et Apolonie Ago // nas continens // (*Houtsneê*) //

44 bldn., Goth., 25 regels, met sign. a ij—g ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Argumētū Ascēsianū in diue Margarite Agonē // Diue *etc.* *F.* 2 *recto:* Baptiste mantuani Carmelite Theologi Tertie // Parthenices Ad illustrissimā Isabellā Mantue // Marchionissam Diue Margarite Agon. // *F.* 14 *verso, regel* 11: Finis Agonis diue Margarite // *F.* 15 *recto:* Argumentū Ascāsianū ī diue Agathes Agonem // *F.* 21 *verso, regel* 9: Finis li. i. de agonib? Margarite & agathe // *F.* 43 *verso, regel* 14: Finis // (*Drukkersmerk*) // *F.* 44 *recto* (*Houtsneê*) // *F.* 44 *verso* (*Dezelfde houtsneê als op den titel*).

K. B.

[redacted]

BOETIUS, De consolatione philosophiae. Dav., J. de Breda, 1502. 25 Maart. 4to. 180

Boetius de consolatione // philosophie //

50 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A ij—H iiij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Anicij Manlij Torquati Seuerini Boetij Or // dinarij Patricij viri *etc.* *F.* 50 *recto, regel* 18: ¶ Finit Quintus & vltimus liber Boetij de // consolatõe philosophie. Impressus Dauen // trie per me Iacobum de Breda. Anno dñi // M. cccccij. In festo btī Quirini martyris. // *F.* 50 *verso* (*blank*).

K. B.

Ars scribendi epistolas // Augustini Dachi. //

16 bldn., Goth., 37 regels, met sign. A ij—B iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Clarissimi ac prestantissimi philosophie // doctoris Augustini dachi Senensis de varijs lo // quendi figuris siue de modo scribeudi (*sic*) ád Andre // am Senēsem *etc.* *F.* 16 *recto*, *regel* 13: ¶ Explicit tractatulus clarissimi viri ac pre- // stantissimi philosophie doctoris Augustini Da- // chi. Impressus Dauētrie p me Iacobū de breda. // Anno domini. M. CCCCC. ij. In profesto beati // Martini episcopi. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

LIBERTUS, De crucibus. Antv., In mortario aureo, 1501. 23 Juli. 4to. 182

Collectio reuerendissimi patris // et Domini dñi Liberti Ep̄i Bericeñ. // De crucibus // (*Houtsneê*) //

8 bldn., Goth., 33 regels, met sign. a ij—a iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Olim tpe legis ātique qn̄ de? voluit aliquē *etc.* *F.* 8 *recto, onderaan:* Deo Gratias ... // *F.* 8 *verso:* ¶ Impressum Antwerpie In mortario aureo. // Anno dñi Millesimo. CCCCCI. // vicesima tertia Mensis Iulij // Ibidem etiam inueniūtur // venales. Deo grās. //

K. B.

Francisci philelfi breuio // res elegantioresq; Episto // le Omnibus qui pure & latine scribere cupiunt // multum vtiles & nccārie. summa ex eiusdē toto // epl'aꝶ volumīe diligētia collecte: ac iterum ad vn // guem reuise Cū tabula argumentoꝶ seu tituloꝶ // breuiter singulas declaran. epl'as: vt quācunq; // vsui necessariā adolescētes velint materiā: que- // rant habita pagina. // ꝯ Angeli politiani viri & Eruditissimi atq; il- // lustris ad numeꝶ vsq; quintū & decimū pbreues // nō minus autem vtiles in calce huius opusculi // sunt adiuncte Epistole: quas ad contempaneos // amicosq; suos viros Illustres scripsit //

68 bldn. (6 ongen. en gen.: Primum—lxij), 41 regels, met sign. II—III en A i—K iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Tabula // (a)Duentū suū narrat *etc.* *F.* 7 *recto:* Primum // Frācisc? Philelfus Frācisco barbaro. Salu. d't // Aduentū *etc.* *F.* 68 *recto, regel* 31: ꝯ Finiunt Epistole breuiores elegantioresq; // Frācisci Philelfi. cū q'busdaꝶ viri illustris ep'lis. // Impresse Dauētrie p me Iacobū de Breda. An // no dni. M. ccccci. Ipo die scī Frācisci cōfessoris // *F.* 68 *verso* (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, De mundi calamitatibus. Dav., J. de Breda, 1501. 14 Juni. 4to. 184

Babtiste Mantuani vatis // eminētissimi opus insigne // de mundi calamitatibus. earumqꝫ tum causis. // tum remedijs // Aliud eiusdem cōtra poetas īpudice loquentes // opusculum perelegans. //

54 bldn., Goth., 31 regels, met sign. a ij—i ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Ad Petrum Bononium. T. Vlsenius. // *F.* 2 *recto:* ¶ Fratris Babtiste Mantuani Carmelite Theo // logi ad Reuerendessimū in christo Patrem ac do // minum. D. Oliueriū Carafam Sabinen̄ Episco // pum *etc.* *F.* 20 *recto, onderaan:* ¶ Explicit liber primus. // *F.* 20 *verso* (*blank*). *F.* 21 *recto:* ¶ Calamitatum Liber Secundus // ¶ Sextum monstrum Luxuria // *etc.* *F.* 54 *recto, regel* 22: ¶ Fratris Baptiste Mātuani vatis optimi // duo elegātissima opa. Vnū de calamitatib? hoꝫ // tpm. Alteꝫ de poetis impudicis Impressa Dauē // trie opa & impēsis Iacobi de breda. Anno domi- // ni. M. ccccci. in pfesto Viti & modesti martyꝫ. // *F.* 54 *verso* (*blank*).

K. B.

VALUACIE van den lande en de steden van Overijssel. Deventer, zonder naam van drukker, 1506. langw. 8vo. 185

Itez die valuacie vāden Landē // ende. Steden van oueryselen. // Om te verhoedē mēnichuoldige dwelīge verloep eñ ghe // breke tusschen den koepmā eñ āders ys myn gnadige he // re van Vtrecht myt synre gnadē ritterschap eñ stedē van // ouerysel ouerkomē eyn ordinancie van allē golden eñ sil // ueren penninghen daer eyn yderman butē eñ bynnē lan // des ghesetē indē lande eñ stedē des ouerstichtes voerschre // uē nae koepē eñ v'koepē eñ anders nae wtgeuē boerē eñ // ontfanghē sal. sonder indracht by penē eñ broken daer op // ghesat. Angaende des dages na sunte Andreis dach In dē // Iare ons herē. M. CCCCC. eñ sees. //

8 bldn., Goth., 14 regels, zonder sign.; Zonder reklamen. langw. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (1): ꝟ Vā dat golt // ꝟ Dē grotē reael // *enz.* *F.* 7 *verso*, *regel* 10: ꝟ Gheprent toe Deuenter // *F.* 8 *recto* (*Houtsneê*). *F.* 8 *verso* (*Houtsneê*).

Bibl. Dev.

BONAGARSUS Pistoriensis, Declamatio de nobilitate. Lov., Th. Martens Alost., 1501. 1 Dec. 4to. 186

Bonagarsi Pistoriensis. Legum doctoris consul // tissimi ‚Oratorisq; percelebris Declamatio. Inter Pu // blium Cornelium Scipionē & Cayum Flamineum (*sic*) // de Nobilitate disceptantes. //

12 bldn., Latijn, 38 en 39 regels, met sign. a ii—b ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Perpulcre ac elegantissime de nobilitate dispu // tationis prefacio inicium sumit. // (a)Pud *etc.* *F.* 11 *verso, regel* 16: Impositus est declamationi periocundae finis. In cele= // bri Vniuersitate Louaniensi. Ioanne Lucenborchensi // mendarum vindicatore. // Et Magistro Theodorico alo= // stensi Impressore sollertissimo Anno natalis Christiani // millesimo quingentesimo primo ad calēdas decembris // *F.* 12 (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 42.

BONAGARSUS Pistoriensis, Declamatio de nobilitate. Lov., Th. Martens Alost., 1501. 1 Dec. 4to. 186

Bonagarsi Pistoriensis. Legum doctoris consultissimi Oratorisq; percelebris Declamatio. Inter Pu // blium Cornelium Scipioné & Cayum Flaminium (sic) // de Nobilitate disceptantes. //

12 oldn., Latijn, 38 en 39 regels, met sigs. a i—b ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 recto (titel). F. 1 verso (blank). F. 2 recto: Perpulcre ac elegantissime de nobilitate dispu // tationis prefacio inicium sumit. // (a)Pud etc. F. 11 verso, regel 16: Impositus est declamationi periocundae finis. In celebri Vniuersitate Lonaniensi. Ioanne Lucenborchensi // mendarum vindicatore. // Et Magistro Theodorico alostensi Impressore sollertissimo Anno natalis Christiani millesimo quingentesimo primo ad calēdas decembris. F. 12 (blank).

K. B.
[illegible] Isoplum, nr. 42.

MONTE, PETRUS DE, Satyrae. (Dav., J. de Breda), 1501. 15 Oct. 4to. 187

Petri de monte artiū li // beraliū professoris saty // rę fęlici sidere incipiunt. // ¶ Prima satyra ponit' ꝑ modū proemij: & ostēdit // vnde auctores ad scribendum cogātur. // ¶ Scd'a satyra cōtinet materiā hui? libri. // ¶ Tercia satyra docet vitare venerem. // ¶ Quarta satyra docet fugere ebrietatē. // ¶ Quinta satyra castigat Aleam // ¶ Sexta satyra agit de immortalitate aīorum. //

32 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Petri de monte artiñ (*sic*) liberaliū professoris sa= // tyrę sydere *etc.* *F.* 32 *recto*, *regel* 28: ¶ Finis huius satyraꝝ opis. Anno dñi: M. // ccccci. In ꝑfesto Galli cōfessoris. // *F.* 32 *verso* (*blank*).

K. B.

AGRICOLA, R., Carmina in divae Annae laudem. (Zwolle, Tymannus Petri de Os van Breda, c. 1507). 4to. 188

Rodolphi agricole // carmina in diue // Anne laudē. // (*Houtsneê*) //

10 bldn., Goth., 29 regels, met sign. (A 1—4) B i.—B iij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Rodolphi agricole // Anna mater incipit. // A Nna parēs *etc.* *F.* 6 *verso, onderaan:* ꝯ Finis. // *F.* 7 *recto:* Rodolphi Agricole // Mauritio comiti spegelbergi epicedion // Hoebe veni *etc.* *F.* 10 *verso, regel* 9: Et sic est finis. deo laus et gloria trinis. // (*Dezelfde houtsneê als op den titel*) //

K. B.

Epl'a4 beati pauli apl'i p̄uia annotatio //

Ad romanos epl'a i.
Ad chorinthios. epl'e ij
Ad galatas epl'a i.
Ad ephesios epl'a i.
Ad philippen epl'a i.
Ad colossenses epl'a i.
Ad thessalonicenses epl'e ij //
Ad thimotheū epl'e ij. //
Ad titum epl'a i. //
Ad philemonē epl'a i. //
Ad hebreos epl'a i. //

Epl'a4 Canonica4 annotatio //

Iacobi apl'i epl'a i.
Petri apl'i epl'e ij
(*Houtsneē*) //
Iohis apl'i epl'e iij //
Iudi epl'a i. //

52 bldn., Goth., 42 regels, met sign. (A?) B i—I i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Prologus // Incipit prefatio sancti Hieronimi in om // nes epistolas sancti Pauli // (p)Rimum queritur. *etc.* *F.* 52 *verso, regel* 17: ¶ Finiunt epl'e beati Pauli apostoli. //

K. B.

MONTE REGIO, J. DE, Kalendarius. (Zwolle, P. Os. c. 1501). 4to. 190

Kalendarius cum vero motu solis & duplici mo // do inueniendi verum motum lune. vulgari. scꝫ // per litteras. & astronomico perspicacissimi astro // nomi magistri Ioannis de Monte Regio. Nec // non vere coniunctiones solis & lune eclipsesqꝫ eo // rundem. cum quibusdam alijs cognitu maxime // necessarijs. Postqꝫ omnia subnectitur cōputus // ecclesiasticus chyrometralis in capittula perpul // chre distinctus // (*Houtsneê*) //

30 bldn., Goth., regels versch. (19 *verso*, 45), met sign. a ij—c i en a ij—b i.; Zonder reklamen. Met beweegbare (6) astron. figuren. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Accede amice charissime *etc.*.... 9 *regels.*// (*Meetkunstig figuur*)// *F.* 9 *verso:* ꝯ Canon docens inuenire veruꝫ locum lune p primā // figuram *etc.* *F.* 11 *recto:* Secunda figura // Instrumentum rotularum veri motus lune // Miune // (*Beweegbaar astron. figuur*) // Adde // *F.* 11 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 12 *recto:* ꝯ Canon docens inuenire verū locum lune per // secundā *etc.* *F.* 19 *recto:* ꝯ Almanach quinq̃ꝫ planetaꝛ capitis qꝫ draco // nis pro triginta duobus annis // (*xylogr. figuren*) // *F.* 30 *recto:* Instrumentum aspectum // (*Beweegbaar astron. figuur*) // *F.* 30 *verso:* Almanach quinqꝫ planetaꝛ capitis qꝫ dra // conis pro triginta duobus annis // (*Dezelfde xylogr. figuren als op* 19 *recto*).

K. B.

F. 10 *verso:* Radices solis; deze afdeeling loopt over de jaren Mcccccij tot Mcccccli.

F. 12 *verso:* Tabula radicum lune respondens instrumento rotularum, loopt van het jaar Mcccccij—Mcccccliij.

COUDEN, VANDEN NEGEN, ons liefs heeren. (Leiden, 1501?) 8vo. 191*

Vanden negē cou // dē ons liefs heeren // (*Houtsneê*) //

104 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8) B—N; Zonder reklamen. Met houtsneden, 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* I Tem dit is een suuerlick boecxken // van *enz.* *F.* 2 *verso:* Hier beghint dye oeffeninghe vanden // heiligen cruijs. // (*Houtsneê*) // *F.* 36 *verso, regel* 14: Hier eynden die. IX. couden. Ēn hier // na volgen die seuen banden. // *F.* 37 *recto:* So wie gebondē is met inwendigē // druc *enz.* *F.* 104 *recto, onderaan:* Laus Deo. // *F.* 104 *verso* (*Houtsneê, als op* 2 *verso*).

Ellis & Elvey.

MONTANUS, P., Opus satyricum. (Sat. 1—8). Swollis, P. Os de Breda, 1506. 20 Nov. 4to. 192

Petri Montani opus satyricū non inele // gans recognitum: castigatum: atqꝫ dua // bus Satyris auctum: cum argumentis // doctissimi viri Ioannis Modersonij // (*Houtsneê, H M T. pl.* 66 (114).

52 bldn., Goth., 24 regels, met sign. a ij.—i i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* G Erardus Nouiomagus (*eenige woorden onleesbaar*) Petro Montano // S. D. P. *etc.*.... *regel* 38: Marie xiij. kl' Iulias. Anno a resurrectione christiana. M. cccccv. // *F.* 4 *verso, regel* 17: Vale xiiij. kl'. Martias Amerfordia. Anno // a natali christiano supra millesimū quingentesimo sexto. // ¶ Hermānus Busschius Monasteriensis // *F.* 6 *recto, regel* 16: ¶ Satyra prima // *F.* 52 *recto, regel* 2: Impressum Suollis opera & diligentia honestis- // simi viri Petri Os de Breda. Anno salutis chri // stiane supra millesimum quingētesimo sexto. xij // Kalendas Decembris: De quo sit sancte & indiui // due trinitati: gloriosissimeqꝫ virgini Marie ho // nor: laus: & perennis gloria. Amen. // *F.* 52 *verso* (*blank*).

Univ.-Bibl. Marburg.

Georgico4. P. Virgilii // Maronis liber cum nouo commentario // Hermanni Torrentini. // Pastor qui fueras pastos ad aratra iuuencos // Tityre coge *etc.*.... 6 *regels.*

74 bldn. (1 ongen., gen.: pa. ii—pa. lxx en 4 ongen.), Goth., regels verschillend, (bi, 41), met sign. a ij—m iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Liber primus // (g)Eorgica vocantur hi libri quattuor // Virgilij. *etc.* *F.* 2 *recto:* georgico4 pa. ii // P. Virgilii *etc.* *F.* 73 *verso, onderaan:* ꝯ Georgicorum Virgilij opus visum // reuisumq; denuo legibiliq; (vt vides) ca // ractere Dauentrie industria Iacobi de // Breda ciuis eiusdem exaratum. Anno // virginei partus q'ngētesimoscd'o proxi // mo post iubileum felici metha quieuit. // *F.* 74 (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Passio virginis Catharinae. Dav., J. de Breda, 1502. 15 Juni. 4to. 194

Baptiste Mātuani ·vatis // prestantissimi diuinum se // cunde Parthenices opus: sacrosanctaꝫ diue vir= // ginis Catharine passionem heroico carmine il= // lustrans: non minus cultum q̃ꝫ pium: ad. Dnm // Bernardum bembum patricium Venetum et iure-conlultum (*sic*) peritissimum. //

38 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Clarissimo viro. D. Bernardo bembo patri= // cio Veneto *etc.* · *F.* 38 *recto, regel* 17: ¶ Secūde parthenices opus diuinū // Dauentrie impressum. per me Jaco // bum de Breda. Anno dni. M. ccccc. ij // In festo scī Viti & Modesti marty9. // *F.* 38 *verso* (*blank*).

K. B.

12 bldn., Goth., 40 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*ontkreekt*). *F.* 2 *recto:* ¶ Tractatus qui Stella clericorum inscribit'. // feliciter incipit. // *F.* 11 *recto, regel* 34: ¶ Finit stella clerico2ꝶ feliciter. // ¶ Sequitur carmē in laudē libelli // *F.* 11 *verso:* ¶ In laudem libelli. // *F.* 11 *verso, regel* 17: ¶ Impressa Dauētrie p me Iacobū de // Breda. Anno dni. M. CCCCC. ij. Ipso // die beati Frācisci cōfessoris. // *F.* 12 (*blank*).

K. B. (defect.)

ESOPUS MORALISATUS. Dav., J. de Breda, 1502. 24 Nov. 4to. 196

Esopus moralisatus cū // bono cōmento Iterū textus de nouo emendatus // cū glosa interliniali // (*Houtsneê, de evangelisten*) //

48 bldn., Goth., regels verschillend (C i, 42), met sign. A ij—F iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Liber Esopi // (g)Recia disciplinarū // mater *etc.* *F.* 47 *verso, regel* 18: ¶ Esopus fabulator preclarissimus cū suis // moralisatōnib? ad nrī instructōe; pulcerrime ap // positis. Impressus Dauentrie p me Iacobū de // Breda. Anno dñi. M. ccccc. ij. In profesto sancte // Katherine virgins. (*sic*). // *F.* 48 (?)

K. B. (laatste blad ontbreekt).

MANCINELLUS, A., Thesaurus de varia constructione. Dav., R. Pafraet, 1502. 21 Jan. 4to. 197

Viri et litterati & diser // ti Antonij Mācinelli opus perutile quod va // rie cōstructiōis Thesaurus īscribitur fere oēm // bene loquēdi rōem paucis cōplectēs lucidissime // Thesaurum nitidum claudit breuis iste libellus // Inferior *etc.* (10 *regels*).

20 bldn., Goth., 39 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Thesaurus varie constructionis ab A // ꝯI Viri *etc.* *F.* 20 *recto, regel* 7: Antonij Mancinelli Veliterni thesaurus // devaria constructione finit feliciter // Impressum Dauētrie p̄ me Richardū pafraet // Anno dñi. M. CCCCC. ij. mēsis ianuarij al̄ // tera die Pontiani martiris // *F.* 20 *verso* (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, De vita beata. Dav., R. Pafraet, 1502. 17 Maart. 4to. 198

Baptiste mantuani de vita // beata opusculum //

16 bldn, Goth., 39 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* In laudē et auctoris et opusculi Epigrāma incultū // Cui mens *etc.* *F.* 2 *recto:* Fratris Baptiste Mantuani: ordinis Carmeli pro // fessoris: *etc.* *F.* 16 *recto, regel* 25: ¶ Explicit opusculum baptiste mantuani // Impressum Dauentrie Per me Richar- // dum pafraet Anno dñi. M. CCCCC. ij. // Decimaseptima Marcij. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.
Museum Meerm.-Westr.

O(*xyl.*)Rationes Familia // res et Elegantissime ex omni // bus Publij Ouidij libris for= // mate. Quinetiā versus quidā // integri notatu digni eiusdem // Poete cū expositione vocabulo4 magis dif= // ficilium. per Hermannū Torrentinum de // studiosa adolescentia illisipsis optime // merentem. ✠.:.✠.:.✠ // (*Houtsneê*) //

14 bldn., Goth., 38 regels, met sign. a ij—c ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* L(*xyl.*)Iber ipse vix ē tanti quāti ꝑpactus atqꝫ pfcūs est // Impator *etc.* *F.* 14 *recto*, *regel* 3: ¶ Finiuntur orationes familiares Ouidiane: quas // si quis memori mēte tenuerit facile latinus euadet. // Impresse sunt in famoso mercuriali oppido Antwer // piensi extra portam camere sub vnicorni aureati in // tersignio Per me Wilhelmum vorsterman // *F.* 14 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.

(VLIEDERHOVEN, G. DE), Quatuor novissima. Dav., J. de Breda, 1502. 14 Oct. 4to. 200

Quattuor nouissima cū // multis exemplis pulcherrimis. & de terrori // bus mortis cū eterne beatitudīs gloria. // (*Houtsneê, de evangelisten*) //

50 bldn., Goth., 40 regels, met sign. a ij—h iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* (m)Emorare nouissima // tua *etc.* *F.* 49 *verso, regel* 34: ¶ Finiūt exempla de gaudijs regni celorū Et // alio⁊ triū nouissimo⁊ Denuo sagaci cura cor // recta. Impressa Dauētrie p me Iatobum (*sic*) de // Breda. Anno dñi. M. CCCCCij. In profe= // sto beati Leonardi abbatis. // *F.* 50 (*blank*).

K. B.

(PLUTARCHUS), Hannibalis atque Scipionis historiae. Zwollis, A. Kempen, 1502. 15 Mei. 4to.
201

Hannibalis atqꝫ Scipionis prestātissimoꝝ // ducum historie. eleganti dulciqꝫ stilo cō // scripte. Vel. punicum bellum s'm // quod per annos octo et decem // cuꝫ populo romano gesse // runt carthaginenses // duce hannibale // ꝯ Hermanni Torrentini decastichon // in historias sequentes // ꝯ Si quem prisca iuuat stratagemata nosse virosqꝫ // Bellis *etc.* (10 *regels*) //

40 bldn., Goth., 35 regels, met sign. a ij—h iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ꝯ In illustrissimoꝝ ducū Scipionis & Hannibalis his // torias prefatio ꝯ Donatus acciaiolus clarissimo viro // petro medici S P D // *etc.* *F.* 39 *verso*, *regel* 18: ꝯ Hannibalis atqꝫ Scipionis p̄stātissimorū ducū historie hic finem accipiunt: Anno millesimo quin // gentesimo secundo In oppido Swollensi. altera di // ui Seruatij. per me Arnoldum Kempen eiusdem // oppidi ciuem // *F.* 40 *recto* (*blank*).

K. B.

(PLUTARCHUS), Hannibalis atque Scipionis bellorum. Zwolle, A. Kempen. 1502. 15 Mai. 4to. 201

JOHANNES DE BRUGIS, De varietate astronomiae, (Antw., Th. Martens, 1503). 4to. 202

Tractatus qui de varietate astro // nomie intitulatur. Iohannes de // brugis. // (*Houtsneê*) //

18 bldn., Goth., 43 regels, met sign. a ij—c ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* (i)N nomine dn̄i Amen. Uniuersis xp̄i fidelibus pn̄tes // litteras *etc.* *F.* 9 *verso*, *regel* 35: ¶ Postea vero anno xpristi currente. M. ccccc. iij. cōiungētur // tres superiores in ventre cācri *etc.* *F.* 17 *verso:* Pronosticū siūe tractatus excellētissimi mgr̄i Iohānis de Bru // gis qui *etc.* *F.* 18 (*blank*).

K. B.
Bibl. Belg. J 6.
Houtsneê als bij van Iseghem, n°. 46. Dit boekje kent hij niet.

PENITEAS CITO s. De modo confitendi et penitendi. Antv., Juxta mortareum aureum, 1503. 4to. 203

Peniteas · cito · // Libellus iste nuncupatur. tractans ?pendiose // de penitentia et eius circūstantijs. ac vitaȝ pec // catis deprauatam emendare cupientib?. mul- // tum vtilis et necessarius. // (*Houtsneê, de evangelisten*) //

16 bldn., Goth., regels verschillend (bij, 46), met sign. aij—bij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste regel xylogr.*) *F.* 1 *verso:* ¶ Libellus de modo confitendi & penitendi // pnĩazagas *etc.* *F.* 16 *recto, onderaan:* ¶ Et sic finitur presens opusculum de modo confitendi et penitendi. // Impressum Antwerpie iuxta mortareū aureū. Anno dñi. M.cccccij. // *F.* 16 *verso* (*Kasteel van Antwerpen*).

K. B.

MANCINELLUS, A., Versilogus. Swollis, P. Os de Breda, 1507. 24 Jan. 4to. 1104

Antonij Mancinelli Veliterni Versilogus // optimo compendio artem versificandi tra // dēs studiosoq3 scholastico in primis necessarius: // cui adiecti sunt breues et vtiles commentarij // Ioannis Murmellij Rure. viri litteratissimi di // ligenter recogniti atq3 ad vnguem castigati // Carmen item sapphicū in vrbē Monasteriensē // ab Ioanne Murmellio citissimo impetn (*sic.*) effusū // (*Houtsneé*) //

22 bldn., Goth., 42 (kleine letter) en 30 (groote letter) regels, met sign. Aij.—Di. Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: Ioannes Murmellius Ruremundensis Petro // Nehemeo Drolshagio *etc.*... *regel* 17... Vale ex vrbe Monasteriensi octauo calen // das Februarij. Anno salutis nrē supra millesimum quingen // tesimo sexto. // *F.* 2 *recto*: ¶ Antonius Mancinellus Inclyto adolescenti // Ioanni Michaeli de bonis augurijs clarissimi // viri Dominici filio *etc.* *F.* 22 *recto*, *regel* 23: Impressū Suollis per me Petrū Os de Breda // Anno domini. M.CCCCC. vij. in vigilia con // uersioīs Pauli // *F.* 22 *verso* (*Dezelfde houtsneé als op den titel*).

Bibl. Dev.

TORRENTINUS, H., Verborum deponentalium interpretatio. (Zwolle, A. Kempen, c. 1518). 4to. 1105

Verboꝝ deponentaliū diligens interpretatio // opusculū quāuis breuius lōge tamē vtilius // altero illo quod Ioāni synthen falso asscri // bit. nā hic etiam versus quidā mēdosi // sunt ad vnguē castigati inutilibus q'= // busqꝫ reiectis. per Hermannum // Torrētinum virū et doctū et // scholasticorū vtilitati de= // ditissimum //

12 bldn., Goth., 40 regels, met sign. aiij—ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ Ad vescendum / (v)Ecsor cum potior *etc.* *F.* 12 *verso*, *regel* 31: ¶ Verboꝝ deponentaliū diligentior interpretatio hic finem // accipit cū vulgari expositōe prepositionum & tempoꝝ Her= // manni Torrentini //

Bibl. Dev.

KEMPO THESSAL., Secunda commentariorum in secundam doctrinalis Alexandri partem editio. Dav., A. Pafraedt, 1518. 4to. 1106

S(*xyl.*)Ecunda commentari // orum Kemponis Thessaliensis in secū= // dam doctrinalis Alexandri partem iam // reuisa atqȝ emendata editio. Post cōmentarios se= // quuntur carmina et epigrāmata eiusdē Kemponis // (*Drukkersmerk*) // P(*xyl.*)Rostant Dauentrie in // ędibus Alberti Paeffraedt. .ʒ. .;. //

62 bldn., Goth., 48 regels, met sign. Aij—Miij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: Secunda pars // G(*xyl.*)Rammatica est recte loquendi. recteqȝ scribendi scientia origo // & fons *etc.* *F.* 2 *recto*: Kemponis // H(*xyl.*)Ic iubet *etc.* *F.* 62 *recto*, *onderaan*: ¶ Excusun (*sic.*) Dauentrię in ędibus Alberti paef= // raedt Anno a natali Christiano decīo octa // uo sup̄ Millesimū ac q'ngentesimū. // *F.* 62 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

FUNDAMENTUM grammatices ordine Alexandri (Galli). Zwolle, A. Kempen, z. j. 4to. 1107

Titulus hui⁄ opis⁄ // ¶ Incipit fundamētū ḡmatice de regimīe dcōnū eo or // dine ꝗ alexāder ī scd'a sui doctrinalis pte procedit. pluribus versib⁄ // obscuris et superuacaneis reiectis atq⁄ quibusdam planiorib⁄ ap= // positis quib⁄ facillime et q̄si quodā breuissimo epitomate possunt // intellegi & memorie cōmēdari q̄ a plerisq⁄ ad longū & diffuse tradūt // dicit enim Horatius q⁄ preceptores intradēdis preceptis debēt eē breues.. qn̄ inquit Quicquid p̄cipies esto breuis vt cito dicta pci= // piant animi docilis teneātq⁄ fideles Ob hui⁄ igit fundamēti bre // uitatem et planissimā eius declarationē vix quispiā cōperietur. qui // non paucissimis annis ad latine lingue intelligētiam puenire que // at. modo aliquam operam adhibere velit // ¶ Fundamentum grammatices // (*Drukkersmerk*) //

18 bldn., Goth., 40 regels, met sign. Aiij.—diij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ Verbum personale regit rectum anteriorem // Vel vice *etc.* *F.* 18 *verso*, *regel* 12: ¶ Finis, swollis per me arnoldum kempen // ¶ ARNOLDVS. KEMPEN // CIVIS. ZVVOLLENSIS // (*Drukkersmerk*) //

Bibl. Dev.

TORRENTINUS, H., In primam Alexandri Galli partem commentaria. Dav., A. Pafraedt, 1519. Jan. 4to. 1108

H(*xyl.*)Ermanni Torrē // tini viri doctissimi in primam // Alexandri Galli partē cōmentaria mul= // to emendatiora: multo integriora: huc= // usqꝫ excusis, vtpote mutilis et corruptis Indiceqꝫ voca= // buloruꝫ prius deprauato recognito: atqꝫ // in veriores numeros folijs respondentes reducto, Cum // additionibus Bitteri Hengeueldij // ¶ Ionnis (*sic*) Murmelli Epigramma // in huius operum commendationem. // Mille locis opus hoc vitiarat chalcotyporum // *etc.* (8 *regels*) // ¶ Seruatij Aedicollij Agrip. ad // lectorem Distichon // Que mendis *etc.* (2 *regels*) // Bitteri Hēgeueldij ad lectorē Distichō. // Quod tibi *etc.* (2 *regels*) //

92 bldn., (2 ongen., gen.: Pagina iij—Pagina lxxxiij en 10 ongen.), Goth., 48 regels, met sign. Aij—Qij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in 4 versierde randen*). *F.* 1 *verso*: ¶ Hermannus Torrentinus Seruatio Aedicollio // Agrip. bonaꝝ artiū *etc.* *F.* 2 *recto*: Prooemium // T(*xyl.*)Ot extant *etc.* *F.* 84 *recto*, *regel* 26: ¶ In Hermanni Torrentini preconium // et operum eius commendationem // Ioannis Murmellij Rure // mundēsis Epigrāma // *etc.* *F.* 85 *recto*: Tabula // *F.* 92 *recto* (3), *regel* 6: ¶ Dauentrie ex // officina literato // ria Alberti paef // raed Anno salu // tis nr̄e M. D. // Xix. mēse Ianu // ario. .ꝫ. // *F.* 92 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

JUVENALES, Satyra octava. Dav., Wessel Zuselerus, 1523. 4to. 1109

Ivnii // Ivvenalis Aqvina // tis Satyra Octaua ab om= // nibus mendis, quib; // scatebat uin= // dicata. //

8 bldn., Latijn, 20 regels, met sign. Aij—Biij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsneérand*). *F.* 1 *verso*: Satyra // S(*xyl.*) Temmata quid faciunt, *etc.* *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk*) // Daven. // Apvd VVesse= // lum Zuse lerum. // Anno M. D. XXIII. //

Bibl. Dev.

JUVENALES, Satyra decima tertia. Dav., W. Zuselerus, 1523. Mei. 4to. 1110

Decii Ivnii // Ivvenalis // Satyra // decimatercia sue integri= // tati resti= // tuda. // .,. // Vuessel Zuselerus // Excudebat. // Daventriae. // Anno. M. D. XXIII. // .,. //

8 bldn., Latijn, 19 en 20 regels, met sign. Aij—Bij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*, *in houtsneêrand*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: Satira decima // tertia. // *F.* 8 *recto*, *regel* 12: Finis. // Daventriae VVesselvs Zvselervs impri= // mebat usui studiosorum // Anno salutis nostre, // XXIII supra ses quimillesimum // Mense Maio. // .,. // *F.* 8 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

Dat nieuwe // Testament. Te wetene // Die vier Euangelien ons Heeren Iesu Christi / // Ende die brieuen van Sinte Pauwels / ende vā // ander Apostelen. Item die wercken der Apostelen // Ende die openbaringhe vā sint Ian die Apostel / // nae der ouder Translatien / de welcke de heylighe // kercke tot noch toe ghebruyct heeft inder vercon= // dinghe des woorts gods ende int Offici vander // Missen / diemen oeck toescrijft sinte Hieronymo. // met groter naersticheyt anderwerf doersien ende // ghebetert by gheleerde Heeren ende mannen / // dwelcke vanden iersten toeghelaten eñ ghe // druct is gheweest met consente ende // Priuilegien. // ¶ Hier sijn oeck by gheset die Epistelen diemen // inder Missen wten ouden Testamente leest. // ¶ Item noch is hier by ghedruct eenen seer pro= // fitelijcken Kalengier ende Almanack. // ¶ Tantwerpen / by my Michiel van // Hoochstraten / in dye Rape. // M. CCCCC. XXX. // inde maent Iulij. //

312 bldn. (9 ongen., gen.: ij—CCxcv en 9 ongen.), Goth., 37 regels, met sign. 2—5, A2—z5 en Aa—Ppv; Zonder reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in zwart en rood in verschillende randen, in de onderste het monogram*) *F.* 1 *verso*: ¶ Almanack tot. lxiiij. iaren. // *F.* 2 *recto* (*Houtsneé*) ¶ In dese figuere mach // men weten *enz.* *F.* 9 *recto* (*Houtsneé*) // ¶ Dat Nieuwe Testament. // Ons Heren Iesu Christi / *enz.* *F.* 303 *verso*: ¶ Dit is die Tafel / om te vinden die Epistelen ende // Euangelien / *enz.* *F.* 312 *recto*, *regel* 14: ¶ Gheprent Tantwerpen in die Rape // by my Michiel van Hoochstraten. // Int Iaer ons heeren M. D. // XXX. den. xix. dach in // Iulio. // *F.* 312 *verso* (*blank*).

VERTROOSTINGE der gelatenre menschen. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, 1502. 3 Sept. kl. 8vo. 1112

H(*xyl.*) // Ier beghint een schoon boeck // Eñ is gheheten die v'troestin // ghe der ghelatenre menschen // Eñ vander v'claringhe d'con- // sciencien. Ende is inhoudēde // xxvij. capittelen //

264 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (a 1—8) b—z, ſ, ſ, en aa—hh; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: Dese nae ghescreuen Capittelen // sijn ghenomen wt een boecxken *enz.* *F.* 2 *recto*: (w)Ort bekeert tottē // heer dinē god wāt // tu biste *enz.* *F.* 264 *recto, regel* 7: Hier eyndet een goede leeringhe eñ // vertroestinghe der ghelatenre men- // schen Ende vāder verclaringhe d'con // sciencie. Eñ is nye gheprent geweest // dan nu indē Iare. M.ccccc. eñ ij. den // derden dach in septēbri ist voleyndt // Tot leyden in hollant Bi mi hugo iā // soen van woerden. Ende is ghecorri- // geert en emendeert in een cloester ge // heten roemburch buten leyden // *F.* 264 *verso* (*blank*).

K. B.
Mij. der Ned. letterk.
In het ex. der K. B. is de sierletter H op den titel niet gedrukt, doch geteekend.
Moes, blz. 9 en 10.

GRACIEN, DIE, ende aflaten van S. Franciscus. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. 1113

Dit sijn die gracien // eñ aflaten vā sinte Franciscus drien orde= // nen. Te weten die Minrebroederen: sinte // Claren: eñ dye broederē eñ susterē vander // derder ordenē vā penitencien verleent vā diuerschē // pausen. Dese aflaten moghē verdienē der broederen // eñ susterē vaders eñ moeders / suster eñ broeders eñ // haer huysurouwē: eñ die gheestelijke vaders eñ moe // ders eñ haer besorghers. Eñ die aflaten dye dat ghe= // meyn volck v'dienē mach v'suekende die kercken vā // eenich vā sinte Franciscus drien ordenē als indē kalē // gier nauolgende wel opēbaer zȳ sal. // (*Houtsneê, aan weerszijde een rand*).

40 bldn. (in zwart en rood), Goth., 27 regels, met sign. (A1—8) B—E; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel in rood en zwart*). *F.* 1 *verso*: ¶ Sommighe preuilegien deser ordenē verleent aen // gaende den godlikē dienst *enz.* *F.* 40 *verso*, *regel* 17: ¶ Desen kalengier is genomē wt de boecke vā S. Frā // ciscus wijngaert tot orber eñ pfijt vā alle deuotē mē // schē.... *regel* 24: Gheprint Tantwerpē buytē die Camer poorte indē // Guldē eenhoorē bi mi Willem Vorsterman. // Cum Gratia & Priuilegio. //

R. W. P. de Vries.

VERTROOSTINGE der gelatenre menschen. Antw., H. Eckert van Homberch, 1510. 26 Febr. kl. 8vo. 1114

H(*xyl.*) // Ier beghynt een schoone // boeck eñ is gheheten Die // vertroestinghe der ghela // tenre menschen. Eñ van= // der verclaringhe der con // sciencien. Eñ is inhouden // de xxvij. capittelen. //

252 bldn., Goth., 20 regels, met sign. a ij—z ij, z i—z ij en aa i—hh ij (voor hh i); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso*: Dese nae ghescreuē capittelen sijn ghe= // nomen *enz.* *F.* 2 *recto:* C(*xyl.*)Ort bekeert // tottē heer di // nē god *enz.* *F.* 252 *recto, regel* 12: ¶ Hier eyndet een goede leeringe en // de vertroestinghe der gelatenre men= // schen. Eñ vander verclaringe der con // scientien. Eñ gheprent Tantwerpen // binnen die camerpoorte / int huys vā // Delft. bi mi Henrijc eckert van hom= // berch. Int iaer ōs heerē. M.CCCCC. // eñ. x. den xxvi. dach van Februario. // *F.* 252 *verso* (*houtsneê*).

R. W. P. de Vries.

CRANS van duysent rosen. Leiden, Peter Janszoon, z. j. kl. 8vo. 1115

ꝯ Hyer begīt eē // suuerlijcke crans // van duysent rosen. // ✠ // (*Houtsneê, aan drie zijden door randen omgeven*).

84 bldn., Goth., 22 regels, met sign. (A1—8) B.1—L; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Hier beghint een son // derlinghe nyeuwe ende seer deuote oef // feninge *enz.* *F.* 2 *recto:* ꝯ Hyer beghint een su- // licke cranse van duysent rosen. // *F.* 73 *recto*: ꝯ Hyer beghint een suuer- // lijke croon opten voerseiden // hoet van duysent rosen. // (*Houtsneê, omgeven door vier randen*). *F.* 84 *recto, regel* 20: ꝯ Gheprent tot Leyden Bi mij Pee- // ter Janzoon wonēde ond' den Thoorn // van sinte Pancracius kercke // *F.* 84 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.

GUILIELMUS GOUDANUS, Bellum Olandie Gelrieque. Amsterdam, (Hugo Jansz. van Woerden, 1510?) 4to. 1116

Olandie gelrieqꝫ bellū. // (*Houtsneê: aan een boom zijn de wapenschilden van Holland en van Gelderland opgehangen*) // Audax sum fateor scriptor. verax tamē idem // Scribo res nudas. vt decet hystoricū // Ite procul chari. saluete valete sodales // Me finite vt solum fulmina seua petant //

20 bldn., Goth., 30 regels, met sign. (a1—4) b—e; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝟ Wilhelmꝫ hermānꝫ Olandus goudanꝫ cano= // nicus diui Aurelij augustini // (t)Errere solent nos amici. *etc.* *F.* 20 *verso, regel* 15: Impressum Amsterdāmis // ꝟ Errate in a. *etc.*, *onderaan:* non fuerūt //

Mus. Meerm.-Westr.
B. M.

AUGUSTIJNS, SINTE, eenlijke sprake. Antw., Jan van Ghelen, c. 1540. kl. 8vo. 1117

Sinte Augustijns // eenlike sprake / Tracterēde vā die wōder // lijcke soeticheyt der Godlijcker gratien. // (*Houtsneê*).

56 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A1—8) B—G; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint den tractaet vander // wonderliker soeticheyt der godliker // gratien. *F.* 55 *verso, regel* 9: ¶ Gheprent Thantwerpen By my // Ian van Ghelen / In dye Baghijnen // strate. Ende men vintse te coope // tot Amstelredam Inden // Gulden Bybel. // ✠ // *F.* 56 *recto* (*Houtsneê*). *F.* 56 *verso* (*Houtsneê, dezelfde als op den titel*).

R. W. P. de Vries.

CICERO, M. T., Cato major. Dav., A. Pafraet, z. j. 4to. 1118

☞ M. Tvllii Ci // ceronis, de sene= // ctute opus praeclarissimū, quod Cato ma= // ior inscribitur, ad Erasmi Rotero= // mi recognitionem accu // ratissime casti= // gatum. // (*Drukkersmerk*) //

18 bldn., Latijn, 29 regels, met sign. Aij—Diij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ☞ Marci Tvl // lii Ciceronis, Cato Ma // ior *etc.* *F.* 2 *recto:* Ad Atticvm praefatio. // *F.* 17 *verso, onderaan:* Marci Tvl. Ciceronis, de // senectvte finis. // *F.* 18 (*blank?*).

Bibl. Dev.

Comedia Ioannis Reu // chlin Phorcensis· L·L. doctoris que Sergiz // vel Capitis caput inscribitur // ꝯ Iohannis Peringij Buriccensis ad studiosum adu // lescentem hendecasyllabi παραινετικοι // Iohannis sedeat poema multis // Reuchlini salibus. *etc.* (17 *regels*) // ꝯ D. Erasmus Roterodamus in quadā epl'a ad Ra // phaelez cardinalem sancti Georgij: inter cete // ra de Reuchlino hūc in modū scribit // ꝯ Reuchlino oīs debz germania, *etc.* (4 *regels*) //

14 bldn., Goth., 24 regels, met sign. Aij—Ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Comedia Ioannis Reuchlin // S(*xyl.*)I vmquam tulistis·*etc.* *F.* 12 *verso, regel* 5: ꝯ Ioannis Murmellij Ruremundensis epigrā= // ma in laudē Ioānis Reuchlin Phorcensis cōposi // tuz extempore in edibus Alberti Paefraedt Da= // uentriēsis typographi diligentissimi: *etc.* *F.* 13 *recto, regel* 12: ꝯ Iacobi Dracontij premōstratensis Ad iuuen= // tutem germanicā *etc.* *F.* 13 *verso, regel* 21: ꝯ Finis // ꝯ Excusum Dauentrie in edibus Alberti Paef= // raed Anno salutis nostre Milesimo quingē= // tesimo decimo sexto Mense Martio // *F.* 14 (*blank?*)

Bibl. Dev.

SPIEGEL der volcomenheit. Leiden, (Jan Severz.), 1502. kl. 8vo. 1120

Die spieghel der // volcomenheit // Die (?) of bedudenisse des hei // lighe (?) der missen // Die waerdighe bereydinghe om sa // lichlijc dat heilighe sacrament dat is // dat lichaem cristi te ontfanghen // A //

180 bldn., Goth., 20 regels, met sign. A—I en a—o; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels in xylogr.*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* Hier beghint een seer deuoet eñ // profitelic boecxken .... twelc // inhoudende is drie tractaten // Dat eerste is ghehieten die spieghel // der volcomenheit .... // Dat anderde tractaet leert hoe eñ in // wat manieren datmē deuotelic mis- // se horen sal .... // Dat derde leert een yegelijkē mēsch // hoe hi hē deuotelic eñ volcomelic be- // reiden sal om dat heilighe waerdige // sacrament dat lichaē ons herē waer- // delijc te ontfanghen *enz.* *F.* 3 *recto:* Hier beghint dat eerste tractaet vā // desen boecxken Eñ is ghenaemt die // spiegel der volcomenheit. // Prologus // .... so hebbe ic arme sondaer // onghenoemt dese naeuolgende cor- // te leeringhe wten scrifturen der hei- // ligher leeraers eñ niet wt mijs selfs // beuoelen simpelic eñ cortelic bi een // gheset. *enz.* *F.* 71 *recto, regel* 12: Ende hier mede eyndet dat eerste // tractaet van desen boeck. als die spie- // ghel der volcomenheit Ende hier be- // ghint dat anderde. als die bedudenis- // se der missen // *F.* 71 *verso* (*blank*). *F.* 72 *recto* (*blank*). *F.* 72 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 73 *recto:* Hoemen deuotelic eñ salichlic misse // horen sal *enz.* .... Als die wijse .... // .... mees- // ter Simon vā venloe die een deuoet // vuerich man was eñ diet self mz sijn // hant ghecopuleert eñ wt veel boekē // vergadert heeft *enz.* *F.* 131 *verso, regel* 11: Hyer eyndet een tractaet vander ex- // posicien der missen // Gheprent te Leiden in hollant // God heb lof // *F.* 132 *recto:* Hier beghint dz derde tractaet. welc // is een deuote v'maninghe des soeten // brudegoms *enz.* *F.* 132 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 133 *recto:* Hier beghint dat derde tractaet. // welc is *enz.* *F.* 133 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 134 *recto:* (H)Oert ghi hemelen wat // ic spreken sal *enz.* *F.* 179 *recto, regel* 7: Dit boec is voleyndt eñ geprent tot // leiden in hollant Int iaer ons heren // dusent vijfhondert eñ twee // *F.* 179 *verso* (*blank*). *F.* 180 *recto* (*blank*). F. 180 verso (Houtsneê).

Bibl. Gent. (titel beschadigd.)

ERASMUS, D., Bereydinghe tot der doot. Antw., Adriaan van Bergen, voor Wouter van Lin, 1534. kl. 8vo. 1121

ꝯ Een coste // lic aendachtich eñ deuoet // boexkē van dye bereydinghe tot der // doot / gemaect vandē eerweerdighē // eñ vermaerdē leeraer Erasmo van // Rotterdā / int Iaer tegēwoordich vā // xxxiiij. int latijn eerst wtghegeuē / eñ // nv met groter neersticheyt in onser // sprakē ouergheset. // ꝯ Bereyt v huys / want ghi sult ster // uē / eñ nꝫ leuēdich blijuē. Esa. xxxviij. // ꝯ Salich zijnse die indē Here steruē. // Apocalips'. xiiij. // ꝯ Christus is mijn leuē / eñ het ster // uen is my een ghewin. Philip. i. //

56 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ii—G iiij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto*, (*titel, in houtsneêrand*). *F.* 1 *verso:* ꝯ Den Doerluchtigē / Eedelen / en= // de vermaerden Here / Here Thomas Graue vā // Rosschefordt / *enz.* . . . . *onderaan:* Tot Friburg in Brisgau sanderdaechs // na Sinte Andries. // Anno. M.D.XXXIII. // *F.* 2 *recto:* ꝯ Een costelic boexkē des eerweer // digē leeraers *enz.* *F.* 55 *verso:* ꝯ Gheprent Thantwerpē op dye Camerpoort // Brugge by mi Adriaen van Bergē int Guldē // Missael / ende voor Wouter van Lin / // woonende op die Lombaer= // de veste naest dye // Gulde // hāt. // Anno duysent vijfhon= // dert ende vieren= // dertich. // ꝯ. // *F.* 56 (*blank?*)

Bibl. Gent. (G 1 ontbreekt.)

[redacted]

ROSEMONDT, G., Zeven bloedstortingen. Antw., Michiel van Hoochstraten, 1519. kl. 8vo. 1122

D(*xyl.*)It boecxkē is wt gegeuē bi // den eerwaerdigē here den // Commissarius meester Godt= // scalck Roesmondt Doctoor inder god= // heyt. Eñ leert ons hoe dat wi ons vie= // richlijck sullē oefenen in die seuē bloet // stortinghē ons heren eñ in die seuē son // derlinghe droefheden vā maria. Ende // noch is in dit boecxken een schoon ghe // bet dwelck seer profitelijckē is ge= // lesen voor die ellendige arme // gheuāghen sielkens die // hier onder ōs ligghē // verwachtende // troost indē // dōckerē // kercker des Vege // uiers. // ∵ //

20 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—C i; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* D It sijn die seuē vuerige oeffenīge // In die seuen duechdē *enz.* *F.* 2 *recto:* D(*xyl.*)Es sonnendaechs wil ick ouer // dencken *enz.* *F.* 17 *recto:* ¶ Hier begint een suuerlijc ghebet om // die ellēdige sielkēs *enz* *F.* 20 *verso:* ¶ Gheprent Tantwerpen Binnē dye // camerporte in die Rape. By mi // Michiel vā Hoochstratē. Int // iaer ons herē M. CCCCC // Ende. XIX. // ∴ ∴ ∴ // (*Houtsneê*) //

Bibl. Gent.

BOEXKEN VAN DER MINNE GODS. Antw., Michiel van Hoochstraten, z. j. (c. 150). kl. 8vo. 1123

Dit is een boecxken vāder min= // ne gods. Oeck hoe hem elc beho= // ret te biechtē. Eñ om v'troestinghe te v'= // crighen teghen alle tribulacien. // (*Houtsneê, aan twee zijden randen*) //

90 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A1—8) B—M; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso.* (*Dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hiernae volghet een deuote contem // placie eñ bedinghe *enz.* *F.* 53 *recto* (*Houtsneê*) // ¶ Die.x.gheboden. // *F.* 53 *verso:* H Ier nae volghen die.x.gheboden // die welc *enz.* *F.* 59 *verso* (*Houtsneê*) // H Ier nae volcht een sonderlinghe // trooste.... ghemaect by eenen sond'lingē // doctoer gheheeten Ysidorus *enz.* *F.* 89 *recto, regel* 3: ken die daer af comen sullen // (*Houtsneê*) // *F.* 89 *verso, regel* 9: Hier eynden drie sond'linghe tractaet= // kens eñ leeringhen teghen alle tribula= // cien eñ onghenoechten // *F.* 90 *recto:* ¶ Gheprent Thantwerpen bi mi Mi // chiel van hoochstraten // (*Drukkersmerk, niet bij v. H.*). *F.* 90 *verso* (*Hetzelfde drukkersmerk*).

Bibl. Gent.

TITELMAN, F., Den schat des kersten gheloofs. Antw., S. Cock, (1528). kl. 8vo. 1124

¶ Den schat des ker // sten gheloofs. // Een costelike eñ deuote hant= // boecxkē getogē wt die heylige // scrifture / wt dē ouden eñ nieu // wen testament / in hē besluytē // de eñ seer opelijc v'clarende die // principael articulen vā onsen // heyligē kersten gelooue. Ghe.// maect eñ wtgegeuē vā broed' // Francisco Titelmāno vā Has // selt / leser des heyliger scrifturē // tot Louē int conuēt der Mind' // broederē // Gheuisiteert / eñ ghe // examineert by vele gheleerde // mannen ind' godheyt / eñ bi dē // inquisiteur des kerstē geloofs // geapprobeert / tot dē gemeynē // profijt vā allē kerstenē mēsce. // Gheprent Thantwerpen op die Lombaerde veste // tegen die gulden hant ouer / bi mi Simon Cock. //

202 bldn. (8 ongen., 193 gen.: Fo. I.—Fo. C.xcvij. en 1 ?) Goth., 23 regels, met sign. (1—8) A1—Ziij en A—Bij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, aan weerszijden randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Prologe des auc // teurs.... // A(*xyl.*)Enmerckē met droefheyt // mijnder hertē / datter dach bi // dach wtgegeuē wordē in ver // scheydē talen veel quade ende // schadighe boecxkēs / *enz.*.... *F.* 4 *recto, regel* 12: als ic sal wt // geuē na dit boec / een and' / vandē. X. gebo // den eñ. vij. sacramēten / dwelc noyt en is inde prēte geweest / ghemaect vandē eer // werdigen eñ gheleerdē predicāt / broeder // Thomas van herēthals / *enz.* *F.* 4 *verso, in rood:* ¶ Die tafel van de= // sen tegenwoerdigen hantboecxken. // *F.* 9 *recto:* ¶ Contēplacie van // die eewige duerenis gods: *enz.* *F.* 201 *verso, onderaan:* ¶ Deo gloria. // *F.* 202 (?).

Bibl. Gent. (laatste blad ontbreekt). Herentals' Spiegel des kersten levens, door hem genoemd, werd geschreven 10 Sept. 1529. (Zie n°. 944.)

SANTEN, H. VAN, Collacien. Antw., H. Eckert van Homberch, z. j. kl. 8vo. 1125

D(*xyl.*)Ie collaciē vādē // eerwerdigē va- // ders broeder hē // ricus vā santen // Gardiaen va // mechelen // (*Houtsneê*) //

66 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A1—8) B—Hij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* S(*xyl.*)Inte iacop die heilighe apostel // seit *enz.* *F.* 66 *recto*, *regel* 17: ¶ Gheprint tot Antwerpen int huys vā // delft By my Henrick Eckert van Hom- // berch // *F.* 66 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent (defect).

WOORDEN van J. C. tot Brigittam. Antw., W. Vorsterman, 1530. 6 Febr. kl. 8vo. 1126

ꝟ Dit zijn de sel= // ue woorden die ons heere Iesus Chri // stus selue ghesproken heeft tot synder bruyt Bir // gittam: vander sekerheit der aenneminghe der mē // scheliker natuerē / eñ hoe dat hi dē menschē dreitht // op en din si hē niet en beterē / seer schoō om lesen // (*Houtsneê, aan weerszijden in rand*) // Bi my Willem Vorsterman. //

112 bldn. (2 ongen., gen.: Folio. ij—Folio. cxl. en 1 ongen.), Goth., met sign. Aij—Oiij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto*, (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ꝟ Prologus in presentem libellum. // Comminatoriū *etc.* *F.* 3 *recto:* ꝟ Prologus van dit boecxken is ghenaemt / hoe // dat god den mensche trect *enz.* *F.* 3 *verso:* Die tafel // *F.* 6 *recto:* Dat eerste capittel. // ꝟ Dit sijn die woorden *enz.* *F.* 111 *verso, regel* 17: ꝟ Gheprint Tantwerpen by my Willem Vor= // sterman wonende in de Camerstrate / Indē // gulden Eenhoren. Int iaer ons heerē // M. CCCCC. ende. xxx. Den // vi. dach van Februarius // Cum Gratia et Priuilegio. // *F.* 112 *recto* (*blank*). *F.* 112 *verso* (*Drukkersmerk.* v. H. n°. 5).

Bibl. Gent.

BEGEERTE tot den H. Geest. Z. pl. n. j. kl. 8vo.
1127

ꝏ Een scoon boecx= // ken om vierichlijckē te begeeren in ons te comen // den heylighen gheest / sonder wiens gracie // niemant en mach salich worden. // (*Houtsneê*) //

20 bldn., Goth., 23 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ꝏ Prologhe. // D Ie heylighe Apostel sinte Pau= // wels *enz. onderaan:* ꝏ Dit boecxkē is geapprobeert vādē eer // waerdigē meester Rieward? tot Loeuē. // *F.* 2 *recto:* ꝏ Een vierighe begheerte om // den heylighen geest te ontfanghen. // (*Houtsneê*) D It is een vierige // begeerte des her= // te *enz.* // *F.* 19 *verso, onderaan:* ꝏ Dat eynde van desen boecxken. // *F.* 20 (?).

Bibl. Gent (laatste blad ontbreekt).

BAPTISTA MANTUANUS, Carmen bucolicum. Dav., A. Pafraet, 1515. Oct. 4to. 1128

Fratris Baptiste Man= // tuani Carmelite Carmen Bucolicū // cum argumentis in singu= // las eglogas cum ad= // notamētis Io= // ānis Mur // mellij // .;. // (*Houtsneê*) //

38 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—G iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ In Aeglogns (*sic*) Mātuani argumenta // ab Ioanne Murmellio composita // *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Frater Baptista Mantuanus // Carmelita Paridi Cere= // lario dicit Salutē // .... *onderaan:* Vale Calē= // dis Septembribus. M.D.I. // *F.* 36 *recto, regel* 21: ¶ Finis. // *F.* 36 *verso:* ¶ Epistola Ioānis Murmellij nōnul= // la continens adnotamenta in bu= // colica Baptiste Mātuani // Ioannes Murmellius Paulo Ru= // remundensi Salutē. // *F.* 37 *verso, regel* 21: Impressum edibus Alberti Pafraet An= // no salutis nostre M.D.Xv. mense // Octobri. // *F.* 38 (*blank*).

Bibl. Dev.

PRUDENTIUS, AUR. CL., Cathemerinon. (Hymni). (Dav., R. Paffraet, c. 1511). 4to. 1129

Aurelii Prudentii Clemē // tis viri consularis Cathemerinon. hoc est // diurnarum rerum opus. in quo sunt // sacrę odae ex vario metrorum. // genere a matutino ad ves // pertinū crepusculū. // Ioannis Murmellij Ruremundēsis // ad lectorem epigramma // Orta furore sacro res est antiqua poesis // Hoc pia *etc.* (10 *regels*).

24 bldn., 1 en 2 kol., Goth., 31 regels, met sign. Aij—Diij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Hymni // Aurelij Prudentij Clemē= // tis *etc.* *F.* 23 *verso* (2), *regel* 7: ꝯI Aurelij Prudentij // Clemētis Cathe= // merinon fini= // tum est // .;. // *F.* 24 (*blank*).

Bibl. Dev.

TERENTIUS, Andria. Dav., A. Pafraet, 1525.
Jan. 4to. 1130

☙ P ▸ Te ❧ // rentii Afri po // etae comici // Andria // Ioannis Murmellij Rure⸗ // mundensis ad latinita⸗ // tis studiosum hē⸗ // decasyllabi. // Vna uis opera polire linguā? // Pulchris *etc.* (5 *regels*).

20 bldn., Latijn, 31 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in versierden rand*). *F.* 1 *verso:* Acta lvdis megalensib. M. Fvl⸗ // uio & M. Glabrione aedilib. curulib. Egerunt *etc.* *F.* 2 *recto:* Terentii Andria // *F.* 19 *verso, onderaan:* Daventriae // ex aedibus Alberti Pafradi, Anno salutis nrae uicesimo qn // to, supra sesquimillesimum, mēse Ianuario. // *F.* 20 (*blank*).

Bibl. Dev.

P ▸ Ver // gilii Ma= // ronis Aeneidos= // Liber Sextus // ex Ioannis // Bap= // tistae Egnatij exem= // plari adamus= // sim recog= // nitus. //

18 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto*, (*titel, in versierden rand*). *F.* 1 *verso:* Adilon // Quaeruntur sexta manes, & Tartara Ditis. // *F.* 2 *recto:* ☙ P ● Vergilii ☙ // Maronis Aeneidos liber Sextus. // *F.* 18 *recto, regel* 9: Dauentriae, ex officina literatoria Alberti // Pafradi, Anno redemptionis nostrae // uicesimo sexto, supra sesqui= // millesimum, Mense // Aprili. // *F.* 18 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.

PHILELPHUS, F., Epistolae breviores. Dav., R. Pafraet, 1509. 6 Nov. 4to. 1132

Francisci Philelfi Epistole // breuiores elegantiores et iu // uenibus magis vtilis. ex toto epistolaꝶ eius volu= // mine laboriose collecte. Et preposita sunt singulis // his epistolis argumenta vel tituli breuiter declarā= // tes ipsarum materias Ideo autem egregium opus= // culū hoc imprimi curauimus vt adolescentes & faci= // lius et sepius lectitent quo quidem nihil ipsis condu // cibilius fuerit Addita est tabula vt facile possint in= // uenire quā querunt materiam //

72 bldn. (6 ongen., gen.: Folium primum—xlv. en 1 ongen.), Goth., 39 regels, met sign. II—IIII en Aj—Liij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Tabula // a Duentum suū narrat & pestilentie vim declarat fo primum // Agit *etc.* *F.* 7 *recto:* Folium primum // ¶ Franciscus Philelfus Francisco barbaro. Sa. d't // *F.* 71 *verso, regel* 17: ¶ Finiunt Epistole breuiores ele= // gantioresq; Francisci Philelfi Im= // presse Dauentrie per me richar= // dum pafraet. Anno domine. M. // CCCCC. IX In profesto. // wilbrordi episcopi // *F.* 72 (*blank*).

Bibl. Dev. (defect).

PORPHYRIUS. In Aristotelis Categorias Isagoge. Dav., A. Pafraet, 1520. 4to. 1133

In Aristotelis Categorias // Porphiri Isagoge. // ꝯ Loquitur libellus ad studiosum lectorē. // ꝯ Dialectica est velut domus, intus ambagibus plena: sed // cuius est accessus longe difficillimus: *etc.* (8 *regels*). // ꝯ Hieronymus // ꝯ Si quis dialecticam didicerit vt inter vera et falsa // dijudicet non improbamus. // ꝯ Seneca. // ꝯ Quicūqꝫ ea relicta alijs scientijs se applicare voluerit ma- // teriam *etc.* (4 *regels*). //

14 bldn., Goth., 28 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ꝯ Prefatio Porphyrij ad Chrysaorium // C(*xyl*)Um sit necessariū *etc.* *F.* 13 *recto:* ꝯ Sequūtur nōnulla ex Georgij Valle Placen- // centini libello de expedita argumentandi // ratione excerpta // *F.* 13 *verso, onderaan:* ꝯ Dauentrie ex officina literatoria Alberti // Pafradi Anno Christi M. D. XX. // *F.* 14 (*blank*).

Bibl. Dev.

CELLAE, A. et CHR., Europae descriptio. Antv., J. Steelsius, typ. I. Graphaei, 1536. April. kl. 8vo.
1134*

Evropae // descriptio lvcidissima // D. Carolo V. Romanorum Imperatori // dedicata, per Ancelmum atqꝫ // Christophorum Cellae. // Prognosticon anto= // nii Torquati, Medicinae doctoris Ferra= // rien. clarissimiqꝫ · Astrologi, ab anno // M. CCCC. LXXX. vsqꝫ ad // annum M. D. XXXVIII. // Matthiae Vngariae re= // gi dicatum. // De fide et moribvs // Aethiopum, libellus Christianis // lectu plane dignus. // Antwerpiae Anno. M. D. XXXVI. // mense Aprili, in aedibus // Ioannis Steelsij. //

28 bldn., Cursief, 28 regels, met sign. A 2—D 3; Met reklamen. kl.8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ad lectorem epistola // N On tam contemnenda res est Geographia // optime Lector, *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 18: De Aphrica et Aethiopia. Cap. I. // *F.* 13 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 13 *verso:* ☞ Progno= // sticon D. Magistri An // thonij Torquati, *etc.* *F.* 23 *recto, regel* 12: Finis. // *F.* 23 *verso:* ☞ De fide // et religione moribvs= // que & ceremonijs Aethiopum, per fratrē // Franciscum Titelmannum // Hassellensem. // *F.* 28 *recto, onderaan:* Typis Ioannis Graphei. Anno // M. D. XXXVI. // *F.* 28 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 1).

M. N.

Lexicon // Graecolatinvm. // Vt omnium quae hactenus extant // vocibus copiosissimum, ita et sub= // latis mendis antehac à nemine ani // maduersis, emendatissimum, om= // niumq; nouissimè excusum. Cum // libellorum quorundam Farragi= // ne, quos Graecarum literarum can // didatis, non ingratos fore // duximus, ad calcem // adiecta. // Lectori. // Tanta ad vsum cōmoditas visa est nun= // quam, Quare industria nostra, & re // vtilissima maxime, non ingra= // tus fruere. // Antverpiae. // Ex Officina Ioannis Steelsii, An= // no M. D. XXXIX. // Mense Iulio. //

338 bldn., Grieksch en Latijn, 2 kol., 73 regels, met sign. A ij—Z iiij en AA—VV iiij; Met reklamen. gr. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door* 8 *houtsneden, onderaan met het monogram* I S). *F.* 1 *verso:* Typographvs Graecae lingvae // studioso, S. D. // *F.* 2 *recto:* Graecae lin= // gvae dictionvm expositiones // *etc.* *F.* 338 *recto, regel* 33: *ΤΕΛΟΣ.* // *F.* 338 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 2).

M. N.

ZIELENTROOST. Antw., H. Eckert van Homberch, 1512. 27 Febr. folio. 1136

Der zielen troost (*Houtsneê*) // Is dit boeck ghenoemt. Ende is ghetoghen wt vele goede boec= // ken. als wt der Bibelen. wt Scholastica historia. Ende wt vele an // dere diuerse boecken. // (*Houtsneê, aan drie zijden randen*) //

100 bldn. (5 ongen. en gen.: I.—xcv), Goth., 2 kol., 42 regels, met sign. Aij—Aiij en Ai—Qij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* H(*xyl.*)Ier beghint die tafel van desen boecke. // welc is ghenaemt der sielen troost. *enz.* *F.* 6 *recto* (1): L(*xyl.*)Ieue vader wyllet mij wat // goets leeren *enz.* *F.* 100 *recto* (2), *regel* 20: ¶ Bider graciē ons herē so is dit boeck // volmaect eñ Geprent Thātwerpē aen // die cāmerpoorte int huys van delft. Bi // my Henrich eckert vā Homborch. Int // iaer ons heeren. M. CCCCC. eñ. xij. // Den. xvij. dach van Februario. // *F.* 100 *verso* (*blank*).

M. N.

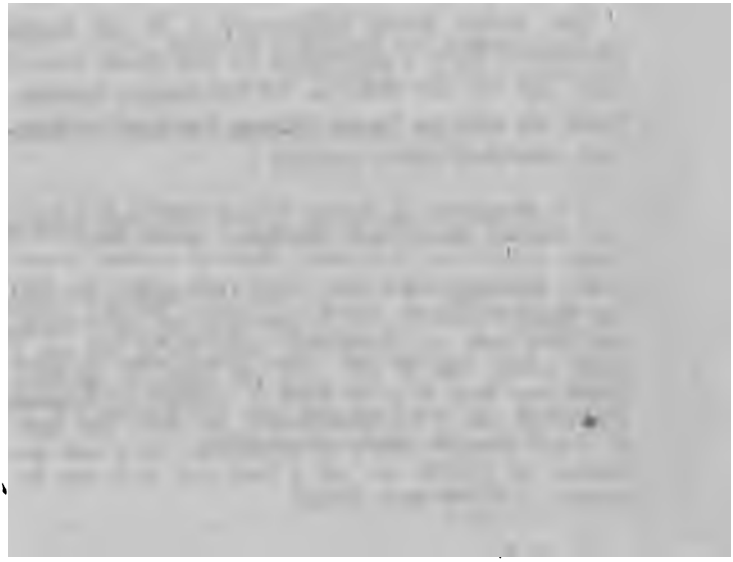

BERNARDUS, S., Onser liever vrouwen souter. Leyden, Hugo Janszoon van Woerden, z. j. kl. 8vo. 1137

Hier beghint een boecxken geheten // onser lieuer vrouwen souter // (*Houtsneê*) //

72 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A1—8) B—K; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*dez. houtsneê*). *F.* 2 *recto:* Hier beghint onser lieuer vrouwen // souter der saligher maget marien *enz.* *F.* 3 *recto:* Glorie si v altoes o coniginne der he // melen *enz.* *F.* 68 *recto, regel* 12: Hier eyndet onser lieuer vrouwen // souter Eñ met groter naernstichȝ en / // de aendacht ghecorrigeert. // *F.* 68 *verso:* Hier beghint dye rosen crans onser // lieuer vrouwen. *enz.* *F.* 72 *recto, regel* 13: Gheprent tot leyden in hollant. Bij // mi hugo ians sone van woerden // *F.* 72 *verso: Wapen van Leiden* (*de sleutels*).

J. F. M. Sterck.
Moes, n°. 4.

BOECXKEN van goeder devocien ende oeffeninghe. Leyden, Jan Severszoon, z. j. kl. 8vo. 1138

Een boecxken van goeder deuocien // ende oeffeninghe Hoemen god biddē // sal ende sijn passie ouer te dencken. // (*Houtsneê, aan drie zijden randen*) //

104 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (a1—8) bi—n; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Item dit is een suuerlic boecxkē vā // sonderlingher schoenre oefeninge *enz.* *F.* 2 *verso* (*Houtsneê, omgeven door randen*). *F.* 3 *recto*: Hier beghint die oefeninghe vanden // heylighen cruce. // *F.* 104 *verso:* Lof god van al. // (*Houtsneê*) // Gheprent tot leydē in hollant Bi my // Ian seuers' fransijnmaker. //

J. F. M. Sterck.

Soe is // hier ten eersten een schoen oefeninghe // vanden heylighen cruce.... ten anderen van negen // derleye couden.... Item inden derden // van seuen banden.... Item // daer na suuerlike punten van dat ghe= // benedide leuen ende liden.... Item daer nae volghen vele suuerlij= // ke ghebedekens.... Inden laetstē so= // mighe vragen eñ punten eñ ghebeden // diemē den cranckē menschen voerseg= // ghen sal als si steruen sullen.: //

BERNARDUS, S., Onser liever vrouwen souter. Leyden, Hugo Janszoon van Woerden, 1500. kl. 8vo. 1139

Hier beghint een boecxken ghehe // ten onser lieuer vrouwen souter // (*Houtsneê, als op 1137*) //

72 bldn., Goth., 20 regels, met sign. A—I en a(1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint onser lieuer vrou // wē souter d'saliger maget *enz.* *F.* 3 *recto:* Glorie si v altoes o coningine d'he / // melen *enz.* *F.* 68 *recto, regel* 13: Hier eyndet onser lieuer vrouwē // souter eñ is geprent tot leydē in hol // lant bi mi hugo ian soen Inden ia / // re dusent eñ vijfhondert. // *F.* 68 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 69 *recto:* Hier beghint die roosen crans on- // ser lieuer vrouwen *enz.* *F.* 72 *verso, onderaan:* Gheprent tot leyden. //

J. F. M. Sterck.

PROPHECIE, Een vreemde eñ wōderlijcke, Antw., H. Peetersen van Middelburg, 1534. 4to. 1140

ꝟ Een vreemde eñ wōder= // lycke profecie die welcke / genomen is wtveel goede oude // prophecien / ghelijc Vincētius / Theophilus eñ Antonius / // Theodorus / Ioachim / Cyrillus / ghemaect hebben / eñ die // ooc wt Ioannes Lichtenbergers prophetien hier toe int // translateren eens deels gedaen is / eñ betuyghē vander toe // coemst ons heeren Iesu Christi / ende van Antichrist // toecoemst eñ sijn verdoemenisse / met den grooten // dach des oordeels / dye welcke prophecien in // vele ouercomen met der heyligher schrif // tueren. // (*Houtsneê*) // ꝟ Tot den Leser. // ꝟ Leest ende merct wel. //

6 bldn., Goth., 38 regels, met sign. (A1—4) B.i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* O(*xyl.*)M te verstaen die voerseyde figure / So ist te aen // merckē dat Daniel *enz.* *F.* 6 *verso, regel* 36: ꝟ Gheprent Thantwerpen inden Mol / by mi Henric Pee // ersen (*sic*) vā middel. Eñ mē vintse te cope te leeuwaerde bi thiel // mā de boec vercoper. Int. iaer. M. CCCCC. XXXIIII. //

M. N.

MONTANUS, P., Satyrae 10, 11 et 12. (Zwolle, P. Os de Breda, c. 1507). 4to. 1141

Petri Montani lepidissime Satyre // Decima vndecima et duodecima // (*Houtsneê*) //

16 bldn., Goth., 24 regels, met sign. Aij—Cij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Errata que nō adnotauit chalcotyp? in alijs // octo satyris *etc.* *F.* 2 *recto:* Angelus politianus de satyrica arte // Charactere vsi sunt *etc.* *F.* 3 *recto:* Decima de expetenda iusta morte // *F.* 16 *verso, regel* 14: Errata non adnotata in decima satyra // Vultus *etc.* . . . . *onderaan:* Telos //

Univ. Bibl. Marburg.
(Hierin „Errata" op de 1e—8e satyre, die betrekking hebben op de uitgave van P. Os de Breda, 1506 (nº. 192.)

GEMMA FRISIUS, De principiis astronomiae. Antv., J. Grapheus, 1530. Oct. 4to. 1142

Gemma Phry= // sivs de principiis astrono= // miae & Cosmographiae, Deq3 vsu Globi ab eodem // editi. Item de Orbis diuisione, & Insu= // lis, rebusq3 nuper inuentis. // (*Houtsneê: een globe*) // Vaeneunt cum Globis Louanii apud Seruatium Zassenum, & // Antuerpiae apud Gregorium Bontium sub scuto Basiliensi. //

42 bldn., Latijn, 37 regels, met sign. A2—K4; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Candido Lectori Gemma Phrysius // S. D. // .... *regel* 30: Ex Antuerpia // decimoseptimo Calendarum // Octobris Anno. // 1530. // *F.* 2 *recto:* Primae partis de principiis // Cosmographiae, *etc.* *F.* 3 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 41 *recto:* Tabella civitatvm // aliquot principalium. // *F.* 42 *recto:* Ioan. Graphevs // typis excudebat Anno. // M.D. XXX. // mense octob. // Cum Priuilegio S. Caesareae Maiestatis // ad Triennium. // *F.* 42 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 1).

Bibl. Gent.

GEORGIUS, Dux Sax., Responsio ad epistolam M. Lutheri. Antv., M. Hillenius, (1526). 4to. 1143

☞ Responsio // illvstrissimi principis // Georgij, Ducis Saxonie &c. ad Episto= // lam Martini Lutheri, ex Teuthoni= // co in Latinum traducta insigni // Theologo, Iohanne Co= // cleo interprete. // Georgius, Dei gratia *etc.*

4 bldn., Goth., 36 regels, zonder sign.; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 3 *verso*, *regel* 17: Data // Dresdae, in die Innocentum, à Natali Christi. An= // no, M.D. XXVI. // Impressum per Michaelem Hoochstratum. // *F.* 4 (*blank*).

Bibl. Gent.

MOSELLANUS, P. (Schade), Paedologia. Antv., M. Hillenius, 1519. Aug. 4to. 1144

Paedologia Petri // Mosellani Pro // tegensis in pve // rorvm vsvm // conscripta // Hieronimvs, // Non sunt contēnēda quasi // parua, sine quibus ma- // gna cōstare non pñt //

14 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* Petrvs Mosellanvs Ioanni // Poliandro, *etc.* *F.* 2 *recto, onderaan:* Lipsiae ipsis ferijs Diui Matthaei Apostoli. Anno. M. // CCCCC. XVIII. // *F.* 14 *recto, regel* 31: ¶ Impressum Antuerpiae per me Michaelē Hille- // nium Hoochstratanum in intersignio Rapi, // Anno. M.D. XIX. mēsis Augusti. // *F.* 14 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

SALLUSTIUS, De coniuratione Catilinae. (Antv., M. Hillenius), 1519. 8 Nov. 4to. 1145

C. Crispi Sallvsii (*sic*) de coniuratione Catilinae. // Item. // C. Crispi Sallustij vita, ex // Petro Crinito. // Index praeterea eorum, quae ex // hoc opere veniunt notatu // memoratuqꝫ digna. // Anno domini Millesimo quin // gentesimo. Decimo nono. // Mensis Nouembris. // Die. viij. //

22 bldn. (4 ongen. en gen.: Fo. I—Fo. XVIII), Latijn, 30 regels, met sign. A ij—E i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto*, (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* Nicolaus Gerbellius DD. doctor studio- // so Lectori. S. D. // *F.* 2 *recto:* Ex libris Petri Criniti de histo- // ricis *etc.* *F.* 4 *verso* (*blank*). *F.* 5 *recto:* Catilinae // C. Crispi Sallvstii liber, *etc.* *F.* 20, *verso*, *onderaan:* Finis.

Bibl. Gent. (defect).

PHILELPHUS, F., Epistolae. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1520. 4to. 1146

Epistolae // Francisci Philelphi eqvi= // tis aurati poetae oratorisqꝫ tam graece quam latinae // linguae peritissimi breuiores elegantioresqꝫ epistolae omnib? // concinne & pure scribere cupientibus multum vti // les ex eius toto epistolarum volumine diligē // ter selecte cum argumentorum indice // singulas breuiter epistolas decla= // rans. Accedunt tandē quae // dam ex Chronicis quae // paucis vitam eius // prestringunt. // Quibus nōnulle perbreues Angeli Politia= // ni epistolae in calce sunt adiuncte // Ad lectorem // Hexastichon. // Francisci quicunqꝫ velis dictata Philelphi // Discere, *etc.* (6 *regels*) // M H // // ❦ //

64 bldn. (6 ongen. en gen.: Primvm.- xlviij, l—liij, lv—lix, en 1 ongen.), Latijn, 44 regels, met sign. Aij—mi; Zonder reklamen. 4to

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* Tabula. // A Duētū suum narrat *etc.* *F.* 7 *recto:* Primvm. // Franciscvs Philelphus Francisco barbaro // Salutem Dicit. // *F.* 63 *verso, regel* 37: Epistole breuiores elegantioresq; Francisci philelfi cū quibusdam An // geli Politiani epistolis & vita eiusdem. Impressum Antuerpiae Per me // Michaelem Hillenium Hoochstratanū Anno Millesimo, CCCCC. XX. // *τέλος καὶ θεῷ Δόξα.* // *F.* 64 (*blank*).

Bibl. Gent.

EPISTOLAE aliquot eruditorum. (Antv., M. Hillenius, c. 1520). 4to. 1147

Epistolae // aliqvot // ervditorvm, // nunq̃ antehac excusae, multis nominibus di= // gnae quae legantur a bonis omnibus, quo // magis liqueat, quanta sit insi= // gnis cuiusdam sycophan // tae virulentia. // ∴ //

58 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. Aij—Oiij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Thomas // Lvpsetvs // eximio viro Guilhelmo // Neseno S. D. // V(*xyl.*)Ix queam *etc.* *F.* 26 *recto, regel* 23: Basileae. Rauracorum // decimoquarto Calen. April. // Anno M.D. XX. // *F.* 27 *recto, regel* 10: Ervditissi- // ma epistola clariss. viri D. // Thomae Mori, qua respondet indoctis ac virulētis // litteris monachi cuiusdā, *etc.* *F.* 58 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 58 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

APIANUS, P., Cosmographicus liber. Antv., R. Bollaert, typ. J. Graphei, 1529. Febr. 4to. 1148

Cosmographi= // cvs liber Petri Apiani ma= // thematici, studiose correctus, ac erroribus // vindicatus per Gemmam // Phrysium. / // (*Houtsneê, globe, links:* Occidens, *rechts*: Oriens, *onderaan het monogram* .G.) // Vaeneunt Antuerpiae in aedibus Rolandi Bollaert. //

56 bldn. (2 ongen. en gen.: Fol. III—Fol. LV en 1 ongen.), Latijn, (blad 1—34 in 1 kol., 35—56 in 2 kol.), regels verschillend (I *recto*, 36), met sign. Aij—O; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Rolandus Bollaert Lectori, S. // .... *regel* 26: Ipsis // Idibus Februariis. Anno // M.D. XXIX. // *etc.* *F.* 2 *recto:* ☙ Prima pars // hvivs libri *etc.* *F.* 35 *recto, regel* 9 (1): Evropae parti= // cularis descriptio. // *F.* 55 *verso:* Svmma et ordo operis // *F.* 56 *recto, onderaan:* Excusum Antuerpiae impensis Rolandi Bollaert, Typis // Ioannis Graphei, Anno à Christo nato // M.D. XXIX. mense Febr. // *F.* 56 *verso* (*Drukkersmerk van Bollaert*).

Bibl. Gent. Bibl. Belg. A 28.

LATOMUS, J., De primatu Romani pontificis adversus Lutherum. Antv., (M. Hillenius, 1526. Mei). 4to. 1149

☙ Iacobi // Latomi Theologiae // Professoris, de // Primatu Romani Pontificis, // aduersus Lutherum. // Eiusdem Responsio ad Elleboron // Ioannis Oecolampadij. // Eiusdem Responsio ad // Lutherum. // Cum Gratia & Priuilegio. //

88 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. A ij—X iij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rijk versierden rand*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Iac ▸ Latomvs // Ivliano De Gaver Sacrae // Theologiae Licentiato // S. P. // D. // *F.* 4 *verso, regel* 27: Louanij mensis Martij die decimaquin // ta. Anno dni, M.D. XXV. // *F.* 5 *recto:* C(*xyl.*)Irca ea *etc.* *F.* 49 *verso, regel* 9: Finis. // *F.* 50 *recto:* Iaco ▸ Latomi // Theologiae Professoris, // Responsio ad Hel= // leboron Ioannis Oeco= // lampadij. // L(*xyl.*)ibro Ioannis Oeco= // lampadij *etc.* *F.* 77 *verso:* Iaco ▸ Latomi // Theologiae Professoris, // Responsio ad Lv= // thervm. // P(*xyl.*)Aucis *etc.* *F.* 87 *verso, regel* 21: Errata. // *F.* 88 (*blank*).

Bibl. Gent. Bibl. Belg. L 613: „Le livre sort des presses de Michel Hillenius, imprimeur à Anvers; .... d'ailleurs certains exemplaires, entre autres celui de la bibliothèque de l'université de Louvain, ont à la fin, au lieu d'un feuillet blanc, un feuillet portant au r° la souscription: Michael Hillenius excudebat // Anno. M.D. XXVI. // Mense Maio. // Antuerpie. //

LATOMUS, J., De trium linguarum ratione. Antv., M. Hillenius, 1519. 4to. 1150

De trivm lingva // rvm, & Studij theo // logici ratione dia // logvs, Per Ia // cobvm // Latomū, Theologiae Li // centiatvm. // M H // Cvm gracia & // privilegio. //

22 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F, 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso* (*wapen van Karel V, koning van Spanje*). *F.* 2 *recto:* Reuerēdissimo in christo prī ac dn̄o, dn̄o Gviller // mo de Croi, tituli sanctae Mariae in Acquiro Cardinali // electo Toletano Hispaniarū primati, RegnoR Castelle // maiori Cancellario, administratori & Duci Cameracen̄ // sacri Imperij principi, Iacobvs Latomus. S. D. // *F.* 3 *recto:* Dialogus, An Theologo sit necessaria triū linguarū // peritia, disserens. Libro primo agitur de rationibus id // astruētibus.... *F.* 22 *verso, regel* 20: Impressum Antuerpiae per me Michaelem Hilleniū // Hoochstratanū. Anno dn̄i. M.D. XIX. // In intersignio Rapi. //

Bibl. Gent. Bibl. Belg. L 609.

HAEC NUNC DAMUS etc. Lov., Th. Martens, 1518. Nov. 4to. (d.k t. [illegible]) 1151

☞ Haec nvnc // damus lector, partim locupletiora, castiga // tioraqȝ, partim noua. // Disticha moralia, titulo Catonis, cum scholiis au // ctis Erasmi Roterodami. // Apophthegmata graeciae sapientum interprete // Erasmo. // Eadem per Ausonium cum scholiis Erasmi. // Mimi Publiani, cum eiusdem scholiis auctis re- // cogniti. // Institutum hominis Christiani carmine per eun // dem Erasmum Roterodamum // Isocratis Paraenesis ad Demonicum, deuoo cum // Graecis collata per Erasmum. // Erudita iuxta ac salutaris epistola clarissimi ui- // ri Eucherii episcopi Lugdunensis ad Vale // rianum propinquum de philosophia // Christiana, recognita & scho // liis illustrata per // Erasmum Roterodamum. // Aysti Pythagorici sententiae, Rufino interprete. //

74 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. *2—*3 en a—r2; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Theodoricus Martinus Alostensis typogra- // phus candido lictori (*sic*) *etc.* *F.* 6 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 7 *recto:* Liber primvs // Disticha dicta Catonis. // (o)I deus est animus, *etc.* *F.* 73 *verso, onderaan:* Enchiridii Xysti Pythoga // rici Interprete Rufino // Finis. // *F.* 74 *recto:* Louanii in aedibus Theodorici Mar- // tini Alostensis. Mense No // uembri An. // M.D. XVIII. // *F.* 74 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 130.